

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – SEPTEMBRIE 2011

Ședința din ziua de 29 septembrie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Declararea deschiderii sesiunii de toamnă. (*Intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova și onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
3. Alocuțiunea doamnei Maria Postoico – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.
4. Alocuțiunea domnului Valeriu Streleț – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova.
5. Alocuțiunea domnului Dumitru Diacov – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova.
6. Alocuțiunea domnului Ion Hadârcă – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal.
7. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
8. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1750 din 27 iulie 2011 privind ratificarea Protocolului adițional la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA).
9. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1686 din 20 iulie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea taxei de stat – art. 4; Legea privind accesul la informație – art. 1, 5, 7, 8, 12; ș.a.*).
10. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1801 din 4 august 2011 pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.160 privind statistica muncii.
11. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1802 din 4 august 2011 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Marele Ducat de Luxemburg în domeniul securității sociale.
12. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1834 din 12 august 2011 pentru ratificarea

Memorandumului de înțelegere privind cooperarea și susținerea Secretariatului Convenției de cooperare polițienească pentru Europa de Sud-Est.

13. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2078 din 23 septembrie 2011 privind modificarea componenței nominale a unor comisii permanente ale Parlamentului.

14. Ora interpelărilor.

15. Răspunsul domnului Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei Dorin Draguțanu la întrebarea adresată de către domnul deputat Igor Dodon, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, cu privire la cazurile de înstrăinare ilegală a acțiunilor unor bănci comerciale.

16. Răspunsul domnului Președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare Mihail Cibotaru la întrebarea adresată de către domnul deputat Igor Dodon, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, cu privire la cazurile de înstrăinare ilegală a acțiunilor unor bănci comerciale.

17. Răspunsul domnului Procuror General al Republicii Moldova Valeriu Zubco la întrebarea adresată de către domnul deputat Igor Dodon, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, cu privire la cazurile de înstrăinare ilegală a acțiunilor unor bănci comerciale.

18. Răspunsul domnului ministru al justiției Oleg Efrim la întrebarea adresată de către domnul deputat Igor Dodon, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova cu privire la cazurile de înstrăinare ilegală a acțiunilor unor bănci comerciale.

19. Prezentarea de către domnul ministru al apărării al Republicii Moldova Vitalie Marinuța a informației privind vinderea în condiții suspecte a armamentului din dotarea Armatei Naționale. Dezbateră acesteia.

20. Interpelări adresate de către deputați.

21. Declarația domnului deputat Ion Butmalai.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, și de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Ora 10.00.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ionaș Ivan, Ioniță Veaceslav, Mocanu Gheorghe, Țap Iurie – în delegație; Apostolachi Iurie – din motive de sănătate; Godea Mihail, Grișciuc Simion și întârzie, posibil, domnul Guma Valeriu.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Potrivit datelor prezentate de Secretariat, ședința este deliberativă.

Rog să onorăm Drapelul și Imnul Republicii Moldova. (*Se intonează Imnul de Stat al Republicii Moldova, se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Stimați colegi,

Potrivit tradițiilor stabilite, la începutul ședințelor plenare din fiecare sesiune, în cazul dat sesiunea de toamnă–iarnă 2011, alocuțiunile liderilor fracțiunilor parlamentare. În acest, context o invit la tribuna centrală pe doamna Maria Postoico, președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Vă rog.

Doamna Maria Postoico – *președintele Frațiunii Partidului Comuniștilor din Republicii Moldova:*

Stimați deputați,

Onorată asistență.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor este foarte indignată de demisia de ieri a Președintelui Curții Constituționale Dumitru Pulbere. Consideră aceasta drept nimicirea organului suprem de control constituțional și subordonarea înaltei Curți intereselor politice ale liderilor Alianței. Și, după distrugerea planificată a normelor constituționale, principiilor democratice, atac asupra statalității Republicii Moldova, multiple și interminabile cazuri de împărțire a mediului de afaceri. Puterea actuală a comis următoarea crimă–acapararea Curții Constituționale.

Onorat Parlament,

Pe parcursul sesiunii actuale, noi trebuie să rezolvăm un șir de sarcini prioritare și este necesar ca deja astăzi, la prima ședință, să examinăm proiectele privind numirea datei alegerii Președintelui Țării și inițierea procedurii de alegere.

Poziția Partidului Comuniștilor vă este bine cunoscută, noi sîntem deschiși pentru negocieri cu fiecare partid în parte, avînd ca punct de pornire interesele poporului și dezvoltarea durabilă a țării. Procedura urmează a fi strict în cadrul legislației, dar nu a unor sau altor interpretări. În caz contrar, noi nu ne putem numi aleșii poporului, ci un grup de manipulatori ai Constituției și ai votului alegătorului.

De la bun început, în mod normal, trebuie să acordăm o atenție deosebită proiectelor de lege privind politica bugetar-fiscală pe anul 2012, rectificarea bugetului de stat pe anul curent și, respectiv, examinarea bugetelor pentru anul viitor. Cu regret, aceste proiecte așa și nu au parvenit în Parlament, mai mult ca atât n-au fost examinate de Guvern și consultate cu sindicatele și patronatele.

Primul proiect, consider, conform legislației, urma să fie aprobat până la data de 15 iulie. Oare nu este necesară stabilirea unei previzibilități fiscale atât pentru agenții economici interni, cât și pentru cei externi și, cu atât mai mult, pentru populație? Oare nu așteaptă de la noi investitorii, inclusiv acei din străinătate, stabilirea regulilor de joc în domeniul fiscal? La urma urmei, oare nu este obligatoriu îndeplinirea cerințelor legii? În opinia noastră situația creată nu este una normală. La fel, este și subiectul rectificării bugetului de stat pentru anul curent.

Se creează impresia că bugetul se execută bănuț cu bănuț la compartimentele „Venituri” și „Cheltuieli”. Evident, cineva nu dorește să aducă la cunoștința opiniei publice cum stau lucrurile în realitate, iar Parlamentul nu acordă atenție sporită acestui fapt, deși anume noi sîntem responsabili pentru adoptarea legilor bugetare.

Considerăm că, în cadrul ședințelor plenare ale Legislativului, trebuie de organizat un șir de audieri, ceea ce, cu părere de rău, noi am uitat demult de ele, la care noi, Frațiunea PCRM, în ultima perioadă de timp am atras atenția tuturor, cum ar fi: Raportul de activitate al Guvernului privind dezvoltarea social-economică. Ceea ce, în mod normal, trebuie să fie produs până la sfîrșitul sesiunii de primăvară-vară. Ceea ce nu am avut.

Raportul ministrului afacerilor interne privind situația criminogenă în țară. Raportul guvernatorului Băncii Naționale și al Președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind situația în domeniul financiar-bancar. Îndeosebi după evenimentele cunoscute de atacuri asupra unor instituții financiare și companii de asigurări.

Nu trebuie să uităm de Raportul ministrului apărării privind comercializarea armamentului. Noi am stat în atenția și vizorul a mai multor state privind ceea ce ne ocupăm noi. Raportul Procurorului General, directorului Serviciului Informații și Securitate și directorului Centului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției privind activitatea instituțiilor în cauză.

Stimați colegi,

Noi toți am luat cunoștință de rezultatele ultimului sondaj efectuat de Institutul Republican Internațional și cele mai șocante rezultate trebuie să ne pună pe gînduri. Imaginați-vă, 80% din respondenți se tem să-și exprime viziunea politică. Despre ce fel de democrație poate fi vorba? În țară domină fărădelegea și dezmățul criminal. Oamenii sînt împușcați și sînt impuși uneori, ca și colegii noștri, de alte formațiuni politice ca să adere la aceste formațiuni. Pe urmă, dacă nu sînt de acord, ei sînt concediați, intimidăți, sînt șantajăți.

Toate partidele parlamentare au misiunea să aducă stabilitatea și bunăstarea în casele cetățenilor noștri și să nu admitem ... de fapt, și să nu amețim lumea cu

balivernele experților și politologilor despre cum este mai bine să ocolim Constituția sau s-o descriem din nou pe placul cuiva. Mă rog, așa se vrea.

Un alt domeniu prioritar este reglementarea activității legislative din punct de vedere organizatoric. Ceea ce se întâmplă în ultimii 2 ani nu se poate numi decât acest haos. Spuneți-mi, vă rog, unde este planul de activitate legislativă? 2 ani noi am activat fără un plan bine determinat de activitate legislativă. Cel puțin, măcar pe o perioadă scurtă.

Cum se întocmește ordinea de zi a ședințelor comisiilor permanente și a plenului Parlamentului? De câte ori se propun unele proiecte de lege, toate sînt respinse. Cum se introduc subiectele pe ordinea de zi? Cunoaștem foarte bine. Chiar și ordinea de zi, ce vom examina-o acum, la începutul acestei sesiuni, este foarte vagă și nu prevede examinarea proiectelor de importanță vitală, care să iasă din situația social-politică, social-economică, la moment care este situația. Evident că trebuie să punem capăt acestei dezordini.

Pînă la ora actuală nu sînt puse spre examinare inițiativele legislative ale deputaților Partidului Comuniștilor, în timp ce toate inițiativele deputaților altor fracțiuni se examinează în termene restrînse. Iar uneori, noi cunoaștem și astfel de cazuri, în timp de 2–3 ore înainte de ședința în plen ele se pun în discuție și vedem care sînt consecințele acestor proiecte de lege, fiindcă toate noi le simțim cu toții.

Noi înțelegem că noi sîntem pentru dumneavoastră rivali în lupta politică, dar, totuși, trebuie să existe careva limite de rivalitate, măcar o doză minimă de respect. Orice proiect de lege, indiferent de către cine a fost elaborat, în cazul în care este oportun și în folosul societății trebuie examinat fără întîrziere. Anume bunăstarea poporului este scopul prezenței noastre în Parlament.

De aceea, Frațiunea Partidului Comuniștilor insistă asupra examinării minuțioase și în termene restrînse a tuturor celor inițiative înaintate de către deputații Partidului Comuniștilor.

Stimați deputați,

Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova cheamă tot corpul de deputați spre o conlucrare întru binele poporului și declarăm deschis că sîntem pe orice punct de vedere, se are în vedere orice inițiativă și proiect care este notoriu pentru țara noastră, să le susținem.

Noi trebuie să justificăm votul acordat de către alegătorii noștri.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Valeriu Streleț, președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat.

Domnul Valeriu Streleț – *președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Doamnelor, domnilor,

Onorată asistență.

Sîntem la începutul celei de a II-a sesiuni a legislaturii curente. Știm cum a decurs prima sesiune, cea de primăvară, care, uneori, a fost marcată de dezbateri în contradictoriu, dar și de adoptarea unor acte legislative de o importanță deosebită pentru promovarea cursului reformelor în Republica Moldova. Prin activitatea sa, Parlamentul a reușit, cel puțin, în ultima perioadă a sesiunii precedente, să imprime dinamism proceselor de transparență și deschiderea activității curente a Legislativului, dar și să sublinieze necesitatea promovării consecvente a reformelor menite să îmbunătățească viața cetățenilor.

Am avut și episoade regretabile, în care au fost respinse proiecte importante, aplicare a cărora în practică ar fi avut un impact benefic asupra mediului de afaceri, acumulărilor la bugetul de stat, bunăstării cetățenilor. Luînd în calcul restanțele sesiunii precedente, dar și obiectivele pe care le avem pentru actuala sesiune putem spune că cele mai importante și plenare procese ne sînt încă în față.

Așadar, care sînt prioritățile agendei parlamentare în sesiunea de toamnă în viziunea fracțiunii noastre? Firește, în prim plan, este implementarea agendei de reforme legislative, asumate prin adoptarea Programului de guvernare al Alianței pentru Integrarea Europeană II în vederea liberalizării economiei prin lichidarea monopolurilor interne și asigurarea unei administrări eficiente a patrimoniului public, eficientizării procesului bugetar, reformării organelor pentru ocrotirea normelor de drept, combaterea eficientă a corupției, lichidării discrepantei dintre veniturile cetățenilor și prețurile curente, astfel spus combaterea sărăciei pe ansamblu.

Chiar și dacă proiectele care vizează direct unele capitole de reforme menționate au fost respinse în plenul Parlamentului, vă asigurăm că Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova va reveni cu noi inițiative în aceste importante domenii.

Fără abordarea energică și eficientă a acestor capitole de reformă nu ne vom putea mișca înainte, riscăm să pierdem creditul de încredere acordat atît de cetățenii noștri, cît și de partenerii de dezvoltare, la fel cum nu vom putea avansa pe făgașul pe care ni l-am asumat și spre care aspiră majoritatea cetățenilor – integrarea în Comunitatea Europeană a popoarelor civilizate și prospere.

Un alt obiectiv important, firește, este alegerea Șefului Statului în actuala sesiune. Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova tratează cu maximă responsabilitate acest subiect important, care vizează funcționalitatea și complexitatea sistemului politic al Țării. De alegerea sau nealegerea Șefului Statului depinde în cel mai direct mod stabilitatea politică pe termen scurt și mediu, continuitatea proceselor de reforme inițiate în vederea ridicării bunăstării cetățenilor, apropierii obiectivelor de integrare în Uniunea Europeană.

Soluționarea problemei alegerii Șefului Statului va semnifica depășirea impasului constituțional, ai cărui ostatici s-a pomenit nu doar clasa politică, dar și întreaga societate.

Noi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, sîntem decîși să acționăm cu fermitate pentru atingerea acestui obiectiv și neadmiterea alegerilor anticipate. Dar, totodată, noi sîntem la fel de decîși să abordăm cu maximă responsabilitate acest proces, să nu punem boii înaintea carului, pardon, carul

înaintea boilor. La început să identificăm candidatul sau opiniile comune în vederea posibililor candidați, apoi să numim data alegerilor și să inițiem procesul propriu-zis.

Lichidarea restanțelor legislative, dar și asigurarea tempoului necesar al implementării programelor de acțiuni legislative curente, care derivă din angajamentele Guvernului în contextul Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, semnarea Acordului de comerț liber, aprofundat și cuprinzător și crearea condițiilor necesare pentru semnarea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană constituie o altă prioritate a sesiunii curente. Acestea sînt obiective de maximă importanță, a căror implementare va contribui decisiv la impulsivitatea unor procese interne, care vor demara ample lucrări de infrastructură, crearea a locurilor de muncă, ridicarea bunăstării cetățenilor.

O altă prioritate este aprobarea pachetului legislativ care va determina politica bugetar-fiscală pe anul viitor, la fel ca și aprobarea Legii bugetului de stat pentru anul 2012. Avem deja reacții prealabile din partea unor actori politici care își exprimă surprinderea în legătură cu unele stipulări din proiectele menționate. Apropo, la subiectul respectiv am putea menționa că aceste proiecte sînt deja publicate pe pagina web a Ministerului Finanțelor.

Dar fac apel către cei vizați să conștientizeze că, pe lângă manifestările de populism ieftin, mai este necesar să dăm dovadă de fermitate în procesul de disciplinare fiscală, inclusiv la capitolul sancțiuni pentru cei care se doresc a fi mai șmecheri în a înșela statul. În caz contrar, vom avea situația pe care o avem pînă în prezent, adică nu vom avea medicină și educație de calitate, drumuri și infrastructură modernă etc.

În cadrul actualei sesiuni ne propunem, de asemenea, drept obiectiv să eliminăm confuziile legate de abordările și atitudinile diferite față de procesele de guvernare și reforme, să îndreptăm așteptările cetățenilor care au obosit de ciondăneli interminabile, fiind în așteptarea unor activități profesionale, eficiente și responsabile.

Adoptarea proiectelor prezentate de Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova la finele sesiunii precedente, care vizează modificarea Legii cu privire la Guvern și implementarea răspunderii ministeriale vor constitui o prioritate pentru fracțiunea noastră în actuala sesiune. Noi vom insista ca acei care și-au asumat responsabilitatea guvernării să aibă o viziune comună asupra procesului de administrare statală și promovarea reformelor.

Un domeniu important, care urmează să-l avem în vizor, este și controlul parlamentar. Funcția de bază a Parlamentului este cea legislativă, dar nu numai. Calitatea actului guvernării depinde în cel mai direct mod și de faptul cum este exercitat controlul parlamentar. Constatăm cu regularitate nefuncționarea legilor și lipsa unui control parlamentar eficient privind implementarea legislației.

Iar unele evenimente recente, care încă urmează a fi elucidate plenar, au scos în evidență vulnerabilitatea Parlamentului la acest capitol. Instanțe care sînt în raportul de responsabilitate directă față de Parlament au demonstrat, prin prestația lor funcțională, că au o înțelegere deformată și superficială a acestei responsabilități. Avem nevoie de serioase implicări și schimbări la acest capitol.

Stimați colegi din opoziția parlamentară,

Într-o societate ghidată de principii democratice este firească accesarea în Parlament a mai multor forțe politice, pentru că numai așa interesele întregii societăți pot fi echitabil reprezentate, la fel cum este firească și succesiunea anumitor forțe politice la guvernare. Parlamentul este locul unde, prin discuții divergente, dar și prin cooperări eficiente, toți aleșii poporului, indiferent de ideologiile politice împărtășite, trebuie să identifice cele mai bune soluții pentru problemele cetățenilor.

Culoarea politică a aleșilor poporului nu trebuie să fie un impediment în luarea deciziilor care vizează siguranța și bunăstarea populației. Dincolo de rațiunile de ordin politic, sîntem toți conștienți de importanța pe care o are asigurarea funcționalității Parlamentului în sesiunea curentă și în cele care urmează. Așteptările cetățenilor de la începutul legislaturii curente sînt valabile în marea lor majoritate și astăzi și anume acțiuni ferme și energice, care ar schimba pozitiv viața lor și la care urmează să participe și opoziția parlamentară.

Dar, totodată, dramatizarea și absolutizarea unor fenomene care devin astăzi publice grație libertății de expresie, pe care o asigură actuala guvernare, nu înseamnă că asemenea fenomene n-au fost frecvente și poate chiar mai prezente și în trecut. Pur și simplu, astăzi se vorbește deschis despre ele și nu se ascund asemenea fenomene, ceea ce nu înseamnă că noi trebuie să luptăm cu multă insistență pentru a le combate.

Astfel, în numele cetățenilor acestei țări, facem apel către toate forțele politice din Parlament: să ne consolidăm eforturile în vederea depășirii crizei politice, alegerii șefului statului și asigurării unei perioade de stabilitate atît de necesară pentru soluționarea multiplelor probleme care s-au acumulat.

În încheiere, adresez tuturor sincere felicitări cu ocazia reînceperii primei sesiuni de toamnă a ședințelor Parlamentului de legislatura a XIX-a în speranța că această sesiune va intra în istoria țării ca una rodnică la capitolul „Reforme și schimbări pozitive pentru cetățeni”.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Dumitru Diacov, președintele Frațiunii Partidului Democrat.

Domnul Dumitru Diacov – președintele Frațiunii Partidului Democrat din Moldova:

Stimați colegi,

Eu, în primul rînd, mă bucur absolut sincer că astăzi, în această sală sînt prezenți toți deputații, toate fracțiunile. Eu personal privesc chestia aceasta ca o sărbătoare. În ultimii ani de zile, a devenit o sărbătoare pentru Parlamentul Republicii Moldova și pentru Țara Moldovenească ca toate fracțiunile să vină în Parlament. Deja acest lucru ne deosebește pe noi de toate parlamentele Europei, în orice caz. Că parlamentarii vin în Parlament ca să-și facă treaba. Și de la faptul simplei prezențe în Parlament trebuie să mergem mai departe și să răspundem la

întrebarea: dar ce au de gînd să facă deputații aceștia pe parcursul sesiunii care începe astăzi?

Sigur că absolut normal, absolut logic este faptul că noi astăzi trebuie să vorbim de programul legislativ al Republicii Moldova, al Parlamentului Republicii Moldova pe parcursul acestei sesiuni pînă la 30 decembrie anul curent. Noi trebuie să vorbim despre proiectele importante pe care le așteaptă Țara Moldovenească, agenții economici, partenerii străini, fiindcă noi sîntem o țară mică și necăjită. Dar noi sîntem, vă închipuiți, parteneri internaționali. Ce fel de parteneri internaționali sîntem noi?

Aceasta o lăsăm pe conștiința experților să ne spună. Dar noi sîntem așa. Spuneți, vă rog, cine dintre voi sau cine dintre noi astăzi poate să vorbească cu toată seriozitatea despre un program legislativ serios, pe care noi, guvernarea și opoziția, trebuie să trudim pînă la 30 noiembrie, decembrie, ca să facem ca viața în Republica Moldova la 30 decembrie să se deosebească spre bine de viața care o trăim noi astăzi, la 29 septembrie.

Am adoptat un pachet de legi. Parlamentul și-a exercitat controlul asupra Executivului și Executivul lucrează mai eficient. Se i-au măsuri în toate domeniile de viață: economic, social. Noi vorbim aici în fiecare zi despre crimă, despre corupție, să stîrpic, să facem ca viața să fie mai bună. Ca cetățenii aceștia, care ne votează pe noi, toate fracțiunile parlamentare să aibă dispoziție mai bună, stimați prieteni. Să aibă dispoziție mai bună de a trăi în Țara Moldovenească.

Ei să fie liniștiți de faptul că în Parlament sînt oameni serioși, partide serioase care se gîndesc la viața lor de zi cu zi. Iată despre ce trebuie să vorbim noi astăzi, 29 septembrie, la începutul unei sesiuni parlamentare.

Spuneți, vă rog, dar cu ce gînduri am intrat noi în clădirea aceasta? Dar ce gînduri ne frămîntă pe noi zilele acestea, înainte de prima ședință a sesiunii? Noi ne gîndim la legi. Noi ne gîndim cum să fie mai bun bugetul, bugetul asigurărilor sociale.

Noi ne gîndim la faptul ca Republica Moldova să fie un partener mai simpatic, mai serios, mai previzibil pentru partenerii noștri externi. Nu, stimați prieteni, noi ne gîndim la faptul cum să ne distrugem unul pe altul. Noi ne gîndim la faptul cum să facem ca să nu alegem președintele. Dar vorbim la televizor despre fericirea poporului.

Alegerea Președintelui Republicii Moldova deja este o prioritate a tuturor partidelor politice, fiindcă noi dăm țara de rușine, dăm țara de rușine, fiindcă oamenii nu știu deputatul X, Y sau Z din care fracțiune este. Ei înțeleg că deputații Y, Z și X din toate fracțiunile nu sînt capabili să se așeze la masă, să discute, să negocieze și să găsească un punct de vedere comun.

Eu vă chem să ne gîndim asupra acestui fapt, toate discuțiile acestea că noi, că, iată, vrem, avem un program legislativ ca el să fie, să ducă la eficientizarea economiei. Toate discuțiile acestea sînt „foaie verde”.

Să fim serioși, fiindcă dacă noi, în timpul foarte apropiat, nu găsim un compromis, nu rezolvăm această problemă, Parlamentul o să fie implicat în alte bătălii. Și dumneavoastră știți foarte bine. Cineva cere numirea imediată a datei

alegerilor. Cum putem noi să numim data alegerilor, dacă noi niciodată nu ne-am așezat la masă, n-am discutat și n-am găsit compromisul necesar.

Are dreptate colegul, când a spus că noi trebuie să identificăm strategia aceasta și după aceasta să mergem la numirea datei alegerilor. Eu vreau să sprijin inițiativa pe care a lansat-o ieri domnul Lupu. Domnul Lupu vă invită la această discuție în calitate de Președinte al Parlamentului.

Parlamentul Republicii Moldova și nu Curtea de Conturi sau Curtea Constituțională, sau altă instituție decide asupra alegerii Președintelui țării. Parlamentul decide.

Prin urmare, trebuie să existe măcar o singură persoană care să inițieze acest dialog. Și, iată, domnul Președinte al Parlamentului a lansat inițiativa: vineri, la ora 17.00, dacă sînteți obosiți la sfîrșit de săptămîină, veniți sîmbăta la ora 13.00. Veniți sîmbăta la ora 13.00 la discuții și să căutăm compromisul necesar.

Pregătiți ideile, pregătiți propunerile, pregătiți punctul de vedere al fiecărei fracțiuni parlamentare. Și să discutăm, oameni buni. Eu pe domnul Voronin, căci el acum discută și opoziția, vreau să îi îndemn să-și aducă aminte de anul 2005, Vladimir Nicolaevici. Atunci noi, când eu cu matale am discutat lucrul acesta, când noi am găsit un punct de vedere comun, când dumneavoastră cîțiva ani v-ați mîndrit de faptul că noi am asigurat stabilitatea politică în țară... Și eu nu am cerut posturi, uzine, fabrici, televiziuni ș.a.m.d.

De aceea, eu vă propun să ne așezăm la masă, prietenește. Noi ne cunoaștem de mulți ani de zile. Noi mulți ani de zile am meditat asupra sorții Republicii Moldova.

Stimați prieteni,

Să facem treaba aceasta. Eu mă adresez deputaților din toate fracțiunile parlamentare: stimați colegi, stimați deputați, nu acceptați ideea alegerilor anticipate. Impuneți punctul dumneavoastră de vedere și creați condiții ca Președintele să fie ales. Noi avem nevoie de un Președinte mediator. Noi avem nevoie de un Președinte care să creeze o atmosferă sănătoasă în țară și avem nevoie ca Executivul să-și caute de treabă. Eu vă mulțumesc pentru atenție.

Vă doresc, în această sesiune, dispoziția noastră să fie bună și să facem măcar ceva-ceva, ca lucrurile să se schimbe în această toamnă spre bine în Republica Moldova. Alegerile anticipate nu rezolvă absolut nimic. Fix aceiași oameni cu mici excepții. Deputații care s-au rățoit puțin n-o să fie pe liste, o să vină alții mai ascultători și noi să ne confruntăm fix cu aceeași problemă. De aceea, eu vă doresc succes. Eu vă chem să ne gîndim la soarta țării și să facem ca țara noastră să prospere și oamenii să ne ia în serios.

Mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Ion Hadârcă, Președintele Frațiunii Partidului Liberal.

Domnul Ion Hadârcă – președintele Frațiunii Partidului Liberal:

Onorat Parlament,

După unele semne se pare că arșița vierii s-a răsfrînt și în incandescența lămpilor parlamentare. Ne așteaptă o sesiune autumnală fierbinte și, în asemenea cazuri, prezența pompierilor este absolut necesară, instigatorii deja profilîndu-se în zare. Proliferarea confruntării, a urii într-o societate extenuată este o ocupație dezonorantă, dar și extrem de periculoasă. Ne-au arătat-o evenimentele din 7 aprilie 2009, care își mai așteaptă încă rostirea adevărului.

După notele ultimative proliferate, limbajul violent și programul ireconciliabil pe care îl promovează unii, noi mai urmărim în spațiul nostru un partid antidemocratic, în fond, un partid cu reflecții și origini totalitare, contra valorilor Uniunii Europene, a pluralismului politic și parlamentarismului, care urmărește distrugerea Alianței și a înseși independenței acestui stat.

Lor și altora care le fac jocul să le fie clar: distrugerea majorității parlamentare democratice, distrugerea Alianței înseamnă compromiterea cursului european. Iar compromiterea acestui curs înseamnă reînglobarea în spațiul estic cu tendințele totalitare evidente din ultima vreme, federalizarea și, în ultimă instanță, compromiterea definitivă a independenței Republicii Moldova.

Or, noi avem convingerea fermă că tocmai Uniunea Europeană și dimensiunea euroatlantică oferă garanțiile unei independențe reale, inclusiv soluționarea diferendului transnistrean, retragerea Armatei Ruse de pe teritoriul suveran al țării noastre și integritatea teritorială a Republicii Moldova.

Sîntem în plin secol XXI, lumea se schimbă vertiginos. Poate e timpul să vă modernizați și voi, stimați colegi din opoziție, să fiți și voi în rînd cu lumea. Pentru Partidul Liberal valorile rămîn aceleași: ale libertății și democrației, ale cursului strategic spre Integrarea Europeană, eradicarea sărăciei, promovarea adevărului istoric, a deșteptării și demnității naționale.

Considerăm prioritare pentru actuala sesiune necesitatea alegerii șefului statului, reforma constituțională, adoptarea politicii bugetar-fiscale și a bugetului de stat pentru anul 2012, adoptarea noului Cod al educației, noului Cod al audiovizualului, urgentarea reformei juridice a adoptării strategiei de descentralizare și de reformă a administrației publice centrale și locale, reevaluarea și ajustarea Codului electoral la standardele europene și păstrarea patrimoniului național cultural.

În context, Frațiunea Partidului Liberal consideră că adoptarea proiectului de Constituție, al noului proiect de Constituție oferă soluția optimă a ieșirii din impas pe moment și oferă o clară orientare strategică de viitor.

În domeniul politicii externe noi am întreprins, în ultima vreme, o serie de diligențe importante. Partidul Liberal, în septembrie actual, împreună cu președintele partidului Mihai Ghimpu, am participat la Washington la lucrările forumului mondial pentru democrația parlamentară, ai cărui membri fondatori sîntem.

Atît în cadrul forumului, cît și paralel am avut o serie de întîlniri importante cu kongresmenii americani Dan Burton, Dennis Kucinich, David Price și cu consilierul vicepreședintelui Statelor Unite John Baden, Loren Silverman, întîlniri constructive și promițătoare de suport.

La 14 – 15 septembrie curent, la Strasbourg, cu participarea colegilor noștri Boris Vieru și Corina Fusu, am participat la ședințele primei reuniuni a Euronest-ului. Obiectivul propus, lansarea unui mesaj politic foarte puternic către summit-ul Parteneriatului Estic, care începe astăzi, la 29 septembrie, la Varșovia, și care reunește șefi de stat și de Guverne din țările UE, inclusiv toți factorii de decizie, este cu mesajul care solicită implementarea reformelor democratice în statele parteneriatului estic, accelerând convergența economică cu piața Uniunii Europene.

Rezultatul scontat pe termen mediu ar fi crearea în vecinătatea Uniunii Europene al unui spațiu de democrație și prosperare economică, apropiat de standardele de viață din Uniunea Europeană.

Poziționarea Republicii Moldova în cadrul parteneriatului estic este favorabilă. Se spune de către partenerii noștri că este o istorie de succes deocamdată. Menirea noastră și chemarea este să nu o compromitem.

În altă ordine de idei, solicităm urgentarea adoptării Codului educației, la care au participat și colegii noștri doamna Ana Guțu și Vadim Cojocar. În fond, proiectul este elaborat, dar nu înțelegem motivele târăgării și neadoptării lui în ședința Guvernului, deoarece, fără adoptarea noului Cod al educației, al cărei urgentare o cerem, sînt imposibile reformele mult așteptate și modernizarea expresă a sistemului educațional din Republica Moldova, eficientizarea instituțională, perfecționarea managementului, optimizarea cheltuielilor publice pentru cercetare, asigurarea autonomiei, inclusiv finanțarea instituțiilor de învățămînt.

Și în sectorul descentralizării și autonomiei administrative lucrurile trenează. La 7 iunie curent, am audiat, în cadrul Alianței, o comunicare a experților despre strategia națională de descentralizare, ca parte componentă a programului nostru de guvernare.

Toate bune, atît doar că ne îngrijorează ritmurile lente de evoluție, un anumit exces de limbaj siropos și teoretizant și în succediar o tacită intenție de monopolizare a ideilor și a domeniului. Altfel cum s-ar explica cererea noastră, reiterată succesiv, de a adopta Legea despre statutul municipiului Chișinău, precum și alte acte normative în acest context.

În domeniul libertății de exprimare și independenței reale a mediilor de informare, Frațiunea partidului își propune asigurarea independenței editoriale a posturilor publice de radio și televiziune, modernizarea și profesionalizarea Companiei publice „Teleradio–Moldova” conform standardelor europene, adoptarea noului Cod al Audiovizualului, care ar reglementa asigurarea independenței financiare, implementarea unor mecanisme clare și transparente de utilizare a banilor publici în mass-media, asigurarea transparenței și accesului liber la informația cu privire la proprietățile mass-media, inclusiv asupra informației despre tirajele de presă și structurile de holding mass-media, asigurarea executării deciziilor de sancționare graduală de către CCA a tele- și radiodifuzorilor, ce încalcă legislația în vigoare, dat fiind situația aproape anarhică și cvasioligarhică ce există în spațiul audiovizual.

Onorat Parlament,

20 de ani de independență în coordonatele timpului biblic semnifică exact jumătate a traseului salvator din exodul moiseic al dezrobirii. Ar fi un dezastru pentru noi să descoperim că am rătăcit drumul, că sîntem sub vraja spînelui sau al faraonului și că ne aflăm, de fapt, în punctul inițial.

Și invers, ar fi suficient un efort, o mobilizare comună, o mișcare inteligentă pentru a recupera în cîțiva ani întregul traseu. Ceea ce mă exasperează pe mine personal în arena politicii moldovenești este lipsa coeziunii și a coerenței efortului, prevalarea ambițiilor și artificii problemelor minore, absurde și uneori chiar de proveniență ocultă, ca să nu zic „KGB”-istă.

Oricum trista experiență a ADER-lui ne arată că riscăm a transforma călcarea pe greblă și acumularea cucuielor politice într-un ridicol și periculos sport național. Iar acest lucru ar putea compromite definitiv ideile pluripartitismului, parlamentarismului și ale democrației în ansamblu.

Ne aflăm cu toții la răscruce, la răscrucea adevărului și a limpezirii apelor. Orice gest de bunăvoință ne poate fi salvator, orice greșeală, mișcare negîndită ne poate fi fatală. Nu cu cîntece de sirenă îi vom ademini pe europeni, nu cu pomeni în pungi ne vom deștepta electoratul și nu cu ceasuri de aur vom aerisi coridoarele justiției. E timpul reparațiilor capitale.

Pentru noi, reprezentanții Partidului Liberal în Parlamentul Republicii Moldova, unii și ctitori ai independenței statale, exponenți consecvenți ai cursului de integrare europeană, rămîne prioritar obiectivul reformator al schimbării pînă la capăt, anume prin acest obiectiv arătîndu-ni-se clar orizontul salvării, adică al libertății, al desprinderii definitive de trecut, de sărăcie, de interminabile crize și debusolări politice, revenind acasă și relansîndu-ne firesc numai prin consecvența și ireversibila integrare în spațiul comunitar european.

Aceasta să ne fie ideea națională călăuzitoare și numai așa vom izbîndi împreună.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi conducători ai fracțiunilor parlamentare,

Vă mulțumesc pentru alocuțiile dumneavoastră. Vreau să vă spun că subscriu plenar la acele priorități la care ați făcut dumneavoastră referință pentru această sesiune. Aș vrea doar să menționez 4 subiecte asupra cărora aș atrage atenția întregului corp de deputați, a comisiilor parlamentare pentru sesiunea care urmează.

Este cert că, în această perioadă, va trebui să găsim soluții pentru depășirea crizei politice. Toți am vorbit la acest subiect, este mult prea importantă această sarcină ca să ne jucăm cu ea și sper foarte mult în înțelepciunea și responsabilitatea noastră a tuturor ca membri ai Parlamentului, instituție căreia îi revine această funcție și această responsabilitate, în mod evident, aprobarea politicii bugetar-fiscale pentru anul 2012. Ați vorbit și dumneavoastră la acest subiect.

În același context, gîndesc eu că ar urma să examinăm subiectul executării bugetului pentru anul 2011, inclusiv și implicit la capitolul administrarea fiscală și administrarea vamală pentru asigurarea veniturilor la bugetul de stat, fiindcă, în

același context, stimați colegi, cred că, cel puțin asta mi-ar fi viziunea mea, pînă la sfîrșitul anului s-ar impune și o rectificare a bugetului pentru anul 2011 în legătură cu anumite tendințe inflaționiste, majorări de prețuri care cer, în mod cert, anumite compensații la plățile sociale.

Bugetul pentru anul viitor. Nu prea s-a pus accentul în luările de cuvînt asupra acestei decizii de importanță extraordinară, dar astăzi sîntem în ziua de 29 septembrie. Potrivit legii, acest proiect trebuie să fie prezentat Parlamentului cel tîrziu poimîine, sîmbătă, 1 octombrie.

Gîndesc eu că practica care cam s-a înrădăcinat în activitatea noastră în ultimii 2 ani de zile și trebuie să spunem că nu este o practică bună atunci cînd noi toți împreună, guvernarea, întîrziem cu adoptarea acestei legi fundamentale pentru Republica Moldova.

Și atunci cînd vorbim de la această tribună despre funcția de exercitare a controlului parlamentar de executare a legilor, nu știu de ce foarte lejer trecem peste faptul că această lege fundamentală vine deja nu primul an cu mare întîrziere.

Eu zic că ține de responsabilitatea comisiei de profil, a noastră a tuturor, ca așa cum scrie legea bugetul în proiect trebuie să intre la 1 octombrie și să fie adoptat de Parlament nu mai tîrziu de 5 decembrie. Ar trebui să asigurăm plenar prevederile legii.

Sînt de acord cu toți antevorbitorii referitor la subiectul că comisiile parlamentare trebuie să-și elaboreze un program permanent de audieri, program de acțiuni care vizează monitorizarea executării legii, ca exercițiul de monitorizare a legislației să nu devină un sport, să nu devină o acțiune atunci cînd crapă ceva, atunci cînd ne confruntăm, într-adevăr, cu situații de forță majoră sau cu situații mai deosebite.

Acest proces este unul permanent și eu rog foarte mult toți conducătorii a tuturor comisiilor parlamentare să înțeleagă și să acționeze în acest spirit, în spiritul acestei idei.

Stimați colegi,

Acestea fiind luările de cuvînt ale grupurilor parlamentare care, de fapt, constituie Parlamentul țării, vin cu două informații, după care mergem în activitatea propriu-zisă, examinarea ordinii de zi, dar nu înainte ca aceasta să fie dezbătută și adoptată.

Prima informație. Curtea Constituțională, prin Hotărîrea nr.16 din 15 septembrie anul curent, a validat mandatele de deputat în Parlamentul țării ale candidaților supleanți pe lista PCRМ, aceștia fiind domnul Mihail Mocan, domnul Igor Vrenea și domnul Ion Ceban.

Să-i salutăm pe colegii noștri noi, membri ai Parlamentului Republicii Moldova!

Și, tradițional, după această pauză în ședințele plenului Parlamentului, august și septembrie, în această perioadă și-au sărbătorit zilele de naștere mai mulți dintre colegii noștri, în speță: domnul Veaceslav Bondari, domnul Vladimir Saharneanu, domnul Victor Mîndru, domnul Nicolae Juravschi, domnul Angel Agache, domnul Ion Hadârcă, domnul Simion Grișciuc, domnul Oleg Sîrbu, doamna Corina Fusu, domnul Sergiu Stati, domnul Nae-Simion Pleșca, doamna

Stella Jantuan, doamna Maria Nasu, doamna Valentina Stratan, domnul Gheorghe Mocanu, domnul Eduard Mușuc, domnul Mark Tkaciuk, domnul Oleg Garizan, domnul Gheorghe Brega și domnul Serghei Sîrbu.

Le aducem felicitări cordiale omagiaților, dorindu-le multă sănătate și succes! (*Aplauze.*)

Aveți la dispoziția dumneavoastră proiectele înaintate de către Biroul permanent atenției plenului Parlamentului pentru ordinea de zi perioada 29 septembrie –7 octombrie.

Dacă sînt și alte propuneri, rog intervențiile dumneavoastră.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Stimate domnule Președinte,

Noi am venit cu o inițiativă: de a organiza audieri parlamentare în contextul atacurilor asupra unor instituții financiar-bancare din Republica Moldova, evenimente recente și care încă urmează a fi elucidate plenar.

În contextul respectiv, avem astăzi și solicitarea din partea Primului-ministru al Republicii Moldova care urmează să vină în plenul Parlamentului. A solicitat să fixăm acest fapt pentru săptămîna viitoare, deoarece discutăm ciclul bisăptămînal al ordinii de zi, deoarece astăzi și mîine se află la Summitul Parteneriatului Estic la Varșovia pentru a prezenta o viziune a Guvernului asupra acestor evenimente și un raport despre acțiunile care au avut loc.

Iar în context, de asemenea pentru săptămîna viitoare, e necesar de a include pe ordinea de zi, propunem din partea fracțiunii noastre, audierea rapoartelor comisiilor parlamentare de profil care au făcut audieri prelabile a instanțelor care au raportare directă și responsabilitate directă către Parlament.

Știu că aceste proiecte sînt în proces de pregătire, de aceea, propunem pentru săptămîna viitoare, data de 6, raportul Prim-ministrului în subiectul vizat. Eventual, noi am putea discuta și alte teme, deoarece s-a făcut auzită aluzie privind executarea politicii procesului bugetar ș.a.m.d., cît și audierea rapoartelor comisiilor de profil în subiectul atacurilor asupra instituțiilor financiare bancare.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – *Fracțiunea PL:*

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Fracțiunea Partidului Liberal solicită a fi inclus în ordinea de zi proiectul nr.2107, pentru ziua de mîine precizez, din data de 27 septembrie 2011. Este vorba despre proiectul privind demonopolizarea pieței metalelor feroase și neferoase.

Acest proiect a fost discutat în sesiunea de primăvară–vară, dar, din motive, considerăm noi, neîntemeiate, nu a fost susținut de o fracțiune parlamentară. Sperăm că această poziție va fi reconsiderată și în această sesiune va fi adoptat.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Ca să trecem de la vorbe la fapte. Frațiunea Partidului Comuniștilor a înregistrat ieri 4 inițiative legislative, pe care le vom propune astăzi să fie introduse în ordinea de zi și adoptate.

De fapt, majoritatea acestor inițiative care acuși vor fi citite și numărul lor va fi fixat, țin de executarea Constituției și a hotărârilor Curții Constituționale care obligă deja Parlamentul Republicii Moldova de a începe a iniția procedura de alegere a șefului statului.

Astfel, propun introducerea pentru astăzi în ordinea de zi a inițiativei nr.2125 din data de 28 septembrie care prevede adoptarea unei hotărâri a Parlamentului privind stabilirea datei alegerii Președintelui Republicii Moldova, fixând data de 17 octombrie anul curent.

Următorul proiect care-l propunem pentru a fi examinat este nr.2126, la fel prevede adoptarea unei hotărâri de Parlament privind instituirea Comisiei speciale pentru desfășurarea procedurii de alegere a șefului statului.

Următorul proiect pe care îl propune Partidul Comuniștilor pentru a fi examinat astăzi este nr. 2123 din data de 28 septembrie, un proiect de hotărâre a Parlamentului privind eliberarea domnului Gheorghe Mihai din funcția de director al Serviciului de Informații și Securitate.

Și al patrulea proiect, nr.2124 din 28 septembrie anul curent, o inițiativă legislativă privind eliberarea domnului Valeriu Zubco din funcția de Procuror General.

Rog să fie introduse în ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Noi solicităm invitarea, la sfârșitul acestei ședințe, pentru a da explicațiile de rigoare, a ministrului afacerilor externe, a ministrului apărării, a ministrului transporturilor și a directorului Serviciului Vamal pentru audieri, în legătură cu vinderea în condiții suspecte armamentului din dotarea Armatei Naționale și vreau să amintesc, această propunere nu poate fi supusă la vot, ea trebuie executată.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Propun, din proiectul ordinii de zi de azi, proiectul nr.171 de transferat pe altă dată. Este vorba de un proiect înaintat spre respingere și să-l includem atunci când vom avea un șir de proiecte care vor fi destinate respingerii.

Domnul Marian Lupu:

Deci excluderea proiectului nr.171.

Domnul Victor Popa:

Da. Și, în afară de aceasta, la nr.3, pentru ședința de astăzi, este planificat proiectul nr.1686. Deși comisia sesizată în fond este Comisia securitate națională, apărare și ordine publică. Noi, Comisia juridică, numiri și imunități, ieri, la ședința noastră, am discutat acest proiect și s-au stabilit că el se bazează pe prevederile Legii noi privind protecția datelor cu caracter personal nr.133 din 8 iulie 2011 care încă nu a fost promulgată și nu a intrat în vigoare.

În legătură cu aceasta, Comisia juridică, numiri și imunități solicită transferarea proiectului pentru o ședință ulterioară, atunci când legea menționată va intra în vigoare, când va fi promulgată.

Domnul Marian Lupu:

Păi, bine. Pe când s-o transferăm? Pe o ședință ulterioară poate fi și peste două luni.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Legea nr.133 nu este promulgată și nu a intrat în vigoare.

Domnul Marian Lupu:

Deci, domnule președinte, în acest caz, spuneți.

Domnul Victor Popa:

Deci când va fi.

Domnul Marian Lupu:

Spuneți clar, excluderea din ordinea de zi de pe această...

Domnul Victor Popa:

Exact, și transferarea pentru altă dată.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr.2.

Domnul Igor Dodon – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

Două propuneri din partea fracțiunii.

Prima, în ceea ce ține de audierile parlamentare. Vreau să amintesc unor colegi, căci insistau foarte mult încă în luna iulie, august, și reiterez poziția PCRМ de a organiza astăzi audieri parlamentare referitor la cazurile de înstrăinare ilegală a acțiunilor unor bănci comerciale și, în special, solicităm și insistăm să fie puse la vot, să invităm astăzi regulatorii independenți, cum ar fi Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, pentru a răspunde la întrebările deputaților.

Și a doua propunere. A spus domnul Streleț că săptămîna viitoare vom avea posibilitatea să oferim mai multe întrebări Prim-ministrului. Noi insistăm ca în raportul Prim-ministrului să fie o informație detaliată referitor la situația social-economică, la situația și pregătirea față de sezonul de iarnă, deoarece este o comisie în cadrul Guvernului, care are atribuții la acest capitol, și cu o informație detaliată în ceea ce ține de executarea bugetului, întârzierea examinării și prezentării politicii fiscale și a bugetului pentru anul următor aici, în Parlament.

Vă mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4, microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRМ:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu sper că ați avut suficient timp din luna mai 2010, din momentul în care fracțiunea noastră a înaintat în Parlament un pachet de inițiative de ordin social, ați avut suficient timp să le analizați, ați avut suficient timp să mergeți în teritoriu, să vă întâlniți cu cetățenii și să vedeți că aceste proiecte de lege, pe care le-am înaintat sînt în corespundere totală cu necesitățile cetățenilor, cu așteptările lor.

În această speranță, astăzi, la fel cum am făcut și la toate ședințele la care am participat, reiterăm solicitarea noastră de a introduce în ordinele de zi ale următoarelor ședințe a următoarelor proiecte de lege.

Deci proiectul de Lege nr.1441 din 12 mai 2010, care vine cu soluții legate de problema spațiului locativ pentru tineri.

Proiectul de Lege nr.1373 din 7 mai 2010 și proiectul de Lege nr.1393 din 10 mai 2010, care vine să soluționeze mai multe probleme sociale pentru familiile cu copii, pentru familiile cu persoane cu dizabilități, pentru mamele care... pentru familiile care au în grija sa o persoană cu dizabilități.

La fel, propunem în ordinea zilei proiectul de Lege nr.1532 din 5 iulie 2011 care vine, care are ca scop îmbunătățirea mediului de afaceri.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Mulțumesc.

În calitate de președinte al Comisiei politice externe și integrare europeană, propun să introducem în agendă pentru ziua de mâine un proiect de hotărâre privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului în Adunarea parlamentară GUAM.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Alla Mironic – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați deputați,

Întâi octombrie este Ziua Mondială a Oamenilor în Etate. Din februarie 2010 Frațiunea PCRM propune ca să fie introdusă în ordinea de zi Legea despre ajutor material veteranilor de război, veteranilor muncii.

A trecut un timp foarte mare, domnul Diacov a vorbit despre un program despre legi sociale, despre un program social.

Domnule Diacov,

Mă adresez și către dumneavoastră: de ce, începând din luna februarie 2010, dumneavoastră n-ați susținut inițiativa legislativă nr.396?

Domnul Marian Lupu:

Doamnă Mironic,

Cu tot respectul, noi lucrăm acum cu propuneri la ordinea de zi. Luări de cuvânt pe urmă.

Doamna Alla Mironic:

Noi propunem...

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Doamna Alla Mironic:

Inițiativa legislativă nr.396 din luna februarie 2010.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Doamna Alla Mironic:

Și vă rog să mă înscrieți cu o declarație.

Domnul Marian Lupu:

La sfârșitul ședinței. Bine.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Din partea fracțiunii, pentru stenogramă doresc să anunț decizia Frațiunii PCRM de a dona salariul deputaților fracțiunii noastre pentru o zi de muncă pentru realizarea documentarului despre acei care au fost și sînt comoara Moldovei: Emil Loteanu și Grigore Grigoriu.

Rugăm Secretariatul să întreprindă măsurile necesare pentru transferarea mijloacelor bănești.

Doi. Pentru ordinea de zi. Acum cîteva zile, în orașul Iargara, raionul Leova reprezentanții Ministerului Educației au inițiat procesul de lichidare a unicului gimnaziu de limbă rusă. Cinovnicii respectivi insistă ca copiii să fie transportați zilnic în orașul Leova, la o distanță de 25 kilometri pe un drum de o calitate deplorabilă.

Această decizie este impusă de minister, în pofida finanțării garantate din partea autorității locale și în pofida refuzului categoric al părinților.

Consider că, în afară de toate, mai are loc și discriminarea copiilor pe criteriu etnic.

Astfel, cerem convocarea imediată, astăzi, a ministrului educației, pentru explicarea situației impuse în cazuri de discriminare a copiilor, pentru că sînt deja multiple cazuri.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Referitor la acest caz vreau să vă informez că astăzi am vorbit cu domnul ministru. Mi-a comunicat, mi-a spus că este formată delegație specială pentru verificarea și elucidarea acestui caz și este trimisă în raionul Leova, satul Iargara. Deci urmează să aflăm oficial ce este depistat acolo.

Din ceea ce deja știm, că, într-adevăr, sînt înregistrate niște abateri de la normele prevăzute. Dar eu cred că e cazul să așteptăm o poziție oficială a ministerului. Mersi.

Domnul Marian Lupu:

De fapt, stimați colegi, cu comentarii sau fără, vreau să vă spun că colegii au dreptate, atunci cînd se referă la invitații ale persoanelor din ministere: miniștri, viceministri, lucrurile acestea nu sînt supuse votului, fiindcă ele, în mod automat, se transmit ca invitație acestor persoane.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Astăzi este zi regulamentară, da?

Domnul Marian Lupu:

Cu atât mai mult, da, este ziua întrebărilor.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, da, și trebuie să vină ministrul. Noi oricum rugăm. Pentru că domnul Lucinschi nu este ministru, slavă Domnului.

Domnul Marian Lupu:

Deci dumneavoastră ați făcut invitația, ea s-a înregistrat și se transmite. Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu, în contextul invitației făcute de Frațiunea PLDM, ce ține de invitația domnului Prim-ministru în ședința în plen. Solicit ca, pînă săptămîna viitoare, domnul Prim-ministru să inițieze procedura de eliberare din funcție a domnului ministru al afacerilor interne Roibu, în legătură cu situația criminogenă creată în Republica Moldova. Deoarece noi cu toții vedem că Republica Moldova s-a transformat în vestul sălbatic din Texas, unde oamenii se omoară ziua în amiaza mare și situația este ieșită de sub control.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo – Frațiunea PDM:

Referitor la punctul 3 din ordinea de zi, proiectul nr.1686, pe care a propus să-l scoată domnul Popa. Comisia insistă de a examina acest proiect, noi sîntem gata de a prezenta raportul respectiv. Ceva am încurcat acolo, domnul ...

Domnul Marian Lupu:

Comisia este pregătită pentru a prezenta raportul?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da, desigur. Și reprezentantul Guvernului tot este gata de a prezenta ...

Domnul Marian Lupu:

Deci Comisia juridică venea doar cu coraport. Comisia dumneavoastră este comisia de bază, da?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Noi sîntem comisia de bază. Comisia juridică n-are nimic.

Domnul Marian Lupu:

Eu am înțeles.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Ei numai au avizat.

Domnul Marian Lupu:

Deci sînteți gata pentru prezentarea proiectului nr.1686?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Am luat act de lucrul acesta.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Aș solicita ca, săptămîna viitoare, în ordinea de zi să fie inclusă întrebarea referitoare la darea de seamă sau, mai bine-zis, conducerea Parlamentului, inclusiv dumneavoastră ca Președinte, să veniți cu un raport amplu, inclusiv la folosirea resurselor financiare incluse în bugetul pe 2011 a Parlamentului Republicii Moldova, inclusiv activitatea Parlamentului pe perioada de la 1 ianuarie pînă săptămîna viitoare a anului 2011.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Butmalai,

Cu tot respectul pentru dumneavoastră, citiți, vă rog, foarte atent Regulamentul Parlamentului.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte,

Vreau să fiu inclus cu declarație la sfîrșitul ședinței în plen de astăzi.

Mulțumesc frumos.

Domnul Marian Lupu:

Păi, iată, asta e pe potriva Regulamentului.

D

omnul Ion Butmalai:

Cunoaștem legea, domnule Președinte. Și Constituția și, inclusiv, Regulamentul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Păi, dacă cunoașteți legea, stimate coleg, citiți Regulamentul Parlamentului

...

Domnul Ion Butmalai:

Vreau să fiu înscris cu declarație la sfîrșitul ședinței ...

Domnul Marian Lupu:

... cine vine și cu ce raport.

Domnul Ion Butmalai:

.. în plen.

Domnul Marian Lupu:

Asta se face automat.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Propun să fie inclus în ordinea de zi pentru ziua de mâine proiectul nr.1873 privind aprecierea istorico- și politico-juridică a regimului totalitar comunist din Republica Moldova. Într-un cuvânt, condamnarea crimelor regimului totalitar comunist. Și interzicerea secerii și ciocanului în Republica Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Alte propuneri.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

În contextul insistențelor reiterate ca să audiem anume astăzi atât organele care au raportare directă către Parlament, cât și comisiile parlamentare de profil, subliniez încă o dată că oportunitatea acestor audieri n-o punem nimeni la îndoială, doar că ele trebuie să fie calitative și că urmează să avem aceste audieri săptămîna viitoare, 6 sau 7. Și că propunerile de demisie formulate pot fi examinate plenar după ce audiem aceste rapoarte, ca să avem o impresie absolut obiectivă despre procesele care se derulează.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Dacă acestea au fost propunerile, merg pas cu pas pentru a le supune votului, dar, din start, vreau să fac două mențiuni. Colegii noștri au menționat foarte clar și pe potrivă Regulamentului, astăzi este ziua de joi, este așa-numita Ora Guvernului, Ora întrebărilor. Toți acei care au fost solicitați să se prezinte la sfîrșitul ședinței la subiectele evocate de către colegi sînt obligați s-o facă, inclusiv Banca Națională, inclusiv CNPF. Fiindcă aceste propuneri nu sînt puse la vot, respectiv ele trebuie să fie implementate. Asta este situația și prevederile Regulamentului Parlamentului.

Deci le luăm pe rînd. Domnul Streleț a propus audieri la capitolul „Sectorul financiar”, situația care a fost pentru 6–7 octombrie. Voi supune votului acest lucru. Totodată, vreau să menționez că domnul Dodon a venit cu invitația pentru ziua de azi, la sfîrșitul ședinței, în cadrul „Întrebări și răspunsuri.” Deci partea a doua se execută în mod automat. Partea întîi trebuie să fie supusă votului.

Cine este pentru organizarea audierilor la subiectul menționat rog să voteze.
Păi, în data în care a fost propus. Rog rezultatele votului.

Stimați colegi numărători din sectoare,
Rog să vă ocupați locul la microfon, fiindcă avem puțin de lucru aici.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2? Deci eu pun la vot ceea ce-a fost propus pentru 6–7.
Propunerea a fost făcută foarte clară de om.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Eu vă rog frumos.

3 persoane, da? 3, mai mult nu văd.

– 3.

Domnul Marian Lupu:

– 3.

Sectorul nr.3?

Oameni buni, organizați-vă. Sigur cu rezultatele? Numărătorul în sectorul nr.3, haideți, căci e abia prima ședință în această sesiune. Trebuie să ne organizăm.
Cine-i numărător în sectorul nr.3?

Stimați colegi,

Rog, desemnați un numărător în sectorul nr.3.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Marian Lupu:

– 28.

Sectorul nr.2,

Confirmați-mi, vă rog. Cîți?

N u m ă r ă t o r i i:

– 10.

Domnul Marian Lupu:

– 10.

Sectorul nr. 3 – 23, da?

– 33.

– 28.

38 de voturi. Corect?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

0 – sectorul nr.1. 28 și cu 10 – 38 de voturi. Organizarea acestor audieri săptămîna viitoare, precum a fost înaintată propunerea, nu s-a acceptat.

Eu vreau o precizare de la colegii care au propus invitația pentru prezentarea informației din partea acestor instituții azi. Lucrul acesta, corect am înțeles, îl facem în cadrul Orei întrebărilor? Bine. Asta ar însemna, dragii mei, că ceva similar cu audieri, cu prezentarea rapoartelor se va produce astăzi, potrivit Regulamentului.

Continuăm. Propunerea domnului ... Da, domnul Munteanu a propus proiectul nr. 2107. Domnul Reșetnicov a propus patru proiecte.

Stimați colegi,

Eu aș vrea să întreb comisiile de profil, fiindcă am Legea Regulamentul Parlamentului. Și toți știu foarte bine că în plenul Parlamentului pot fi înaintate și discutate proiecte cu rapoartele pregătite. Comisiile au pregătit aceste rapoarte? În acest caz, este vorba de Comisia economie, buget și finanțe și de Comisia juridică, numiri și imunități. Fiindcă fără rapoarte, dragii mei colegi, legea nu-mi permite nici măcar să pun la vot aceste subiecte. Autorii.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru proiectul nostru nu cred că este o problemă. Raportul comisei a fost întocmit în legislatura trecută, datele problemei nu s-au schimbat.

Domnul Marian Lupu:

Nu. Domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și noi propunem să fie votat încă o dată.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Fiecare proiect își are procedurile sale. Nu, nu, nu putem să ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Propunem pentru mîine și pînă atunci considerăm că comisia va reuși să-l întocmească.

Domnul Marian Lupu:

Facem altfel. Fiindcă, în acest caz, voi mă impuneți să încalc legea, dar eu nu vreau să încalc legea. Respectiv, atunci cînd rapoartele pentru aceste proiecte, care au venit ieri-seara și au fost înregistrate, rog să asigurați, stimați colegi, în cadrul ședințelor comisiilor, care pot avea loc oricînd, și, cînd raportul este

pregătit, ieșiți chiar și în ziua de mâine, dacă mâine proiectul este pregătit, raportul lui, înaintați propunerea.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Da, domnule Președinte, într-adevăr, ieri Frațiunea Partidului Comuniștilor a înregistrat aceste patru proiecte, printre care unul prevede stabilirea datei alegerii Președintelui—17 octombrie. Sînt două soluții de depășire a acestei situații, pe care le voi propune acum.

Deci acum în sală este prezentă Comisia juridică, numiri și imunități, care, bănuiesc eu, ar putea să fie responsabilă de prezentarea raportului. Dumneavoastră, în calitate de Președinte, puteți să înaintați o propunere de pauză de 20 de minute, comisia se adună și prezintă acest aviz. Mai ales că această modalitate foarte frecvent a fost folosită pe parcursul acestei legislaturi. Dacă este dorința și binevoiața dumneavoastră în calitate de Președinte.

Și a doua soluție. Dumneavoastră și toată societatea cum credeți: de ce aviz are nevoie Parlamentul pentru a stabili, în sfîrșit, data alegerii Șefului Statului? Toată societatea cunoaște problema respectivă. Există Constituția, există, cel puțin, două hotărîri ale Curții Constituționale.

Astăzi, de la microfon liderii fracțiunilor parlamentare, inclusiv domnul Diacov, au menționat: dați și vom trece de la vorbe la fapte. Nu este necesar ceva suplimentar pentru a stabili și a iniția această procedură.

De aceea, domnule Președinte, toate aceste patru inițiative sonorizate din partea Partidului Comuniștilor, indiferent de opțiunea dumneavoastră, rog să fie supuse votului ...

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi ...

Domnul Artur Reșetnicov:

... parlamentar.

Domnul Marian Lupu:

Eu sînt pus în imposibilitatea aceasta. Fiindcă cît n-am vorbi, dar și dumneavoastră ca juriști, dacă să lăsăm speculațiile la o parte ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Conform legislației aveți obligația să supuneți votului orice propunere a deputatului. Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Categoric nu pot să supun proiectele votului care nu sînt pregătite. Avem Regulamentul. Și dumneavoastră știți mult prea bine, stimate coleg, lucrul acesta.

Domnul Artur Reșetnicov:

Atunci ...

Domnul Marian Lupu:

În acest caz, referința la practica cum s-a mai întâmplat în trecut, că se făceau de zece ori pauze în cadrul ședinței plenului Parlamentului. Este o practică defectă și noi trebuie să plecăm de la ea. Asta este.

Deci propunerea mea este una foarte și foarte rațională, este timp până la sfârșitul zilei, convocați, aveți colegi în comisiile respective. Rog să mă ascultați. Convocați ședințele comisiilor, pregătiți raportul, să fie așa cum scrie cartea, și mâine-dimineață, dacă tot pachetul este pregătit, ușor. Iată și toată soluția.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

Noi propunem să facem nu cum scrie cartea, depinde care carte citiți. Noi propunem să facem așa cum scrie Constituția. Înseamnă că declarația dumneavoastră de ieri este o fățarnicie.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, deci așa, cartea cea de bază pentru noi este Regulamentul Parlamentului. Stați puțin. Noi sîntem în cadrul exercițiului de vot. Încheiem exercițiul de vot și după aia luare de cuvînt sau propuneri adiționale.

Domnul Sîrbu a invitat pentru sfârșitul ședinței reprezentanții conducerii ministerelor respective. Asta nu se supune votului.

Excluderea proiectului nr.171. La fel, pot să uzez la momentul de excludere de înapunericirile pe care le am și acceptăm această propunere. Proiectul nr.1686 rămîne în ordinea de zi.

Mai departe. Propunerile doamnei deputat Oxana Domentii.

Stimați colegi numărători,

Rog să ocupați locurile la microfoane. Fiindcă sînt mai multe și le voi supune votului pe rînd. Propunerea privind includerea proiectului nr.1441. Cine este pentru rog să voteze. Rog să se anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

42 de voturi. Plenul nu a acceptat această propunere.

Proiectul nr.1373. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Sectorul nr.2 – 7.
Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

42 de voturi. Plenul nu a acceptat propunerea.
Proiectul nr.1393.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.
Sectorul nr.2 – 7.
Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

42 de voturi. Proiectul nu a fost susținut de plen.
Și ultima propunere a colegei noastre proiectul nr.1532. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.
Sectorul nr.2 – 7.
Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

42 de voturi. Situație similară. Proiectul nu a fost acceptat.
Propunerea domnului Corman de a include pentru ziua de mâine proiectul privind formarea delegației parlamentare la GUAM. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele, stimați colegi. Delegația parlamentară.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 23.
Sectorul nr.3 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Douăzeci și ...

N u m ă r ă t o r i i:

Nouă.

Domnul Marian Lupu:

– 29.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

52 de voturi. Propunerea este acceptată de plen.

Propunerea doamnei Mironic privind includerea proiectului nr.396. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1– 35.

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

43 de voturi. Propunerea nu a fost susținută. Deci, da, propunerea domnului deputat Ghimpu privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.1873. Cine este pentru rog votul dumneavoastră. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 categoric – 0.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 0.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 12.

Domnul Marian Lupu:

12 voturi. Această propunere nu a fost acceptată.

Da, vă rog, stimați colegi.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

De procedură.

Domnule Președinte,

În legătură cu refuzul de a pune la vot inițiativele noastre cu privire la inițierea datei alegerii Șefului Statului și comisia. Vreau să amintesc că acestea sînt proiecte de hotărîre a Parlamentului. Și dacă tot vorbim despre respectarea normei legale, eu aș vrea să dau citire articolului 11, alineatul (1) din Legea cu privire la actele legislative: hotărîrile Parlamentului, deci, dacă sînt cu caracter individual și alte hotărîri care nu conțin norme de drept pot fi examinate fără a fi supuse tuturor procedurilor prelabile în organele de lucru ale Parlamentului.

Atunci, să fim consecvenți și să respectăm norma legală. Și puneți la vot, vă rog. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Această lege este o lege organică ca și Legea privind Regulamentul Parlamentului. Alfa și Omega. Pentru Parlament este Regulamentul său și voi știți foarte bine lucrul acesta.

Mai mult ca atât, sincer să vă spun, eu nu prea înțeleg această încăpăținare, fiindcă azi aveți posibilitatea să faceți ședințele. Se pregătește raportul și mâine-dimineață regulamentul să fie pus la vot.

Microfonul nr. 3.

Doamna Maria Postoico:

Stimați colegi,

Fracțiunea PCRM cere o pauză de 20 de minute, pentru a avea posibilitatea, totuși, să ne convocăm în ședința Comisiei juridice, să examinăm aceste proiecte de hotărâre, care nu este necesar ca să avem avizele tuturor comisiilor.

Domnul Marian Lupu:

Nu, Maria Sevastianovna,

Doamna Maria Postoico:

De aceea, eu vă rog 20 de minute.

Domnul Marian Lupu:

Păi, cu aceasta trebuia și de început, stimați colegi, dar nu să stăm noi și să discutăm în vînt, în zadar.

Doamna Maria Postoico:

Am vrut să avem consens.

Domnul Marian Lupu:

Asta este regulamentar.

Doamna Maria Postoico:

Noi am cerut să avem consens.

Domnul Marian Lupu:

Regulamentar. Deci fracțiunea a solicitat pauză. Sînt obligat să acord acest timp. Cît ați spus? 20 de minute? Reluăm ședința plenului Parlamentului la fără douăzeci 12.

Vă mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să ocupați locurile. Rog foarte mult colegii din sectoare, numărătorii să anunțe prezența în sală, ca să ne convingem că ședința este în continuare deliberativă.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 33.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Sectorul nr. 2. Domnul Sîrbu?

N u m ă r ă t o r i i:

– 30.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

– 20 deocamdată.

Domnul Marian Lupu:

– 20. În totalitate 83 de deputați prezenți în sală. Ședința este în continuare deliberativă. Da rog, microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Președinte,

Dat fiind faptul că la cererea a cel puțin 1/3 din membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, președintele comisiei domnul Popa a refuzat să convoace ședința, încălcând astfel flagrant Regulamentul Parlamentului, baicotînd astfel inițierea procedurii de examinare a acestei probleme privind alegerea șefului statului, încălcînd astfel și hotărîrile Curții Constituționale. Noi solicităm inițierea procedurii de demisie a domnului Popa din funcția de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități. Și dat fiind acest boicot, solicităm ca Parlamentul să ia atitudine, să supună votului și să examineze fără raportul comisiei această problemă.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Frațiunea PLDM solicită repetarea votului privind audierea raportului Guvernului în ceea ce privește atacurile asupra instituțiilor financiare și, respectiv, propunerile care au venit din partea opoziției pentru data de 6 sau 7.

Motivăm aceasta prin faptul că dumneavoastră, când ați pus la vot această propunere, ați făcut un confuz. Nu ați relatat exact propunerea Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova și ați mai adăugat de la dumneavoastră niște fraze, care sînt ... sigur că colegii nu au înțeles.

De aceea, insistăm să puneți la vot chestiunea privind audierea raportului Guvernului pentru data de 6 – 7.

Domnul Marian Lupu:

Să nu fie cu supărare.

Stimați colegi,

Nu este vorba de interpretarea mea. Eu am făcut referință foarte clară la propunerea autorului, specificînd și data 6 – 7 octombrie.

Domnul Tudor Deliu:

A fost propunerea care a parvenit de la domnul președinte al fracțiunii domnul Valeriu Streleț. Dumneavoastră ați mai adăugat și propunerile care au parvenit de la domnul deputat Dodon ș.a.m.d. Deci era propunerea: rugăm să fie pus așa cum a parvenit de la fracțiune.

Domnul Marian Lupu:

Stați așa, trebuie să fie un temei juridic pentru lucrul acesta. Poate intervenția dumneavoastră o să ne toarne niște lumină.

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Da, stimați colegi,

Conform Regulamentului astăzi este joi, audieri parlamentare ale membrilor Guvernului și al conducătorilor autorităților publice centrale. Astăzi noi am invitat să fie aici președintele... Guvernatorul Băncii Naționale și președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru a veni cu întrebări.

Însă, în ceea ce ține de invitarea Prim-ministrului în plenul Parlamentului pentru săptămîna viitoare, și aici vreau să punctez un lucru important: nu doar cu informații referitor la atacurile ș.a.m.d.

Însă noi am insistat și susținem invitarea Prim-ministrului, inclusiv cu un raport referitor la situația social-economică, politica bugetar-fiscală ș.a.m.d.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Pentru a preciza cele propuse de mine. Eu am avut trei propuneri. Audierea raportului Comisiei economie, buget și finanțe. Audierea raportului Comisiei securitate, apărare, ordine publică în problema prestației organelor care au responsabilitate directă față de Parlament, în situația în care au fost evenimentele recente.

Și, suplimentar la aceasta, am adăugat că Prim-ministrul al solicitat să-și expună poziția dumnealui și a Guvernului la acest subiect. N-o poate face astăzi și mâine, deoarece este la summit-ul parteneriatului estic. De aceea, ne rămîne soluția ca să audiem aceste subiecte joia viitoare. De aceasta și trebuiau puse separat, probabil, la vot.

Domnul Marian Lupu:

Mult stimat coleg,

Eu pot să anunț plenul Parlamentului că asemenea solicitări, care sînt vociferate și vin din partea Prim-ministrului, există norme instituționale. Eu pe masă nu am nici o scrisoare de solicitare de la Prim-ministru la acest subiect. Eu înțeleg că dumneavoastră sînteți șeful grupului parlamentar...

Domnul Valeriu Streleț:

Așa este.

Domnul Marian Lupu:

Care reprezintă... Dar Prim-ministrul este Prim-ministru, ceea ce nu sînteți dumneavoastră. Și, în așa caz, eu gîndesc...

Domnul Valeriu Streleț:

Așa este, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

... că pentru rapoarte, pentru solicitări de luări de cuvînt există o modalitate foarte simplă legală, procedurală, ca acest demers să fie prezentat Parlamentului.

Domnul Valeriu Streleț:

În primul rînd, firește, noi ne respectăm reciproc și nu aș fi venit cu această solicitare, dacă nu aveam tot temeiul, discuția pe care am avut-o prealabil cu Prim-ministrul.

Doi. Să nu uităm că, conform Regulamentului Parlamentului, Prim-ministrul chiar este în drept să vină în momentul... în orice moment să vină în fața Parlamentului cu luări de atitudini și cu luări de poziții.

Domnul Marian Lupu:

Păi, atunci ce mai trebuie să supunem votului, dacă dumnealui poate și fără vot să vină în plenul Parlamentului.

Domnul Valeriu Streleț:

Vorbeam în mod special ca aceste trei subiecte, care sînt separate, dar sînt conexe, să fie examinate în una din zile: sau 6, sau 7. Și să stabilim acest moment pe care să-l avem în vedere. Atît comisiile să se pregătească, cît și Prim-ministrul să-și rezerve timp.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu cred că subiectul a fost discutat. Este de o importanță majoră. Există propunerile făcute din sala plenului Parlamentului pentru ziua de azi. Cu atît mai mult, că este ședința zilei de joi și avem acest compartiment.

Și, urmînd prevederile Regulamentului Parlamentului, eu deja am dat indicațiile respective ca să fie invitați toți acei care reprezintă instituțiile responsabile pentru aceste domenii. Ei vor fi aici, în fața noastră astăzi. Pentru săptămîna viitoare cînd domnul Prim-ministru este la Chișinău, fără invitații, precum spuneți dumneavoastră foarte corect, colegul nostru este în drept să vină și să prezinte raportul.

Ce ar conține acest raport depinde, fiindcă sînt solicitări diferite. Aici nici nu este temei să spunem da sau ba, fiindcă este o normă legală cînd se prezintă Prim-ministrul. Vine la tribuna centrală și vorbește.

Domnul Valeriu Streleț:

Și totuși corapoartele celorlalte entități vizate, Comisia ...

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că Parlamentul este Parlament și rapoartele comisiilor nu sînt în legătură cu raportul Prim-ministrului. Prim-ministrul vine și vorbește în numele Guvernului. Comisiile, vă atrag atenția, sînt structuri parlamentare într-o țară...

Domnul Valeriu Streleț:

De acord.

Domnul Marian Lupu:

... care are o separare a puterilor. Respectiv, eu sînt absolut convins că colegii noștri care conduc aceste comisii, avînd în spate rezultatele audierilor pot să ne prezinte și astăzi, urmare a audierilor pe care le vom face acelor invitați în cadrul Orei Guvernului, să prezinte punctele de vedere ale comisiilor.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Noi facem uz de dreptul nostru, totuși să cerem includerea acestor rapoarte în ședința de plen a Parlamentului din data de 6. Avînd în vedere faptul că aceste rapoarte trebuie, în primul rînd, votate în cadrul comisiilor, ele trebuie pregătite cu concluzii, cu recomandări și tot ceea ce conține un raport.

Domnul Marian Lupu:

În acest caz...

Domnul Valeriu Streleț:

Asta am și avut în vedere.

Domnul Marian Lupu:

În acest caz, pentru început, trebuie de întrebat președinții comisiilor, trebuie consultați în prealabil: când sînt gata cu prezentarea acestor rapoarte să fie discutate?

Domnul Valeriu Streleț:

Dacă le dăm o săptămîină la dispoziție, sper că vor fi gata.

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că ei sînt azi gata, ca să nu întindem tare mult această treabă.

Domnul Valeriu Streleț:

Astăzi încă nu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Nu că m-am speriat de propunerea pe care a făcut-o deputatul Sîrbu. Vreau să zic că, într-adevăr, conform articolului 21 din Regulament, ședințele comisiei permanente se convoacă de președintele acesteia. Deci eu am fost, pur și simplu, surprins de declararea pauzei, cu cererea de convocare a ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități.

Eu nu le-am refuzat în mod categoric. Le-am spus că în 20 de minute nu putem convoca ședința, pentru că trebuie materialele pregătite, multiplicat, documentate. Ședința poate avea loc mîine la ora 9 dimineața.

Domnul Marian Lupu:

Deci eu aș avea o propunere către toți colegii. Într-adevăr să... fiindcă întrebările sînt importante. Orice propunere înaintată din sală, într-adevăr, potrivit Regulamentului, trebuie să ajungă pregătite în ședința plenului Parlamen-tului.

Domnule președinte și stimați colegi,

Inclusiv stimați colegi din opoziție,

Ori că azi, dacă găsiți modalitatea, dacă nu, în cel mai rău caz, mîine, 9.00, rog ca aceste toate patru subiecte să fie incluse pe ordinea de zi, să fie discutate și să fie pregătite rapoartele, în modul în care la 10.00 aceste propuneri, potrivit Regulamentului, să dispună de toate calificativele juridice, pentru a fi supuse votului. Am convenit?

Mulțumesc.

Microfonul nr. 4. Microfonul nr. 3.

Domnul Ion Butmalai:

Mult stimată domnule Președinte,

Eu susțin propunerea președintelui Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova și insist ca dumneavoastră, conform cerințelor legislației în vigoare, să nu comentați propunerile, dar la concret: Parlamentul Republicii Moldova este obligat, până la 1 aprilie, să audieze raportul despre activitatea Guvernului, solicită fracțiunea parlamentară și dumneavoastră sînteți obligați să puneți la vot această chestiune.

Domnul Marian Lupu:

Chestiunea a fost supusă votului. În absența unor temeuri juridice solide și explicației, eu nu văd teme pentru a reîncepe acest exercițiu.

Microfonul nr. 3 sau microfonul nr. 4, cer scuze.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Da, domnule Președinte al Parlamentului,

Vreau să concretizez, ca să fie clar pentru toți colegii noștri, dar și pentru dumneavoastră. Noi avem două propuneri distincte. Frațiunea PCRM a propus includerea în ordinea de zi a ședinței Parlamentului pentru data de 6, sau, eventual, 7, a audierilor în care să fie prezent Prim-ministrul Republicii Moldova în ceea ce privește problemele invocate de colegul meu, domnul Igor Dodon. Dumneavoastră sînteți obligat. Noi nu ne referim la rapoarte, la fel de fel de documente juridice.

Domnul Marian Lupu:

Aceasta este alta.

Domnul Eduard Mușuc:

Noi cerem supunerea votului audierilor pentru zilele de 6, 7 octombrie și prezența Prim-ministrului la aceste audieri. Cerem supunerea votului a acestor propuneri.

Domnul Marian Lupu:

Acestea sînt. Nici nu cereți, fiindcă, în mod normal, trebuie s-o fac. Sînt două lucruri într-adevăr distincte. Unul este subiectul din propria inițiativă, altul este subiectul cerut de către colegi.

Stimați colegi,

Voi supune votului această solicitare care vizează organizarea audierilor raportului Guvernului privind activitatea sa. Corect eu am înțeles? Raportul de activitate al Guvernului.

Domnule Mușuc,

Aceasta este înțelegerea? Ca să nu mai apară întrebări.

Specificați, vă rog, eu n-am să repet, așa cum va fi spus de la microfon, așa și va fi supus votului.

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Mai repetăm încă o dată: invităm Prim-ministrul Republicii Moldova să vină în plenul Parlamentului cu o informație despre situația social-economică, despre pregătirile către sezonul de toamnă – iarnă. Informația despre situația cu acumulările la bugetul de stat. Informația: de ce nu a fost prezentată politica fiscală și bugetul de stat pentru anul următor? Până la această etapă și sîntem deja în întîrziere. Aceste subiecte, sperăm, o să fie în raportul domnului Prim-ministru și insistăm asupra acestuia.

Domnul Marian Lupu:

Supun votului această propunere. Stați, stați, stați, pe rînd. Este propunerea la acest subiect?

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Insistența opoziției de a invita în ședința în plen Prim-ministru poate fi, dar nu e decis cine să vină. Decide Prim-ministrul. Prim-ministrul este obligat să vină în fața Parlamentului doar cu Raport cu privire la activitatea Guvernului și este prevăzut de articolul 127 al Legii cu privire la activitatea Parlamentului.

Anual, în luna aprilie, Guvernul, în ședința în plen al Parlamentului prezintă raportul anual al activității sale. Raportul se distribuie deputaților cu cel puțin zece zile înainte de ședința plenară în care acesta ar fi audiat. Trebuie să respectăm acest Regulament.

În rest, eu pot să solicit, dar Prim-ministrul decide cine să vină, fiindcă ei o să pună întrebări și cu armamentul care ei l-au vîndut în 2001 – 2005 și cu toate celelalte. Și vine fiecare ministru pe domeniu.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. În acest caz, de acord.

Domnule Președinte,

Noi nu vorbim despre raportul anual. Eu am înțeles că noi vorbim despre un șir întreg de întrebări la care se doresc răspunsuri. Și așa sau altfel, dar potrivit Regulamentului. Nu, s-au... Eu nu repet, s-au specificat subiectele de la microfonul nr.3.

Microfonul nr. 3.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu am înțeles aici că ceea ce a propus domnul Streleț și ceea ce a propus domnul Dodon sînt lucruri care coincid, ca să vină Prim-ministrul săptămîna viitoare. Nu-i nimeni împotriva. Din ceea ce ați spus puțin mai înainte dumneavoastră, eu am înțeles că deja văd aici că Guvernatorul Băncii Naționale... că dumneavoastră ați invitat.

Domnul Marian Lupu:

Păi, eu am spus adineauri ce lucrul acesta.

Domnul Dumitru Diacov:

Dar deputații trebuie să înțeleagă foarte clar care este propunerea, inclusiv a dumneavoastră. Ce ascultăm noi astăzi și ce se propune pentru vinerea viitoare ca să fie foarte clar. De exemplu, propunerea domnului Streleț și a domnului Dodon noi o susținem. Săptămîna viitoare să avem aceste audieri. Și astăzi poate nu strică să avem o informație în ceea ce privește băncile.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Să clarific lucrurile. Deci referitor la prezentarea în Parlament a Prim-ministrului cu informațiile solicitate și de la microfonul nr.4 prezentarea, și de la microfonul nr. 3. Fiindcă nimeni nu poate să limiteze șirul de întrebări sau șirul de subiecte solicitat de către Parlament. Nu avem contradicții.

Deci în data de 6 sau 7 vine Prim-ministrul, prezintă acest raport. Sînt, va fi timpul respectiv pentru întrebări – răspunsuri. Deci aici nu avem probleme. Nici una.

Astăzi, la solicitarea deputaților în cadrul așa-numitei Ore a Guvernului, noi cu dumneavoastră vom audia informațiile și rapoartele prezentate de instituțiile respective și la subiectele cu piața financiară, și la subiectele cu vînzarea acestor muniții cu termen depășit și alte subiecte la care au fost invitați colegii noștri. Iată care este claritatea în situație.

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Noi reformulăm propunerea noastră, care, în fond, are aceeași esență. Solicităm, din partea fracțiunii PLDM, prezentarea unui raport al Prim-ministrului din partea Guvernului privind atacurile asupra instituțiilor financiar-bancare în ședința de plen din data de 6 sau 7. Aceasta este solicitarea noastră. Cît ține de celelalte solicitări, legate de un raport mai amplu despre o situație, pregătirea de sezonul de iarnă. Aici, după toate semnele, este un raport complex, care urmează să respecte prevederile regulamentare, invocate de domnul Ghimpu.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg...

Domnul Valeriu Streleț:

Din cauza aceasta noi solicităm să puneți separat la vot aceste două subiecte.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Deci eu vreau să vă informez. Îl supun și acesta votului, ca să fiți liniștiți. Vreau să vă spun un lucru. Tot ce s-a solicitat în sală va fi transmis Cancelariei de Stat. Și când va veni Prim-ministrul va trebui să facă referință la toate subiectele solicitate și de o fracțiune, și de alta, și de a treia, și de a patra. Logic și simplu.

Domnul Valeriu Streleț:

Logic și simplu poate, da. Dar procedural noi, într-adevăr, trebuie să primim raportul complex privind activitatea Guvernului, executarea procesului bugetar.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Streleț,

Nu s-a solicitat prezentarea raportului anual al Guvernului. Domnul Dodon a specificat 4 – 5 întrebări foarte clare. Acesta nu este raportul anual.

Domnul Valeriu Streleț:

Care este o chestie complexă.

Domnul Marian Lupu:

Este complex. Dar și prima parte a raportului este nu mai puțin complexă, domnule Streleț. Nu-i așa oare?

Domnul Valeriu Streleț:

De acord.

Domnul Marian Lupu:

Înseamnă că...

Domnul Valeriu Streleț:

Însă aceea vizează doar un segment îngust. Iar aceea ce a solicitat domnul Dodon vizează întreaga activitate a Guvernului.

Domnul Marian Lupu:

Deci eu cred că noi trebuie, într-adevăr, puțin toată treaba aceasta s-o terminăm.

Domnul Valeriu Streleț:

Puneți separat la vot aceste două solicitări.

Domnul Marian Lupu:

Cît nu s-ar încerca de separat lucrurile, în realitate ele nu pot fi separate și nici nu vor fi separate, fiindcă nimeni nu poate să interzică deputatului să vină cu întrebări și cu solicitări de informații la acele subiecte care reprezintă, într-adevăr, interes național și țin de competența Guvernului.

Domnule Dodon,
Eu cred că noi am discutat.
Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi din Frațiunea PLDM,
Noi considerăm că de atribuțiile Prim-ministrului ține mai mult situația economică socială din țară, decît competențele Băncii Naționale și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

De aceea, pe noi ne interesează răspunsurile la întrebări foarte clare. Și propunem să fie pusă la vot invitarea Prim-ministrului cu raportul referitor la situația curentă, nu la situația pe un an de zile, pe doi ani de zile ș.a.m.d. Informație care pe toți ne interesează.

Domnul Marian Lupu:

Am înțeles.

Domnul Igor Dodon:

Și toată societatea.

Domnul Marian Lupu:

Deci poate ultima incursiune și putem avansa. Batem pasul pe loc.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

O singură propoziție, ca să încercăm să găsim un compromis. Ceea ce spune domnul Dodon și ceea ce spune domnul Streleț, noi convenim asupra faptului că săptămîna viitoare vine domnul Prim-ministru în Parlament. Și domnul Prim-ministru o să prezinte informația pe care o să o dorească el s-o prezinte. Că a să răspundă la interpelările domnului Dodon. Că o să facă ceea ce spune Streleț. Aceasta este treaba Prim-ministrului. De aceea, noi convenim asupra faptului că săptămîna viitoare vine Prim-ministrul, gata.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Dumitru Diacov:

Ce discutăm noi aici?

Domnul Marian Lupu:

Vreau să vă spun un lucru încă, stimați colegi. Fiindcă definiția de situație curentă... Imediat, o clipă. Ea, de fapt, și cuprinde cele mai importante și stringente subiecte la momentul de azi pentru țara noastră. Iar cele mai stringente subiecte sînt și subiectele care au fost subiecte de forță majoră în august. Ele sînt și subiecte de ordin bugetar și subiecte de ordin financiar și pregătirea de iarnă și multe alte chestii. Fiți de acord, ele toate sînt subiecte arhiimportante în cadrul situației curente. Chiar vă rog ultima.

Microfonul nr. 3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Vreau să fie clar, noi nu votăm prezența Prim-ministrului sau invitația Prim-ministrului. Noi votăm pentru ordinea de zi a Parlamentului pentru ziua de 6 și 7 octombrie. Și includem în această ordine de zi propunerile care au parvenit din partea deputaților.

Din partea deputatului Dodon – audierea Prim-ministrului în ceea ce privește situația social-economică curentă, cu chestiunile indicate.

O altă propunere, poftim, dacă insistă domnul Streleț, în ceea ce privește o altă problemă. Ele trebuie supuse votului, astfel va fi modificată, dacă se va susține de către plenul Parlamentului, ordinea de zi a Parlamentului pentru săptămîna viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Vreau să amintesc colegului meu mai vechi că, conform articolului 126, Parlamentul ,o dată în decursul unei sesiuni, audiază Guvernul în probleme ce țin de activitatea acestuia. O dată.

Noi nu putem invita de fiecare dată, cînd vrea deputatul, Prim-ministrul aici. O dată într-o sesiune. Asta la invitația Parlamentului și o dată-i obligat Prim-ministrul să vină în aprilie, să facă, să prezinte raportul despre activitatea Guvernului în fiecare an, în luna aprilie.

Dar noi putem să-l invităm o dată în sesiune. Așa că trebuie să ne clarificăm aici și să hotărîm cînd îl invităm noi, cu o problemă doar, pe data de 6, 7, da, celelalte.

Domnul Marian Lupu:

Stimate...

Domnul Mihai Ghimpu:

Să hotărîm, o dată în sesiunea asta să fie invitat.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Dați-mi voie să fac referință la Regulament. Regulamentul obligă, fără invitația Parlamentului, o dată în sesiune...

Domnul Mihai Ghimpu:

Așa, în aprilie.

Domnul Marian Lupu:

...să vină.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu.

Domnul Marian Lupu:

Fără nici o invitație, să vină și să facă o dată în sesiune.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu.

Domnul Marian Lupu:

Un raport al activității, iar în aprilie – raportul anual.

Domnul Mihai Ghimpu:

Păi, în aprilie numai e obligat.

Domnul Marian Lupu:

Doar că, domnule președinte...

Domnul Mihai Ghimpu:

Doar în aprilie e obligat Prim-ministrul să vină în fața Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Cu...

Domnul Mihai Ghimpu:

În rest, Parlamentul o dată în decursul unei sesiuni audiază Guvernul. Parlamentul. Citiți articolul 126.

Domnul Marian Lupu:

Guvernul audiază. Asta înseamnă când vine Prim-ministrul cu tot Cabinetul de miniștri și se poartă o discuție din talpă.

Eu vă iau exemplele Parlamentelor statelor europene. În Parlamentul Marii Britanii, Premierul este în fiecare săptămână în Parlament, la diferite subiecte.

E și normal să fie un dialog: Parlament – Guvern, ele nu sînt instituții izolate.

Domnul Mihai Ghimpu:

Acolo e alt Regulament, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Eu înțeleg că este și altă țară.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mă scuzați, vă rog, eu citesc Regulamentul nostru.

Domnul Marian Lupu:

Deci...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu al lor.

Domnul Marian Lupu:

Dați-mi voie să supun votului, ca să punem punct.

Domnule Sîrbu,

La acest subiect aveți ceva?

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Eu aș vrea să reamintesc domnului Ghimpu că, în afară de un alineat, Regulamentul Parlamentului are și alte alineate, și alte articole, dar eu aș vrea să încep cu Constituția Republicii Moldova, domnule Ghimpu, pe care dumneavoastră vreți s-o anulați și s-o abrogați.

Articolul 104. Guvernul este responsabil în fața Parlamentului și prezintă informațiile și documentele cerute de acesta și de către comisii și de către deputați. Constituția Republicii Moldova.

Mai mult ca atît, domnule Ghimpu, Regulamentul Parlamentului are și alte articole în afară de articolul 127. De exemplu, articolul 125 alineatul (6) care prevede că prezența membrilor Guvernului, cărora le sînt adresate interpelări, este obligatorie.

Iar alineatul (2) al articolului 26, că mai are și așa un alineat, la propunerea Biroului permanent a comisiilor permanente sau fracțiunile, Parlamentul inițiază audieri și în alte domenii de interes public și major.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Să punem punct discuțiilor privind normele de procedură. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi, și.
Microfonul nr.5, dar scurt, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da. Serioja. (*Rîsete.*) Guvernul înseamnă orice ministru. Nu confunda mîța cu șoarecele. Te rog frumos.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Eu vă mulțumesc, stimați colegi.

Deci să punem punct acestor subiecte de ordin procedural.

Supun votului ambele propuneri. (*Rumoare în sală.*) Separat, în mod evident, dar să știți că dacă se votează și una, și alta, înseamnă că ele vor fi combinate. Normal. Cum nu? Ba da.

Deci, nu, eu zic că dacă ambele propuneri au mai mult de jumătate din cei prezenți din sală. Eu la asta m-am referit.

Deci propunerea evocată de la microfonul nr.4 de domnul Streleț. Gata, fără comentarii. Cine este pentru rog să voteze. Rog să fie anunțate rezultatele, să ne asigurăm.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Domnul Marian Lupu:

–35.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 30.

Domnul Marian Lupu:

–30.

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 29.

Domnul Marian Lupu:

–29.

94 de voturi. Dacă nu greșesc, este un vot unanim al plenului Parlamentului, cu ce vreau să vă felicit, stimați colegi, după o tare lungă pauză.

Acum, propunerea evocată de domnul deputat Dodon. Cine este pentru această propunere rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

–30.

Domnul Marian Lupu:

Sigur?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul... (*Rumoare în sală.*) 29 văd. (*Rîsete.*)

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

–29.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

64 de voturi. Deci se acceptă și această propunere. Bine, stimați colegi, ne-am clarificat cu acest subiect.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco – Frațiunea PCRM:

Din partea fracțiunii, solicităm revenirea la procedura de vot legată de aprobarea componentei nominale la delegația Adunarea Parlamentară GUAM, din două considerente.

În primul rînd, atunci cînd era procedura de vot, foarte mulți nu au votat și nu erau 54 de voturi, dar în al doilea rînd, și cel mai important, noi nu am ratificat statutul acestei organizații internaționale GUAM.

Respectiv, noi nu putem aproba componența nominală la Adunarea Parlamentară a acestei organizații.

De aceea, propunem să anulăm sau să revenim la procedura de vot, anulăm votul și după aceea.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Domnul Grigore Petreco:

Ratificăm toate documentele, revenim la această chestiune.

Domnul Marian Lupu:

Stați așa. Deci nu este vorba de chestie de procedură, că nu au fost voturi sau neclaritate. Din câte înțeleg eu, din cele spuse de colegul nostru, este vorba de presupuse, nu că nereguli, dar neconcordanțe juridice. Repet, se invocă faptul că nu a fost ratificat documentul respectiv și pe acest motiv nu poate fi constituită delegația.

Cine poate să ne ajute aici dintre juriști?

Pe câte cunosc eu (*rumoare în sală*), dați-mi voie, o clipă. Pe câte cunosc eu situația, Organizația care se numește GUAM a fost instituită pe la sfârșitul anilor '90 și Republica Moldova a ratificat toate documentele de atunci.

E altă problemă că această organizație a fost avansată, într-un fel, pe calea dezvoltării ei s-a transformat și a primit o altă denumire. Și aici, într-adevăr, noi nu am ratificat încă aceste documente, dar noi nu vorbim de organizația... cum se numește ea în... domnule Corman, în titulatura actuală, aduceți-mi aminte.

Eu nu sînt specialistul, dar vreau să rog sau Comisia juridică, numiri și imunități sau Comisia politică externă și integrarea europeană să ne clarifice aici, fiindcă întrebarea este importantă.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu propun în cazul în care va fi prezentat acest proiect de hotărîre, vom veni cu toate detaliile, să nu transformăm acum în club de discuții la acest subiect.

Domnul Marian Lupu:

Atunci facem în felul următor. Procedăm așa, clarificați toate detaliile. Eu am singur dreptul și fără vot să scot din ordinea de zi sau să mișc de pe o zi pe alta aceste subiecte. Noi nu examinăm acest subiect pînă cînd nu clarificăm toate aspectele juridice de către comisie.

Noi am votat includerea pe două săptămîni. Deci două săptămîni este o chestie suficientă pentru comisie să clarifice și să vină cu informațiile juridice necesare. Eu asta am în vedere.

Stimați colegi,

Avînd rezultatele acestor dezbateri procedurale și pe marginea ordinii de zi, voi supune votului adoptarea per ansamblu a ordinii de zi la care am convenit toți împreună, urmare a rezultatului votului pe fiecare subiect separat.

Cine este pentru rog să voteze. Ordinea de zi. Majoritatea.

Majoritatea au votat pentru aprobarea ordinii de zi pentru această perioadă. Pornim examinarea subiectelor incluse pe ordinea de zi, aprobată imediat acum de către plen.

Proiectul de Lege privind ratificarea Protocolului adițional la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA).

Proiectul nr.1750. Guvernul.

Domnul Octavian Calmîc – *viceministru al economiei:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare proiectul de Lege cu privire la ratificarea Protocolului adițional la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber, care a fost anterior... acordul de bază a fost semnat în anul 2006 și a suferit modificări o dată cu purtarea unui șir de negocieri pe parcursul a mai multor ani de zile și, de fapt, este vorba de extinderea domeniului de acoperire a acestui acord asupra produselor agricole și, în special, este vorba de liberalizarea sau anularea taxelor vamale la import în țările membre la această Organizație CEFTA.

În special, negocierile au fost purtate pe bază reciprocă, prin asigurarea unui echilibru și a unei asimetrii și, de fapt, în urma negocierilor s-a reușit de a obține un comerț liber cu majoritatea țărilor-membre ale acestei organizații, în special este vorba de comerțul cu Albania, Croația, Muntenegru și Serbia.

Cu Țara Macedonia sau Republica Macedonia s-a reușit comerț pe deplin, cu excepția stabilirii unei cote tarifare pentru produsele agricole; având în vedere sensibilitatea acestui sector și pentru Republica Moldova, și pentru Macedonia, s-a stabilit o cotă de 100 de tone.

Având în vedere impactul pozitiv din punct de vedere economic și intensificarea schimburilor comerciale cu această regiune, noi solicităm și rugăm ca Parlamentul să se expună prin ratificarea acestui Protocol.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru raportor?

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Din start, menționez că susținem acest proiect de lege. Doar o simplă întrebare: care este la moment volumul comerțului în cadrul CEFTA de care profită, preferințele de care profită Republica Moldova și care este dinamica pe ultimii 3 ani?

Domnul Octavian Calmîc:

Deci ponderea comerțului Republicii Moldova cu țările CEFTA pe anul 2010, inclusiv anul 2011, este de circa 3,5%.

Domnul Marian Lupu:

Și cam asta și este dinamica pe ultimii ani de zile.

Domnul Octavian Calmîc:

Asta și este dinamica pe parcursul a mai multor ani. Există mai multe premise sau explicații de ce este așa. Cunoașteți că anterior, în cadrul acestei uniuni, să zicem, de țări au existat și România, și Bulgaria și la acel moment, când

și Republica Moldova a intrat în această grupă de țări care se consideră ca o anticameră a procesului de integrare europeană, a fost de 20%.

Deci noi considerăm drept avantaj și o platformă de comunicare în cadrul acestei CEFTA unde trecem exercițiul de negociere și intensificare a colaborării cu serviciile europene.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Comisia a examinat acest proiect de lege și consideră că ratificarea acestui Protocol reprezintă un pas important în reducerea barierelor comerciale și facilitarea circulației mărfurilor pe piața central-europeană și acest lucru va avea efecte pozitive asupra dezvoltării relațiilor comercial-economice cu țările din această regiune și va contribui la accelerarea integrării economice a statului nostru în spațiul european.

Cred că este semnificativ și faptul că ratificarea acestui Protocol are loc în ajunul declanșării negocierilor cu Uniunea Europeană prin crearea zonei de comerț liber.

Toate avizele, pe care le avem și de la comisiile permanente, și de la Direcția juridică a Parlamentului, sînt pozitive. Prin urmare, propunem ratificarea acestui Protocol prin adoptarea unei legi organice în primă lectură și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1750. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Grupurile parlamentare,

Nimic împotriva adoptării în lectura a doua? Nu.

În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr.1750. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Rog rezultatele.

Sectorul nr.3? Cine-i primul la microfon, vă rog, anunțați.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 35.

Sectorul nr.2 – 29.

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc. 92 de voturi „pro”. Împotrivă? Zero voturi. Proiectul de Lege nr.1750 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr.1686 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Guvernul.

Domnul Vladimir Grosu – viceministru al justiției:

Stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Prezentul proiect de lege este legat de adoptarea recentă în redacție nouă a... noul proiect... Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Deci lucrarea normală și implementarea aceluși proiect de lege în redacție nouă este strâns legată cu acest proiect de lege.

Acest proiect de lege se referă la amendarea și completarea Legii cu privire la taxa de stat, a Codului de procedură civilă, a Legii cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național cu privire la Protecția Datelor cu Caracter Personal, Codului contravențional.

Deci, în esență, se urmărește ca, de exemplu, prin modificarea Legii cu privire la taxa de stat și a Codului de procedură civilă, persoanele care înaintează acțiuni în instanța de judecată în vederea protecției datelor sale, urmare a încălcării drepturilor în procesul automatizării, prelucrării datelor cu caracter personal, să fie scutite de taxa de stat.

De asemenea, se urmărește completarea Codului contravențional cu anumite contravenții care să reprime și să sancționeze acele acte comise de persoanele care admit încălcări în procesul de automatizare și de prelucrare a datelor cu caracter personal.

De asemenea, se urmărește și, cum am menționat, modificarea Legii cu privire la adoptarea Regulamentului autorității principale, adică a Centrului Național cu privire la Protecția Datelor cu Caracter Personal în vederea... în domeniul salarizării conducerii acestui Centru, precum se urmărește și modificarea Legii cu privire la accesul la informație pentru a o aduce în concordanță cu Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal în redacție nouă.

Deci necesitatea adoptării acestui pachet de legi, acestui proiect de Lege cu privire la modificarea și amendarea unor acte legislative este impusă de aderarea Republicii Moldova încă în '99 la convenția cu privire la... la Convenția Consiliului Europei cu privire la protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal.

De asemenea, implementarea acestui proiect de lege este legată și de implementarea acquisului comunitar, adică a Directivei Uniunii Europene.

Deci acest proiect de lege a fost elaborat în comun de către Ministerul Justiției cu Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal, a fost

remis tuturor autorităților competente în vederea avizării și a fost supus atenției și examinat în comisiile parlamentare.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc. Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Dumneavoastră ați venit în Parlament cu prezentarea acestui proiect de lege. L-am discutat și la ședința Comisiei juridice, numiri și imunități, dar eu vreau să reamintesc că Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal în redacție nouă încă nu a intrat în vigoare.

În acest sens, noi modificăm un șir de alte acte normative, dar legea-cadru nu este intrată în vigoare și noi la comisie atunci am decis să suspendăm examinarea pînă nu va intra această lege în vigoare, pentru a nu avea disconcordanță între aceste norme legale.

Spuneți-mi, vă rog, cum dumneavoastră ați elaborat acest proiect dacă a fost coordonat cu această lege care încă nu a intrat în vigoare?

Domnul Vladimir Grosu:

Sigur că acest proiect de lege pe care l-am supus atenției dumneavoastră astăzi este în concordanță cu acea redacție nouă a Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

În viziunea noastră, acest proiect de lege nu intră în contradicție cu proiectul de lege aprobat de către Parlament și votat în Parlament în luna iulie a acestui an. Ba din contra, în viziunea mea, acest proiect de lege, prezentat astăzi, urmează să meargă în pachet cu acel... acest proiect de lege, deoarece nu se referă la modificările acelei legi care a fost votată în luna iulie și nu face altceva decît să meargă în comun pentru a-i da forță acelui proiect de lege să activeze normal autoritatea centrală cum este Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal, să fie protejate drepturile persoanei.

Deci acest proiect de lege nu se referă la modificarea acelei legi care a fost votată în Parlament și se referă la modificarea altor acte legislative.

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, sigur, eu nici nu am spus că modifică legea-cadru, dar noi încă n-am văzut-o legea-cadru în redacție finală. Pentru că, știm foarte bine, au fost foarte multe amendamente, la publicarea în „Monitorul Oficial” ar putea suferi anumite modificări. Și noi trebuie să modificăm alte acte normative, avînd în concordanță, avînd la mîină legea-cadru în redacție finală.

Deoarece eu nu exclud, fiindcă la noi s-a mai întâmplat așa ceva, când în „Monitorul Oficial” se publica nu chiar ceea ce s-a votat. De aceea, nu înțeleg, de ce atîta grabă cu acest moment? Este de conceput.

Dar eu am atunci altă întrebare către dumneavoastră. În acest proiect de lege se prevede excluderea avocaților de dreptul de a accesa datele cu caracter personal. Se pun într-o situație discriminatorie față de alți participanți la proces, la urmărirea penală care au dreptul de acces la aceste date și avocații nu. Cum considerați: nu va afecta aceasta obiectivitatea, imparțialitatea și, în general, un proces echitabil în sensul articolului 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului?

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Grosu:

Referitor la prima întrebare.

Eu nu văd vreo problemă dacă Parlamentul va vota astăzi în primă lectură acest proiect de lege. Și, eventual, pentru a merge în întîmpinare, ceea ce ați menționat, domnule Sîrbu, ca să evităm, eventual, neconcordanțele între acel proiect de lege și acest proiect de lege, pentru a doua lectură să ținem cont de eventualele neconcordanțe, să le excludem către acel moment.

Cu privire la a doua întrebare, pe care dumneavoastră ați adresat-o, dacă nu ar contraveni interdicția care se instituie pentru avocați pentru a accede la anumite informații cu caracter personal, dacă nu este o contradicție cu articolul 6 al Convenției Europene? În nici un caz.

Pot chiar să vă informez că Guvernului Republicii Moldova i-a fost comunicată o cerere din partea Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la accesul unui avocat la anumite informații cu caracter personal de la o companie de telecomunicații.

Eu chiar cred că aducerea în concordanță a Legii cu privire la avocatură nu va face decît să excludă accesul nejustificat al avocaților la anumite informații cu caracter personal, care, potențial, poate, și constituie încălcări ale dreptului la viața privată a persoanei.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Noi nu punem la îndoială că este necesar de a ajusta la această lege, dar legea nu este în vigoare. Când va fi, atunci poftim. Deci e posibil ca noi să ajustăm la acele prevederi pe care noi le-am votat. Noi n-am văzut redacția finală, ceea ce a accentuat colegul meu. Asta se pune.

Noi nu punem la îndoială că da, este necesară această modificare, că sînt directivele Consiliului Europei sau nu știu ale cui acolo. Dar, în acest caz, noi trebuie să avem legea de bază, ca să ajustăm la această lege. Legea n-o avem, dar noi ajustăm alte legi.

Domnul Marian Lupu:

Stați puțin. Noi legea asta am votat-o?

Doamna Maria Postoico:

Noi am votat-o, domnule Președinte, nu este promulgată. Nu este promulgată.

Domnul Marian Lupu:

Păi, doamnă Postoico, nu vă supărați, vă rog. Păi, bine, de exemplu, eu vă spun așa: ne imaginăm că nu există nici un fel de probleme cu promulgarea. Fiindcă noi cunoaștem conținutul legii votate, ea încă nu este publicată. Și luând în considerare premisa că nu suferă schimbări această lege și eu pot să vă asigur de lucrul acesta.

Doamna Maria Postoico:

Domnule Președinte,

Ea nu este în vigoare. Deci nu este, ca noi să ajustăm celelalte legi.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Dar noi doar am votat-o.

Doamna Maria Postoico:

Legea de bază. Păi, da, noi am votat-o. Dar noi cunoaștem cazuri când votăm una și în final cu totul altceva.

Domnul Marian Lupu:

Nu, dacă Parlamentul a votat ...

Doamna Maria Postoico:

Trebuie să ne documentăm că o avem această lege și ajustăm celelalte legi. Despre asta este vorba.

Domnul Marian Lupu:

Știu. Noi cunoaștem partea de conținut a acestei legi. Eu astăzi pot să vă asigur că nu este vreo problemă la instituția prezidențială cu promulgarea sau cu anumite modificări, n-o să fie. Respect decizia Parlamentului. Adică, să considerăm că doar procedura nu-i dusă pînă la sfîrșit, însă conținutul legii noi îl știm și vă îndemn să ajustăm.

Doamna Maria Postoico:

Nu cunosc care este baza legală, pentru ca noi să facem aceste ajustări, dacă nu avem adoptată legea de bază.

Domnul Marian Lupu:

Ascultăm și comisia.

Doamna Maria Postoico:

Eu vă pun o întrebare: adoptăm Codul penal, da, el încă nu este în vigoare, dar noi facem alte modificări care intră în vigoare mai devreme decât legea de bază. Deci asta, iată, dacă dumneavoastră, eu știu, conștientizați că, iată, care este problema. Noi nu sîntem împotriva acestor modificări, dar regulamentar nu este.

Domnul Marian Lupu:

Eu, cel puțin, chiar și pe procedură nu văd probleme, fiindcă nu poate o legea adoptată mai târziu să intre la promulgare mai devreme, există o ordine. Și, în afară de ordine logică, mai este și ordine procedurală.

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu cred că trebuie să recunoaștem că colegii noștri au dreptate într-o măsură oarecare. Microfoanele acestea ... aici e ecou în sală, uitați-vă acolo ce faceți. Noi putem să găsim un compromis, să votăm acest proiect în primă lectură

Domnul Vladimir Grosu:

Aceasta și a fost propunerea.

Domnul Dumitru Diacov:

Și pînă intră în vigoare legea. Fiindcă, în principiu, cum poți să introduci modificări într-o lege, care, de fapt, nu există?

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

A fost exact propunerea evocată de domnul viceministru. Exact așa și s-a propus.

Domnul Dumitru Diacov:

În primă lectură, dar în lectura a doua venim după ce intră în vigoare legea.

Domnul Marian Lupu:

Merge. Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Rog comisia.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova. Potrivit autorului, prezenta inițiativă legislativă a fost elaborată în vederea consolidării cadrului legislativ național și reglementează

domeniul de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv ce ține de asigurarea funcționării eficiente a autorității naționale de control.

Comisiile parlamentare permanente și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, prin avizele sale, s-au expus pentru examinarea prezentei inițiative legislative în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, înaintînd la conținutul proiectului unele obiecții și propuneri, care vor fi examinate de către comisie pentru lectura a doua.

Ținînd cont de cele expuse mai sus, comisia propune aprobarea prezentului proiect de lege în lectura întâi.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

De procedură, domnule Președinte. La cele patru inițiative, care a vorbit domnul Reșetnicov, dumneavoastră ați insistat asupra respectării întocmai a procedurii, chiar dacă noi v-am spus că există legea care permite să inițiem astăzi această procedură. Acum dumneavoastră doriți cumva să treceți peste o procedură normală, pentru că legea nu există, ea nu este promulgată. Noi dorim ca dumneavoastră să ne explicați: care este poziția dumneavoastră în special personal?

Domnul Marian Lupu:

Este foarte simplă și profesională, și personală; acest proiect este prezentat cu raportul comisiei.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte ...

Domnul Marian Lupu:

Și-i tot. Raportul comisiei ...

Domnul Alexandr Petkov:

Noi nu sîntem împotriva să discutăm acest proiect de lege în momentul în care există legea care să fie modificată. Lasă ea să intre în vigoare și noi vom adopta. Care este problema?

Domnul Marian Lupu:

Eu nu pot să substituiesc opiniile comisiilor, stimate coleg.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, comisia a încălcat astfel legislația.

Domnul Marian Lupu:

Nu eu judec lucrul acesta. Nu vă supărați.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu chiar nu mă supăr.

Domnul Marian Lupu:

Comisia a pregătit raportul, au votat, sînt toți colegii din toate fracțiunile.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,

Pe perioada întregii sesiuni majoritatea dumneavoastră a adoptat sute de legi, care dimineată au fost inițiate ...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

La subiect.

Domnul Alexandr Petkov:

Și ziua ...

Domnul Marian Lupu:

Dacă de procedură, la subiect.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, la subiect. De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Răspunsul e foarte simplu, a fost propus proiectul, dispune de avizele comisiilor, de raportul comisiei de profil, el se examinează.

Mulțumesc.

Domnul Alexandr Petkov:

Dați să examinăm acele patru legi, pe care noi le-am inițiat ...

Domnul Marian Lupu:

N-au rapoartele. Mîine la 9.00 vă adunați, faceți rapoartele și mîine la 10.00 înaintați chestiile. Tot. Parcă am discutat.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu este legală această procedură, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc. Alte poziții?

Microfonul nr.3. Am rugat microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Există și coraportul Comisiei juridice, numiri și imunități, unde noi ieri am dezbătut pe larg acest proiect și am propus ca să fie suspendată includerea în ordinea de zi și examinarea pînă la intrarea în vigoare a legii de bază. În caz contrar, fracțiunea noastră nu poate să încalce Regulamentul și noi ne abținem de la această votare. Dacă nu procedați cum este ...

Domnul Marian Lupu:

Deci opinia finală. Autorii.

Doamna Maria Postoico:

... hotărîrea în coraportul Comisiei juridice.

Domnul Marian Lupu:

Și comisia, haideți, să terminăm cu tot cercul acesta. Fiindcă pe niște chestii de procedură vreau să știu, dacă, într-adevăr, totul e normal, e una prima lectură, mai departe se precizează lucrurile. Dacă nu e altă situație.

Microfonul nr.1. Mai sus microfonul.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Președinte,

Conform articolului 47, deci alineatul (7): dacă pentru executarea actului legislativ, care se adoptă, este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative se anexează lista acestor acte și/sau, după caz, a proiectelor lor. Lista acestor acte sau a proiectelor lor.

Noi le-am anexat. Nu se cere anexarea actului normativ de bază. Deci eu nu văd vreo problemă.

Și, în afară de aceasta, pentru a spulbera orice îndoieli ale doamnei Postoico și ale altor deputați, chiar dacă dumnealor punctează asupra posibilelor nereguli care s-ar putea strecura, noi votăm în primă lectură și către a doua lectură deja va fi clar care ar putea să fie unele nereguli, pentru a le evita.

Domnul Marian Lupu:

E clară poziția.

Domnul Vladimir Grosu:

Și eu nu văd vreo problemă.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule Președinte,

În ordinea de zi e preconizat coraportorul, este Comisia securitate națională, apărare și ordine publică. Nu este nimic cu Comisia juridică, numiri și imunități. Asta e una.

A doua. Cine a citit informația explicativă a văzut că este vorba despre alte legi. Nu aducerea în concordanță, dar este vorba despre alte legi: taxa de stat, avocatura, salarizarea ș.a.m.d.

Domnul Marian Lupu:

Am înțeles.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Care n-au nimic cu această lege.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Dezbaterile încheiate. S-a vorbit suficient la acest ... Maria Sevastianovna, ați avut 2–3 ieșiri, suficient. Luare de cuvânt înainte de procedura de vot. S-a înscris domnul deputat Dimitriu.

Domnul Anatolie Dimitriu – Frațiunea PLDM:

Domnul Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență.

Interesul pentru reglementarea protecției datelor cu caracter personal printr-un instrument juridic a crescut în mod constant, începând cu anii 1980, ducând la adoptarea unor instrumente relevante, în principal, de către Comisia Europeană și Organizația Națiunilor Unite.

Pentru spațiul legislativ al Republicii Moldova, protecția datelor cu caracter personal reprezintă un domeniu relativ nou. Conținutul său privește într-o formă generică dreptul persoanei fizice de a-i fi apărate acele caracteristici care conduc la identificarea sa și obligația corelativă a statului de a adopta măsuri adecvate pentru a asigura o protecție eficientă.

În acest scop, a fost creată și în Republica Moldova o autoritate centrală abilitată cu astfel de atribuții de control – Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, acesta exercitându-și competențele în condițiile de independență față de orice autoritate publică sau entitate de drept privat.

Adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova, la 8 iulie 2011, a noii Legi cu privire la protecția datelor cu caracter personal consolidează eforturile comune depuse în vederea reafirmării imaginii țării pe plan internațional, inclusiv în contextul vectorului de integrare europeană.

Acest subiect ar trebui să fie văzut într-un context mai larg, nelimitându-se doar la obiectivele imediate create de o anumită conjunctură geopolitică și strategică. Privirea de ansamblu trebuie să ia în considerație obligațiile legate de protecția datelor cu caracter personal drept o consecință directă a dorinței Republicii Moldova de a crea un stat democratic, bazat pe drepturile omului și pe

Constituție – premise de bază pentru construcția statului moldovean ca stat democratic.

Mai mult, abordarea detaliată a subiectului protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova, privită, în special, din perspectiva dialogului privind liberalizarea regimului de vize și negocierii viitorului Acord de asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, este cu atât mai importantă cu cât cele două subiecte se află pe agenda politică și socială a țării noastre.

Un argument important în favoarea modificării prezentei legi este determinat de introducerea noțiunii de consimțământ. Astfel, Codul civil al Republicii Moldova, la articolul 199, prevede noțiunea de consimțământ. Această noțiune se regăsește și în Directiva 95/46 a Consiliului European, a Parlamentului European și a Consiliului din 24.10.1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Cadrul normativ secundar al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal nr.108, adoptată la Strasbourg la 28.01.1981, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.483 din 02.07.1999.

Concomitent, conform articolului 19 litera c) al Legii privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001, la elaborarea proiectului de acte legislative se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similare lor.

Republica Moldova are un nivel nesatisfăcător de protecție a datelor personale, dovadă fiind numeroasele exemple flagrante, deja aduse pe agenda publică, în special, prin rapoartele anuale ale Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din Republica Moldova și ale Centrului pentru Protecția Drepturilor Omului.

Deseori, instanțele judecătorești din țară și din străinătate sînt puse în situația de a găsi un echilibru între diferitele dispoziții privind drepturile fundamentale ale omului. În domeniul informațional, problema cea mai stringentă este instituirea unui echilibru între dreptul la viață privată și dreptul la libertatea de exprimare, inclusiv dreptul la informație.

De reținut, în context, dispoziția articolului 19, alineatul (3) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, conform căruia exercitarea libertății de opinie și a libertății de a primi sau de a comunica informație poate fi supusă anumitor limitări, stabilite în mod expres prin lege și care constituie măsuri necesare în respectarea drepturilor și reputației altora, apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății și moralității publice.

Dispoziții similare conțin Declarația Universală a Drepturilor Omului – articolele 19 și 29; Convenția Europeană pentru Drepturile Omului – articolul 10 și Constituția Republicii Moldova – articolele 32 și 54. Nu se vor confunda încălcarea dreptului la viață privată și lezarea onoarei și demnității, chiar dacă între aceste categorii există o interconecțiune strînsă. Lezarea onoarei și demnității poate produce prin difuzarea informațiilor defăimătoare care nu corespund realității, pe cînd încălcarea dreptul la viață privată poate să se manifeste printr-o multitudine de acțiuni și inacțiuni, inclusiv răspîndirea unor informații care, deși corespund

realității, țin de domeniul vieții private și nu puteau fi publicate sau divulgate decât cu consimțământul subiectului pe care îl privesc.

Încălcarea dreptului la viață privată sub aspectul abordat în acest studiu se poate manifesta prin colectarea, prelucrarea, stocarea neautorizată și divulgarea fără temei legal a informațiilor despre viața personală, familie, despre starea sănătății și alte aspecte ale vieții particulare a fiecărui cetățean.

Proiectul de lege propus astăzi Parlamentului pentru examinare și adoptare are drept obiectiv consolidarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal și asigurarea funcționalității eficiente a autorității de control pentru protecția datelor.

În contextul celor menționate, Frațiunea PLDM vine întru susținerea acestui proiect în primă lectură, adoptarea lui contribuind la implementarea legislației cu caracter comunitar și garantarea protecției drepturilor subiectelor datelor cu caracter personal în cazul prelucrării acestor date.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

În aceste condiții, voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului nr.1686. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii privind statistica muncii. Proiectul nr.1801. Document de ratificare, prezentat de la Președinție. Doamna Buliga, vă rog.

Doamna Valentina Buliga – ministrul muncii, protecției sociale și familiei:

Stimate domnule Președinte,

Stimați membri ai Parlamentului.

Convenția 160 a Organizației Internaționale a Muncii, propusă spre ratificare, reglementează în plan internațional setul minim de domenii ale statisticii muncii, stabilește cadrul de cuprindere cu informația de bază, necesară pentru elaborarea, evaluarea și monitorizarea politicilor pe piața muncii în conformitate cu care țara, ratificând convenția, își asumă responsabilități și angajamentul de a colecta, publica și disemina în mod regulat indicatorii statistici.

Convenția 160 și Recomandările 170, în comun cu rezoluțiile adoptate la Conferințele Internaționale ale Statisticilor Muncii, formează standardele internaționale în domeniul statisticii muncii. Spre deosebire de alte convenții, Convenția 160 permite o ratificare flexibilă a acesteia pe articole.

Astfel, evaluarea făcută în Republica Moldova a sistemului statistic național în domeniul muncii în raport cu prevederile Convenției 160 a stabilit un nivel înalt de pregătire a Republicii Moldova pentru ratificarea convenției, îndeosebi a articolelor 1–13 și 14(1). Aceste statistici se produc astăzi de către Biroul Național de Statistică.

Există anumite probleme în raport cu statisticile prevăzute în două articole din convenție, care, la moment, nu se produc sau se produc nu într-un volum

complet solicitat. Acestea sînt: articolul 14(2)–cu privire la statistica bolilor profesionale, care astăzi sînt produse de către Centrul Național de Statistică Publică al Ministerului Sănătăţii  i articolul 15–cu privire la statistica conflictelor de muncă.  n Republica Moldova încă nu avem elaborat instrumentarul unor asemenea statistici  i nu este luată încă decizia cine ar fi responsabil pentru producerea acestora.

 n aspect juridic, ratificarea convenției nu implică necesitatea modificării legislației în scopul dezvoltării sau creării bazei normative adecvate.  n aspect institu ional, ratificarea convenției presupune optimizarea structurii Biroului Național de Statistică cu scopul utilizării c t mai eficienta a speciali tilor  i asigurării utilizatorilor cu date calitative  i relevante privind procesele pe piața muncii, conform prevederilor Convenției 160.

 n contextul celor menționate, rog, stimați deputați, să sus ine i acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

 ntreb ri, stimați colegi?

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Stimată doamnă ministru,

Două întrebări de precizare cu referire la această Convenție.  n linii mari, vreau să spun că noi susținem necesitatea ratificării unei astfel de Convenții. Totuși vrem să ne asigurăm că nu vom avea nici un risc în legătură cu ratificarea acestei Convenții.

Întrebarea mea  ine de următorul aspect. Deci ratificarea acestei Convenții va impune colectarea datelor statistice în corespundere cu normele internaționale, astfel  nc t se asigure comparabilitatea datelor la nivel internațional. Implică acest lucru schimbarea metodelor de colectare a datelor ori de segregare a datelor? Ne interesează dacă nu vom avea riscul de  nterupere a comparabilit ţii datelor pe plan intern în dinamică.

Deci, din momentul ratificării, să colectăm altfel datele,  nc t să nu putem compara, spre exemplu, salariul într-un domeniu din anul trecut cu cel care va fi în anul viitor.

Doamna Valentina Buliga:

Pot să vă asigur, stimată doamnă deputat, că evaluarea făcută asupra sistemului național de statistică  i metodologia de colectare a datelor  i disimilarea informațiilor nu vor suferi modificări. Noi sîntem perfect preg ti i pentru recomandările acestei Convenții sau pentru articolele acestei Convenții.  i, după cum am menționat, în structura metodologiei de colectare, disimilare, comparare a datelor nu vor suferi schimbări  i modificări.

Doamna Oxana Domentii:

Mă refeream chiar la un exemplu concret pe care îl cunoașteți și dumneavoastră. Spre exemplu, datele în domeniul salarizării asistenței sociale și a sănătății se colectează și se publică printr-un singur indicator. În conformitate cu Convenția, aceasta vi se solicită ca salariul pe fiecare domeniu în parte să fie separat colectat și publicat acești indicatori separat. Deci, din acest moment, sînteți obligat să faceți.

Doamna Valentina Buliga:

Să ajustăm.

Doamna Oxana Domentii:

Să ajustați acest lucru. Da, ne interesează sau ne îngrijorează faptul, ne preocupă faptul ca, din momentul în care vă veți ajusta totuși standardele la această Convenție, să nu pierdeți dinamica din anii trecuți, astfel încît să asigurăm comparabilitatea pe plan intern.

Doamna Oxana Domentii:

Și cea de a doua întrebare. Cît ar costa Republicii Moldova pregătirea pentru ratificarea acelor două articole pe care... față de care avem rezervă?

Doamna Valentina Buliga:

Eu am menționat că, cu adevărat, astăzi avem două rezerve la capitolul: articolul 14. 2 cu privire la statistica bolilor profesionale și articolul 15 cu privire la conflictele de muncă. Nu în zadar în nota informativă este prezentată informația că aici, pentru producerea de noi statistici, avem nevoie de îmbunătățirea metodologiei, evidență. Și pentru aceasta sîntem într-un fel puși într-o situație să atragem noi mijloace financiare atît din bugetul de stat, cît și de la partenerii noștri în formă de granturi, pentru a îmbunătăți și oferi acestor structuri astăzi, cum ar fi Centrul de Sănătate Publică, pentru a ajusta cu Biroul Național de Statistică care sînt indicatorii de care avem nevoie, care este lista și cum se raportează?

Și referitor la articolul 15 depinde de voința pe care vom aproba-o noi, cine va fi responsabil de înregistrarea conflictelor de muncă, cine produce astfel de statistici și cine monitorizează pe parcursul anilor în conformitate cu articolele acestei Convenții.

Sîntem dispuși să muncim, să căutăm noi posibilități financiare pentru a ajusta aceste, sau statistica națională la prevederile acestei Convenții. Avem timp suficient. Cum am menționat, Convenția este un document flexibil. Și atunci cînd țara va fi gata, vom veni cu noi intenții de ratificare ale acestor articole suplimentare.

Doamna Oxana Domentii:

Nu în zădar, doamnă ministru, v-am întrebat cît ne va costa aceste pregătiri, pentru că în nota informativă citez: „Veți întreprinde măsuri active și veți depune efort maxim pentru atragerea mijloacelor financiare externe de la fondurile

europene, de la PNUD, de la UNICEF, de la UNIFPA, de la UNIFEM, de la Organizația Internațională a Muncii. Avem aici o listă de zece instituții la care vă veți adresa după ajutorul internațional, pentru ca să ne susțină în pregătirea acestor două articole. Noi avem suficiente probleme în țară, în care se investim acești bani.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Da, mulțumesc.

Doamna Valentina Buliga:

Acum se monitorizează și se analizează capacitățile acestor instituții și vom veni cu propuneri concrete și cu valoarea finală a acestor nevoi. Astăzi, sîntem așa într-un proces de examinare a posibilităților, cum am menționat, structurale, pentru a avea aceste statistici sau a produce statistici în aceste două articole.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Doamna Oxana Domentii:

Fracțiunea PCRM va susține ratificarea acestei Convenții.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Alte întrebări? Nu sînt.

Doamna ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Comisia a examinat acest proiect de lege și consideră că ratificarea Convenției este importantă în contextul îndeplinirii angajamentelor asumate de țara noastră față de Organizația Internațională a Muncii. Drept urmare, Republica Moldova va intra în circuitul internațional al statisticii și va crea condiții favorabile pentru atragerea și a unor mijloace financiare externe, destinate dezvoltării statisticii.

Toate avizele pe care le avem de la comisiile permanente și de la Direcția juridică sînt pozitive. Prin urmare, propunem ratificarea acestei Convenții prin adoptarea unei legi organice în primă lectură și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru comisie?

Nu sunt. Mulțumesc.

Stimați colegi,
Proiectul nr. 1801. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Grupurile parlamentare,

Nimic împotriva adoptării în lectura a doua? Nu.

Deci, în condițiile raportului comisiei de profil, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr. 1801. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Sectorul nr. 2 – 29.

Sectorul nr. 3 – 27.

Domnul Marian Lupu:

– 91 de voturi „pro”. Împotrivă? 0 - voturi.

Proiectul de Lege nr. 1801 este adoptat în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Marele Ducat de Luxemburg în domeniul securității sociale. Proiectul nr. 1802. Doamna ministru, vă rog.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Marele Ducat de Luxemburg în domeniul securității sociale, care a fost semnat la 14 iunie anul 2010. Acordul dintre Republica Moldova și Marele Ducat de Luxemburg în domeniul securității sociale a fost elaborat în corespundere cu prevederile Convenției Europene de Securitate Socială și în corespundere cu regulile generale, stabilite în Regulamentul privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

Totodată, acest Acord este în concordanță cu proiectul Acordului interguvernamental în domeniul securității sociale, care a fost aprobat prin Hotărîrea Guvernului la 29 octombrie 2007. Acest Acord are drept scop asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială pentru lucrătorii migranți, originari din Republica Moldova și, prim urmare, eliminarea efectelor negative ale proceselor migraționiste, care intervin la întoarcerea în țară a lucrătorilor migranți, care au activat o perioadă de timp în țara respectivă, și a membrilor familiilor lor, fie la strămutarea pe teritoriul statului luxemburghez, în ambele cazuri aceste persoane nefiind îndreptățite la prestații de asigurări sociale.

Acordul este bazat inclusiv pe principiul proporționalității, potrivit căruia fiecare stat contractant la Acord va achita partea de pensie, calculată pentru

perioada de cotizare la sistemul public de asigurări sociale, realizată pe teritoriul propriu și exportul de prestații, care presupune dreptul unui lucrător migrant de a beneficia de prestațiile dobândite în statele în care și-au desfășurat activitatea pe teritoriul statului de domiciliu.

Ratificarea Acordului respectiv va avea un impact pozitiv asupra bunăstării viitorilor pensionari din categoria lucrătorilor migranți, avînd drept efect principal protejarea drepturilor sociale și economice ale cetățenilor Republicii Moldova care au domiciliu permanent sau desfășoară o activitate temporară pe teritoriul statului luxemburghez.

Rog, stimați deputați, să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr. 3.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă ministru,

Vreau să vă întreb, dacă știți cumva un număr de migranți, cetățeni ai Republicii Moldova în Luxemburg?

Doamna Valentina Buliga:

Puțini avem, dar statul este obligat să asigure protecție chiar unui cetățean, dacă și-a găsit locul de trai sau muncește în altă țară.

Doamna Oxana Domentî:

Absolut de acord cu dumneavoastră. Și noi calificăm ratificarea acestui acord drept un pas pozitiv în protecția socială, în asigurarea protecției sociale a cetățenilor noștri migranți. Totuși venim cu sugestia pentru Guvern să se concentreze maxim, eforturile să vi le concentrați pe maxim spre negocierea acordurilor cu țările în care avem un număr mai mare de migranți din Republica Moldova.

Mulțumesc.

Doamna Valentina Buliga:

Vreau să vă asigur că acum sîntem într-un proces, cunoașteți că a fost recent semnat Acordul cu Austria. Sîntem în proces de negocieri cu Polonia, cu Estonia, cu Italia, țări de destinație majoră pentru cetățenii Republicii Moldova.

Domnul Oxana Domentî:

Pentru că acordurile pe care le avem cu alte țări nu sînt similare acestui acord. Acesta este un acord perfect și ne-am fi dorit să avem cu toate țările europene și nu doar astfel de acorduri.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc. Și noi dorim.

Doamna Oxana Domentii:

Noi vom susține acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Doamna Maria Nasu – Frațiunea PLDM:

Doamnă ministru,

Vă rog mult să dați citire articolului 24, punctul 1, să vă expuneți pe marginea formulării lui.

Doamna Valentina Buliga:

Articolul 24 din acord?

Doamna Maria Nasu:

Punctul 1.

Doamna Valentina Buliga:

„În scopul aplicării prezentului acord, autoritățile și instituțiile celor două Părți contractante vor comunica direct, în limbile moldovenească sau franceză”. Conform Constituției, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească.

Doamna Maria Nasu:

Doamnă ministru,

Chiar îmi pare rău. Ne facem de rușine în fața întregii lumi. Ziceți-i limbă oficială, limbă de stat, dar numai nu limbă moldovenească.

Doamna Valentina Buliga:

Noi respectăm Constituția.

Domnul Marian Lupu:

Încă întrebări? Nu sînt.

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Este vorba despre un acord important pentru cetățenii noștri și, într-adevăr, dorim să avem astfel de acorduri cu toate țările, unde activează și muncesc moldovenii. Prin urmare, nici comisia nu are vreun gen de obiecții la acest acord.

Propunem ca să fie adoptat acest proiect de lege în primă lectură și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În condițiile raportului prezentat, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului nr.1802. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Lectura a doua.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1802. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35.

Sectorul nr. 2 – 29.

Sectorul nr. 3 – 26.

Domnul Marian Lupu:

90 de voturi „pro”. Împotrivă? – 0 voturi. Dacă nu greșesc eu.

Proiectul de Lege nr.1802 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere privind cooperarea și susținerea Secretariatului Convenției de cooperare polițienească pentru Europa de Sud-Est. Proiectul nr. 1834, Guvernul.

Domnul Dumitru Ursachi – viceministru al afacerilor interne:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint spre examinare proiectul de Lege privind ratificarea Memorandumului cu privire la cooperarea polițienească în Europa de Sud-Est, care prevede cooperarea serviciilor polițienești ale statelor, marea majoritatea din regiunea balcanică. Convenția de cooperare polițienească din Europa de Sud-Est a fost semnată pe 5 iunie 2006 la Viena. Republica Moldova este parte a acestei Convenții.

În octombrie anul trecut a fost semnat Memorandumul de participare și realizare a acestei Convenții. De la 1 ianuarie pe jumătate de an Republica Moldova a deținut președinția în acest forum.

Prin Hotărîrea de Guvern nr. 602 din 10 august anul curent, acest Memorandum a fost aprobat de către Guvern. Comisiile parlamentare susțin proiectul respectiv. Ca scop, acest Memorandum reprezintă un mecanism eficient de implementare a acestei Convenții privind cooperarea polițienească.

Pentru îndeplinirea integrală a prevederilor acestei Convenții a fost elaborat acest Memorandum, semnat și de Guvernul Republicii Moldova în persoana Ministerului Afacerilor Interne. Acest Memorandum este necesar pentru a acoperi cheltuielile de zece mii de euro, cheltuielile pentru Secretariat pe un an de zile.

Este un mecanism eficient necesar pentru activitatea polițienească în această regiune. Și Ministerul de Interne roagă Parlamentul să susțină adoptarea proiectului de Lege privind ratificarea acestui memorandum.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Muntean: – Frațiunea PCRM:

Domnule viceministru,

O întrebare. Puteți să ne spuneți când a fost semnat acest Acord, când, data când a fost semnat acest Acord?

Domnul Dumitru Ursachi:

Convenția a fost semnată în iunie 2006 la Viena, unde inițiatorul a fost Ministerul de Interne al Austriei și a întreținut organizatoric și financiar până în 2010 această Convenție. Anul trecut, în octombrie, în Slovenia, Lubleana, a fost semnat de către toate acele nouă țări acest Memorandum, unde Republica Moldova este parte semnatară, vasăzică, ca parte componentă a acestui Memorandum.

Și deci de la 1 ianuarie șase luni de zile, practic, Președinția a deținut-o Republica Moldova în persoana Ministerului de Interne. A fost o contribuție eficientă la elaborarea proiectului de Lege cu privire la protecția datelor personale cu privire la cadrul legislativ privind liberalizarea regimului de vize și multe altele, pe care noi, în procesul acestei cooperări polițienești, am purces la obținerea unor experiențe bogate în țările dezvoltate din Europa.

Domnul Iurie Muntean:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2

Domnul Serghiu Stati – Frațiunea PCRM:

Domnule raportor,

Vreau să vă întreb, în condițiile în care urmează să achităm o taxă de 10 mii de euro anual, dacă n-ar fi, poate, mai bine, mai benefic pentru noi ca să analizăm totuși dacă nu se dublează activitatea acestui centru cu activitatea Europolului. Și atunci să ne concentrăm pe Europol.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci s-a luat decizia, prin semnarea acestui Memorandum din octombrie anul trecut, pe doi ani de zile. Deci Republica Moldova, ratificînd acest Memorandum va achita în timp de doi ani de zile 20 de mii de euro pentru susținerea Secretariatului care organizează cooperarea polițienească, inclusiv activitatea poliției Republicii Moldova pe teritoriul altor țări, deci a țărilor care sînt părți componente, 9 țări: Albania, de fapt, toate țările, practic, ale fostei Iugoslavii, România, Austria.

Deci nu poate fi interceptată altfel sau nu poate fi dublată activitatea acestui centru cu Euro- și Interpol-ul. Aceste două organizații internaționale au cu totul alt specific. Acestea sînt organe tehnice care prelucrează și difuzează informația la solicitarea țărilor care solicită. Această cooperare prevede o altă activitate. Și noi avem nevoie de această cooperare, de susținerea acestor țări. Mai ales că ei sînt vecinii noștri și noi sîntem vecinii dînșilor.

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Stati:

Și a doua întrebare, dacă îmi permiteți. Unde se află sediul acestei organizații?

Domnul Dumitru Ursachi:

Sediul acesteia se află în Liubleana, Slovenia.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Comisia a examinat acest proiect de lege și consideră că ratificarea Memorandului este benefică în contextul consolidării sistemului regional de luptă împotriva criminalității organizate în Europa de Sud-Est, de asemenea și prin perspectiva instituirii mecanismului de monitorizare a liberalizării regimului de vize, lucru important și pentru Republica Moldova. Propunem aprobarea acestui proiect de lege în prima și adoptarea în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Cine este pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr. 1834 rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Obiecții pentru lectura a doua? Nu sînt.

În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr. 1834. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 35,

Sectorul nr. 2 – 29,

Sectorul nr. 3 – 27.

Domnul Marian Lupu:

–91 de voturi „pro”.

Împotrivă?

– 0 voturi.

Proiectul de Lege nr. 1834 este adoptat lectura a doua.

Proiectul de Hotărîre nr.2078 privind modificarea componenței nominale a unor comisii permanente ale Parlamentului.

Inițiativa unui grup de deputați. Cine îl prezintă? Sau direct comisia? Comisia, vă rog.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr.2078 din 23 septembrie curent, prin care Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova propune modificarea componenței nominale a unor comisii permanente ale Parlamentului.

Astfel, domnul deputat Oleg Garizan se alege membru și secretar al Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, fiind revocat din calitate de membru al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

Totodată, la 15 septembrie curent, prin Hotărîrea Curții Constituționale nr. 16, au fost validate mandatele de deputat în Parlamentul Republicii Moldova a domnilor: Ion Ceban, Mihail Mocan și Igor Vreamea, aparținînd Frațiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

Urmare a celor menționate și ținînd cont de solicitarea deputaților fracțiunii parlamentare, s-a decis: domnul deputat Ion Ceban – membru al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media; domnii deputați Mihail Mocan și Igor Vreamea – membri ai Comisiei mediu și schimbări climatice.

În rezultatul examinării, Comisia juridică, numiri și imunități a hotărît să propună Legislativului proiectul de Hotărîre nr.2078 spre examinare și adoptare.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.3. O clipă, domnule președinte.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc, domnule Președinte.

O precizare pentru stenogramă. Deci referitor la deputatul Garizan, care este în Comisia administrație publică și dezvoltarea regională, să fie ales și ca secretar al acestei comisii.

O precizare pentru stenogramă. Membru al acestei comisii și secretar.

Domnul Marian Lupu:

E fixat acest lucru în proiectul de hotărâre sau nu?

Doamna Maria Postoico:

Nu este în proiectul de hotărâre, dar...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Doamna Maria Postoico:

La noi în nota informativă este indicat.

Domnul Victor Popa:

Eu așa și am spus, se alege membru și secretar.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea proiectului de Hotărâre a Parlamentului nr.2078. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc. Proiectul nr.2078 este adoptat.

Acum, stimați colegi, vreau să prezint scuzele de rigoare, fiindcă a fost comisă o eroare foarte regretabilă: acei care au pregătit pentru astăzi lista, cărei i-am dat citire, cu zilele de naștere din perioada anterioară ale colegilor noștri, nu au inclus încă unul dintre colegii noștri, lucru, într-adevăr, regretabil, greșeală tehnică.

Și, în acest context, lipsă din această listă este doamna președinte al comisiei Violeta Ivanov, care la fel și-a sărbătorit ziua de naștere. S-o felicităm și pe ea cu acest frumos prilej! (*Aplauze.*)

Aici sîntem la sfîrșitul părții care vizează subiecte, proiecte de lege concrete examinate. Înainte de a purcede la audierile la care am convenit cu dumneavoastră, audierile informațiilor, sînt mai multe subiecte, persoanele invitate sînt prezente.

Vreau să vă întreb, e nevoie de o pauză, fiindcă se anunță a fi îndelungat procesul. (*Rumoare în sală.*) Subiectele sînt complexe.

Doriți o pauză pentru un ceai, o... (*Rumoare în sală.*) Cît, de cît timp? O jumătate de oră vă este de ajuns?

Deci, dragii mei, eu vreau opinia dumneavoastră: da sau nu pauză? (*Rumoare în sală.*) Supun votului. Cine vrea pauză rog să ridice mîna. Cine nu vrea pauză? (*Rumoare în sală.*)

Eu văd că acei care doresc pauză sînt mai mulți decît acei care nu doresc. Jumătate de oră pauza. Reluăm ședința la fără un sfert două.

Mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul mă anunță că în sală sînt prezenți 55 de deputați. Este cvorumul necesar pentru a trece la cea de a doua parte a ședinței noastre—audierile.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petresco:

Mulțumesc.

De procedură. La prima chestiune noi am invitat conducerea, chestiunea legată de vînzarea ilicită de armament, noi am invitat conducerea a două ministere: Ministerul Apărării și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. Pe noi ne interesează: cine a venit de la Ministerul de Externe? Cine va prezenta informația?

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Din informațiile care mi-au fost transmise de Secretariat, invitațiile au fost transmise tuturor instituțiilor menționate în solicitările deputaților și la acest subiect anume: Ministerul Apărării, Ministerul de Externe, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Serviciul Vamal. S-au prezentat în sală: ministrul apărării și viceministrul transporturilor. Nici de la externe, nici de la vamă văd că nu s-a prezentat nimeni. Probabil că ...

Domnul Grigore Petresco:

Noi reiterăm invitația și așteptăm, mai au cîteva minute, să vină la ședință.

Domnul Marian Lupu:

De acord cu dumneavoastră.

Stimați colegi,

Cvorumul este prezent, putem să purcedem la audierile anunțate și aprobate la începutul ședinței. Sînt cîteva subiecte solicitate să fie audiate, primul fiind subiectul care se referă la situația pe care am avut-o în luna august, prima jumătate a lunii septembrie cu sectorul bancar.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Dorin Drăguțanu, guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.

Eu cer scuze, domnule guvernator.

Stimați colegi,

O singură întrebare de procedură: cum ar fi mai bine să organizăm aceste audieri? Vorbesc toți raportorii, după care întrebări pentru fiecare sau întrebări adresate fiecărui dintre colegii noștri care sînt prezenți la tribună, imediat după prezentarea informației. Fiecare în parte? Mai bine structurat o să fie, da? Bine.

O clipă.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

De procedură. Totuși revenim la subiectul vânzării ilicite de armament. Noi insistăm să fie reprezentanți ai tuturor ministerelor, care au fost invitați. Și dacă nu o să vină la această ședință, atunci amînăm pentru ziua de mîine sau pentru altă zi, dar trebuie să vină toți absolut.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu înțeleg lucrul acesta. Nu dispun de forțe armate sau de poliție ca să-i aduc cu canga încoace. Invitațiile le-au fost înaintate, informațiile toate au trecut. Pe de altă parte, avem oameni care au dat curs invitației și sînt veniți. Și, odată fiind veniți aici, trebuie să fie respectați de noi. Mai sînt momente de procedură?

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, de procedură. Din partea fracțiunii noastre nu a fost invitat Procurorul General. Am vrea să aflăm pe ce întrebare și de cine a fost invitat?

Domnul Marian Lupu:

Eu am dat indicații să fie, de fapt, invitați toți acei care au avut atribuție nemijlocită prin competențele sale, dacă nu greșesc, și Ministerul Justiției, și toată lumea care are o atribuție directă pentru aceste cazuri. Ca să avem o informație exhaustivă. Eu cred că noi nu ne ocupăm de spectacole aici, dar vrem ca Parlamentul să fie informat pe toate domeniile.

Domnul ... Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Spuneți-mi, vă rog, domnule Președinte, dar noi am invitat încoace și ministrul învățămîntului.

Domnul Marian Lupu:

Deci este viceministrul doamna Tatiana Potîng. Avem subiectul ...

Domnul Alexandr Petkov:

Noi am convocat ministrul învățământului, prima persoană în minister.

Domnul Marian Lupu:

Doamnă viceministru,

Ne spuneți ce se întâmplă? Ce-i cu imposibilitatea ministrului de a veni în Parlament?

Microfonul nr.1.

Doamna Tatiana Potîng – viceministru al educației:

S-au suprapus aceste două activități. Domnul ministru este într-o conferință acum.

Domnul Alexandr Petkov:

Noi credem că Parlamentul este mai important decât o conferință oarecare.

Doamna Tatiana Potîng:

Era o conferință planificată.

Domnul Alexandr Petkov:

Și invităm încoace prima persoană din minister.

Domnul Marian Lupu:

Facem în felul următor, acest subiect este nr.3 pe ordinea de zi a audierilor de astăzi și rog frumos ...

Domnul Alexandr Petkov:

Eu aș ruga ca dumneavoastră să interveniți cu puterile dumneavoastră ca Secretariatul să reitereze invitația încoace a ministrului educației.

Domnul Marian Lupu:

Secretariatul, reiterați, vă rog. Și dacă pînă atunci se termină conferința, domnul ministru să fie prezent.

Domnule Drăguțanu, vă rog.

Domnul Dorin Drăguțanu – guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Doamnelor și domnilor.

Mă voi referi pe scurt la evenimentele din lunile august și septembrie cu privire la tentativele de preluare a acțiunilor unor bănci și anume: „Moldova–Agroindbank”, „Universalbank”, Banca de Economii și „Victoriabank” și voi vorbi în limitele competențelor Băncii Naționale.

Chiar de la bun început aș fi dorit să menționez că responsabilitățile Băncii Naționale, în aceste cazuri, rezidă din prevederile articolului 15 al Legii instituțiilor

financiare. Conform redacției vechi a acestui articol, orice tranzacție cu un pachet de acțiuni mai mare de 5 la sută trebuie să fie efectuată cu permisiunea prealabilă a Băncii Naționale. Mai mult decât atât, companiile off-shore nu pot deține un pachet cumulativ de acțiuni mai mare de 5 la sută din capitalul social al unei bănci.

În cazul tranzacțiilor efectuate fără permisiunea Băncii Naționale, dreptul de vot al acestor acțiuni este suspendat de către Banca Națională, iar noii acționari sînt obligați, în termen de 3 luni, fie să obțină permisiunea Băncii Naționale, fie să vîndă acțiunile.

După cum știți, pe 28 august, în „Monitorul Oficial”, a fost publicată legea adoptată prin asumarea de răspundere a Guvernului, prin care au fost amendate o serie de legi, pentru a fortifica capacitatea instituțiilor din Republica Moldova de a reacționa la astfel de cazuri.

Astfel, conform acestor amendamente, a fost modificat articolul 15 al Legii instituțiilor financiare și anume se prevede acum că orice tranzacție cu un pachet de acțiuni mai mare de 5 la sută poate fi efectuată doar cu permisiunea scrisă prealabilă a Băncii Naționale. În caz contrar, tranzacția este nulă.

De asemenea, a fost modificat articolul 24 al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, prin care s-a stipulat că orice transfer de acțiuni ale unei bănci, în contextul articolului 15 al Legii instituțiilor financiare, se va efectua numai după prezentarea permisiunii prealabile scrise a Băncii Naționale sub sancțiunea nulității absolute. Deci acesta este cadrul legal de competență a Băncii Naționale în această situație.

În continuare, mă voi referi la cîteva repere cronologice ale evenimentelor pe fiecare bancă în parte, pentru a structura evenimentele. În ceea ce privește „Moldova–Agroindbank”. La 29 iulie, am primit o informație verbală de la o firmă de avocați, prin care am fost anunțat că pe 28–29 iulie 2011 un grup de acționari ai „Moldova–Agroindbank”, patru companii din Slovenia, de fapt, trei companii și o persoană fizică din Slovenia și două companii din Olanda, avînd în total 27,5 la sută din capitalul social, au fost depozedați de acțiunile lor. Deci asta a fost informația verbală.

În aceeași zi am luat legătura cu conducerea de vîrf a Băncii „Moldova–Agroindbank” și ne-am întîlnit să vedem care este situația. Am înțeles că situația este foarte gravă, deși nimeni nu avea exact evidențe și dovezi la ceea ce se întîmplă.

În aceeași seară, deci pe 29 iulie, am fost informat că conducerea de vîrf a „Moldova–Agroindbank” deja a stabilit o întîlnire la nivelul Prim-ministrului, ca să-i prezinte situația și gravitatea situației.

De asemenea, în seara aceleiași zile, de la Cancelaria de Stat am fost anunțați, împreună cu alți colegi de la alte instituții, că pentru ziua următoare, sîmbătă, 30 iulie, a fost convocată o ședință a Comitetului Național de Stabilitate Financiară. La acea ședință s-a analizat situația și s-au trasat strategia și tactica de reacționare a tuturor autorităților, pentru a face față situației. La acea ședință s-a convenit că Banca Națională, luni, în prima zi lucrătoare, pe 1 august, va interveni în îndeplinirea articolului 15 al Legii instituțiilor financiare și anume va suspenda

dreptul de vot al acțiunilor, care au fost transferate fără permisiunea Băncii Naționale.

Pe 1 august, deci, luni, am primit informație documentată cu privire la această tranzacție, care a reiterat că acțiunile băncii, deținute de către acționarii sloveni și olandezi, au fost transferate, în baza Hotărîrii judecătorești arbitrare ad-hoc din Sankt-Petersburg de pe 28 decembrie 2010 și a Hotărîrii din 30 iunie 2011 a Curții de Apel Bender, în proprietatea persoanei juridice off-shore, înregistrată într-o țară off-shore, Merchant Outpost Company din insulele Seychelles.

În aceeași zi, pe 1 august, luni, Banca Națională a avizat „Moldova–Agroindbank.” Precum și Merchant Outpost Company a informat Depozitarul Național, Comisia Națională a Pieței Financiare referitor la suspendarea dreptului de vot a acțiunilor deținute de Compania off-shore, deoarece a fost încălcat articolul 15 al Legii instituțiilor financiare.

Ulterior, după ce s-a obținut, în zilele următoare, informație suplimentare, s-a adevărit, de fapt, că pe 28 iulie, 23,2 la sută din capitalul social al Băncii a fost transferat la Compania Merchant Outpost Company. Pe 1 august, acea cotă de 23,2 la sută a fost transmisă în proprietatea Companiei Global System Corporation din Belize sub formă de aport la capital social. La 2 august 2011, în cadrul procedurii de executare a hotărîrii arbitrare sus-menționate, a fost efectuat transferul silit al acțiunilor în mărime de 4,3 la sută, care mai rămăsese din grupul acestor companii.

Ca urmare, pe 19 august, după ce am prelucrat toată informația, Banca Națională a suspendat deja dreptul de vot al acțiunilor deținute de Global System Corporation și de către Merchant Outpost.

În toată această perioadă, Banca Națională a avut întâlniri și discuții strînse cu reprezentanții BERD-lui, Băncii Mondiale și a Fondului pentru Europa de Sud-Est și FMI, dar primele 3 companii, deoarece acestea sînt cei mai mari creditorii străini ai „Moldova–Agroindbank”, pentru a-i ține la curent cu evoluția evenimentelor.

De asemenea, Banca Națională a efectuat un test de stres cu privire la lichiditatea sistemului bancar și pe fiecare bancă în parte, conform situației de la 30 iulie 2011. În urma acestui test, s-a cuantificat și evaluat riscurile de lichiditate și s-a constatat că sistemul bancar prezintă o lichiditate confortabilă, rezultatele testului au fost prezentate membrilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Dacă să vorbim despre „Universalbank”, pe 12 august, în baza informației plasate public, dar și a informației venite de la Comisia Națională a Pieței Financiare, a fost constatat că la Bursa de Valori a Moldovei au fost realizate două tranzacții cu acțiunile băncii. Prima acțiune vînzare–cumpărare, înregistrată în regimul pieței interactive cu 90 de acțiuni, ceea ce reprezintă 0,1 la sută din capitalul social al băncii. Și a doua vînzare–cumpărare înregistrată în regimul pieței directe cu 68 311 acțiuni ale băncii, ceea ce reprezintă 78,6 la sută din capitalul social.

Urmare a constatării obținerii de către o persoană a unei cote substanțiale în mărime de 78,6 la sută, este vorba despre Med Group înregistrat în Seychelles. În

aceeași zi, pe 12 august, Banca Națională a suspendat dreptul de vot al acestei companii, deoarece a fost încălcat articolul 15 al Legii instituțiilor financiare.

Banca de Economii. La 23 august 2011, două companii, înregistrate în Republica Moldova, au informat în scris despre faptul că acțiunile lor în Banca de Economii au fost transmise, în baza unei ordonanțe a Judecătoriei Căușeni, în proprietatea persoanei juridice Rietel Limited, Noua Zeelanda, care nu este țară off-shore, dar este vorba de o cotă substanțială de peste 16 la sută.

Pe 23 august, Banca Națională, în aceeași zi, a solicitat informație suplimentară de la Banca de Economii, pentru a avea o situație mai completă a acestui caz, pe care am primit-o foarte rapid, și pe 24 august 2011 Banca Națională a suspendat dreptul de vot al acțiunilor deținute de compania din Noua Zeelandă.

Ulterior, s-a constatat că aceste acțiuni au fost transmise de către Compania din Noua Zeelandă la o Companie Lectom Limited din Marea Britanie și, pe 1 septembrie 2011, Banca Națională a suspendat dreptul de vot al acestor acțiuni deja deținute de compania din Marea Britanie.

„Victoriabank.” Pe 25 august, directorul și proprietarul Atrium Limited, un acționar al „Victoriabank”, a informat în scris despre faptul că acțiunile băncii, deținute de către această companie, au fost transmise ilegal, așa cum este scris în scrisoare, în baza hotărârii judecătorești, în proprietatea unor terțe persoane. Această scrisoare nu prezenta informație suficientă pentru a înțelege ceea ce se întâmplă.

Pe 26, noi am cerut informația de la Atrium și de la „Victoriabank.” Atrium nu a răspuns nici pînă astăzi, iar „Victoriabank” pe 5 septembrie a prezentat informația, în care s-a adeverit că există un grup de companii, înregistrat în Marea Britanie, care dețin o cotă, un grup de două companii, de 5,69 la sută Maxpower Invest Limited și Tomball Limited de 5,69 la sută și Inatos Limited și Westex Management Limited de 5,02 la sută. Aceste două grupuri deținînd cotă substanțială, fără permisiunea Băncii Naționale. Astfel că, pe 12 septembrie 2011, Banca Națională a suspendat dreptul de vot al acestor două grupuri în baza articolului 15 al Legii instituțiilor financiare.

Care este situația în prezent? După cum știți, pe 14 septembrie curent, Curtea Supremă de Justiție a casat Hotărîrea Curții de Apel Bender cu privire la transferul acțiunilor de la „Moldova–Agroindbank.” Astfel, vechii acționari legali au fost repuși în drepturi. Și am înțeles acum de la domnul președinte Cibotaru că astăzi s-a inițiat operațiunea de transfer legal al acțiunilor de la foștii preținși acționari către acționarii legali.

La celelalte trei bănci, toate acțiunile vizate au dreptul de vot suspendat. Prin urmare, acele persoane care le dețin acum, acele acțiuni în „Victoriabank”, Banca de Economii și „Universalbank” nu au cum să influențeze deciziile acelor bănci și să schimbe conducerea lor. N-au cum să influențeze modul de abordare a riscului, modul de lucru cu clienții, de gestiune a creditelor și depozitelor. Este o problemă care nu afectează tranzacțiile de zi cu zi ale băncilor.

BNM a declarat oficial și public că pînă la încheierea investigațiilor oficiale de către autorități, pînă cînd nu vor fi epuizate toate căile de atac în instanțele judecătorești și nu va fi făcută claritate în aceste cazuri, Banca Națională nu-i va

autoriza pe acei preinși noi acționari. Ei nu pot influența deciziile financiare și operaționale ale băncilor.

Între timp, justiția trebuie să-și aplice legea. Deoarece toate aceste transferuri au fost efectuate în baza unor hotărâri judecătorești care, la moment, sînt valabile.

În încheiere, aș dori să spun că, pînă la clarificarea situației, băncile își continue activitatea în baza business-planurilor și în baza politicilor aprobate de către acționarii legali, implementate de către conducerea lor existentă. Aceasta este important, conducerea existentă are grijă de bancă și ca banca să fie solvabilă, lichidă și nimic din ceea ce se întîmplă în prezent nu pune în pericol managementul din băncile respective.

Între timp, Banca Națională urmărește îndeaproape și strict lichiditatea și solvabilitatea băncilor și apreciază că băncile activează în regim normal. Toți parametrii băncilor se încadrează în limitele stabilite de Banca Națională.

Vă mulțumesc mult.

Și voi fi bucuros să răspund la întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog, întrebările dumneavoastră, stimați colegi.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon – Frațiunea PCRM:

În primul rînd, eu vă chem pe toți colegii să fim destul de activi, cum ați fost foarte activi pe parcursul ultimelor luni în presă, aici avem posibilitatea să punem toate întrebările, fără a face piar, show-uri ș.a.m.d.

Am două întrebări reglementare, deoarece se permit două întrebări. Prima întrebare. De fapt, este vorba de 4 bănci, deoarece dumneavoastră, ca guvernator al Băncii Naționale, nu aveți în responsabilitate și tranzacțiile pe Piața Valorilor Mobiliare referitor la ASITO, cazul ASITO, avem: „Moldova–Agroinbank”, BEM, „Victoriabank” și „Universalbank.” Cînd au fost înregistrate drepturile de proprietate pe alți acționari la Banca de Economii și la „Victoriabank”?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Probabil, informația mai detaliată o deține în formă scrisă domnul Președinte Cibotaru de la CNPF. Dar din datele pe care eu le am acum la mine, transferul de proprietate la „Victoriabank” a avut loc în lunile mai și iunie anul curent și la Banca de Economii a avut loc pe 12 iulie.

Domnul Igor Dodon:

De ce am pus această întrebare, stimați colegi? Au fost sensibilizate instituțiile de stat doar la sfîrșitul lunii iulie, pe 30 iulie, începutul lunii august.

Atunci îmi pun o întrebare: de ce două luni și jumătate nimeni n-a vorbit în Republica Moldova despre aceste cazuri? Și au fost sau nu careva încălcări la aceste tranzacții?

Și a doua întrebare, foarte importantă, pe care, de fapt, v-am adresat-o și în cadrul comisiei parlamentare, al audierilor din Comisia economie, buget și finanțe.

Dumneavoastră, ca responsabil de sectorul bancar, spune-ți, vă rog, în primul rând, au afectat sau nu aceste înstrăinări ilegale de acțiuni situația și imaginea sectorului bancar și dacă da, care au fost schimbările referitor la retragerea de depozite pe parcursul acestei perioade, în special este vorba de perioada iulie, august, septembrie.

Deoarece s-a vorbit foarte mult și din nou vin cu un mesaj către toți. Datorită declarațiilor politice noi am făcut ca situația să fie mai gravă decât ea putea fi, am provocat panică și așa vrea să văd care sînt consecințele.

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Aș fi dorit să precizez întrebarea, ați spus acele două luni jumătate. Vorba despre momentul tranzacției și momentul în care au fost anunțate autoritățile sau din momentul în care au fost anunțate autoritățile și s-a făcut publică.

Domnul Igor Dodon:

Din momentul tranzacției. Din momentul tranzacției și sensibilizarea autorităților.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Despre aceste tranzacții nimeni, aparent nimeni ceea ce s-a discutat la Comitetul Național pentru Stabilitatea Financiară nu a știut de ele. Noi, la Banca Națională, n-am primit nici o informație, nici o plîngere din partea oricărui acționar păgubit decât pe 29 iulie.

De fapt, la „Moldova – Agroindbank” informația a venit a doua zi după ce s-a încercat sau s-au demarat transferurile. La „Universalbank” au fost informați în aceeași zi cînd s-a făcut transferul, iar în cazul Băncii de Economii și a „Victoriabank” acționarii păgubiți au venit cu întîrziere de două-trei luni din momentul în care a fost efectuată tranzacția.

Dumneavoastră trebuie să înțelegeți că noi la Banca Națională nu ducem și nu avem responsabilitatea de a duce evidența tranzacțiilor cu acțiunile băncilor.

Ceea ce ne interesează pe noi este că atunci cînd o persoană sau un agent economic procură sau obține un pachet de acțiuni mai mare de 5 la sută, ceea ce noi numim cotă substanțială, acea tranzacție trebuie să fie autorizată de către Banca Națională.

Este vorba despre grija și dorința noastră de a asigura atunci cînd o persoană sau un agent economic obține un pachet semnificativ pentru o bancă, acea persoană, acel agent economic are toate capacitățile necesare de a gestiona corect o bancă.

În ceea ce privește momentul în care au fost notificate autoritățile, pe 29 iulie și momentul în care această informație a devenit oficial publică la începutul lunii septembrie, dacă eu înțeleg și despre aceasta, că, eu să înțeleg, la Comitetul Național de Stabilitate Financiară s-a discutat foarte serios că ceea ce este

important este de a conserva situația, deci, imediat, de a nu permite deteriorarea situației.

Doi. De a înțelege ceea ce se întâmplă și de a elabora și implementa o strategie de apărare sau de ajutor pentru acționarii care au avut probleme.

Era foarte important de a lucra și, de fapt, s-a lucrat foarte intens din partea tuturor autorităților fără a adăuga la tensiunea care deja exista, a adăuga și o tensiune, o potențială tensiune din partea publicului. Dar, evident, era clar că, mai devreme sau mai târziu, autoritățile ar trebui să vină cu o informație clară și transparentă și acest lucru s-a făcut, cel puțin eu cum l-am văzut în momentul în care lucrurile erau cât de cât clare și deja era posibil de prevăzut ceea ce se va întâmpla în procesul cel puțin la „Moldova – Agroindbank” este, de fapt, și a avut cea mai mare amploare în discuții. Consecințele pentru piață.

Cum am spus, noi la Banca Națională am intensificat lucrul de monitorizare și de urmărire a nivelului de lichidități și a comportamentului deponenților băncilor.

În luna august, nivelul total al depozitelor a crescut, chiar dacă problema deja era, se discuta foarte serios, se lucra, dar în luna august depozitele au crescut.

În luna septembrie, noi am avut ca și sold, acum urmărim o micșorare de unu la sută a depozitelor. Dar aici trebuie de luat în vedere că a fost o apreciere semnificativă la începutul lunii a leului față de euro, deci este factorul de diferență de curs, plus faptul că, tradițional, în luna septembrie depozitele cresc mai încet sau chiar scad puțin, pentru că este perioada de pregătire de toamnă, se fac ultimele lucrări în gospodăriile familiale.

Noi am ținut legătura cu toate băncile zilnic, pentru a obține informația din teren, care este sentimentul deponenților și de la toate băncile, în toată această perioadă am primit informații și, de fapt, și noi am observat lucrul acesta că noi nu am avut un comportament ieșit din comun sau ciudat, sau neordinar al deponenților.

Da, într-adevăr, au fost unele bănci în care deponenții veneau să întrebe ce se întâmplă, obțineau un răspuns și plecau acasă. Deci nu au fost lichidări de depozite înainte de termen sau cel puțin la volume care ar pune în pericol lichiditatea sistemului bancar.

Deci, practic, ceea ce am și enunțat anterior, sistemul bancar a funcționat la parametrii absolut normali în toată această perioadă, luna august și septembrie. Dacă v-am răspuns...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Domnule Guvernator,

Vă rog să ne spuneți, în viziunea dumneavoastră, care sînt factorii care au făcut posibile realizarea acestor atacuri raiduri, de tip raid. Adică, de ce a fost posibil să se întâmple aceasta?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Am mai spus anterior, toate aceste transferuri au fost efectuate în baza unor hotărâri judecătorești. În momentul în care are...

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu nu vă întreb cronologia, eu vă întreb...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Păi, asta și a fost.

Doamna Zinaida Chistruga:

Să-mi nominalizați factorii. De ce a fost posibil?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Asta eu și vă spun.

Doamna Zinaida Chistruga:

De ce anterior nu s-au întâmplat așa atacuri și acum au avut loc?

Numiți factorii, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dorin Drăguțanu:

Doamnă deputat,

Eu răspund la ceea ce observăm noi și în baza dovezilor și operez cu factori economici. Tranzacțiile, în mod normal, cu acțiunile unei bănci se face prin bursă, prin vânzare-cumpărare. În cazul nostru, în toate aceste 4 cazuri, tranzacțiile au fost efectuate în baza unor hotărâri judecătorești.

În momentul în care este o hotărâre judecătorească care nu este atacată într-o instanță superioară, este o hotărâre valabilă și toată lumea, indiferent cum a fost luată, deci eu nu vorbesc de fel de calitate a hotărârii, dar în momentul în care este valabilă, ea este obligatorie pentru toată lumea.

Iar atunci când s-a observat ceea ce se întâmplă, acționarii păgubiți au atacat în instanțele imediat superioare hotărârile judecătorești inițiale.

Prin urmare, sînt multe întrebări atunci când se spune, legislația spunea clar ce se poate face, cum se pot transfera acțiunile și cum nu se pot transfera acțiunile.

Noi avem în lege clar scris că o companie off-shore nu poate deține... companiile off-shore într-o bancă nu pot obține în total 5 la... mai mult de 5 la sută din capitalul social al unei bănci și, de fapt, am văzut că în baza hotărârii judecătorești și apoi în lanț au fost transferate acțiuni de 27 la sută, de 78 la sută, de 16 la sută.

Deci problema.

Doamna Zinaida Chistruga:

Bine.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Problema s-a început în baza unor hotărâri judecătorești și va fi rezolvată pentru acționari în instanțele de judecată.

Doamna Zinaida Chistruga:

De ce nu au fost atacate aceste hotărâri judecătorești la timpul rezonabil?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Din informațiile care...

Doamna Zinaida Chistruga:

Da, imediat cum ați aflat. De ce nu ați contestat?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Din informațiile care... nu noi atacăm, atacă persoanele care... în judecată, persoanele care se simt păgubite.

Vedeți, în cazul, „Moldova – Agroindbank”, decizia Curții de Arbitraj ad-hoc de la Sanct–Petersburg a fost făcută la sfârșitul anului 2010, în decembrie și, practic, nici emitentul „Moldova – Agroindbank”, nici acționarii păgubiți, nici Banca Națională și nici altă autoritate, eu nu am auzit că cineva a știut de el, de această decizie.

Apoi a fost o tentativă de a aproba sau de a accepta executarea acestei hotărâri în luna mai la...

Doamna Zinaida Chistruga:

Dumneavoastră iarăși povestiți.

Domnul Dorin Drăguțanu:

În luna mai la...

Doamna Zinaida Chistruga:

Dumneavoastră iarăși povestiți cronologia.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Curtea de Apel Căușeni.

Doamna Zinaida Chistruga:

Noi o știm, domnule Guvernator.

Mulțumesc.

Noi știm. Vă întreb: de ce imediat cum ați aflat nu ați contestat, nu ați acordat asistență părților pentru a clarifica în instanța superioară situația?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Doamnă deputat,

Eu tocmai am spus că Banca Națională a acționat imediat după ce a aflat de situație. Deci eu nu știu de ce dumneavoastră spuneți că noi nu am acționat. Noi am acordat toată asistența, reacția noastră a fost imediată, legală.

Eu cred că atât acționarii păgubiți, cât și avocații sau reprezentanții legali ai acestui grup la „Moldova – Agroindbank” nu au nimic de reproșat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu vă mulțumesc.

Domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Modul cum noi am...

Doamna Zinaida Chistruga:

V-am auzit și la comisie.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Modul cum noi am reacționat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu vă mulțumesc.

N-am primit răspuns la întrebarea pusă. Aș dori să fie mai mult spirit analitic în răspunsul dumneavoastră. Gîndiți-vă că aveți în spate o țară, nu doar o oarecare bancă. Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Guvernator,

Din informația pe care ați prezentat-o la comisie și azi în plen aș vrea să știu părerea dumneavoastră, ca profesionist și persoană care are deplină informație, după cum au derulat evenimentele și mă refer, în primul rînd, la acele cazuri legate de băncile „Agroindbank”, „Victoriabank”, Banca de Economii și „Universalbank”.

Din informația pe care dumneavoastră ne-ați sugerat-o am înțeles că acei care se consideră păgubiți mai mult de aproape 3 luni de zile nici n-au dat semnale de aceste evenimente. Într-un caz, a fost o decizie a unui arbitraj din Rusia, în alt caz, o decizie a instanței de judecată a sectorului Centru din Chișinău, în alte cazuri, în genere nimic și vreau să vă întreb pe dumneavoastră: ce au comun aceste cazuri una legată cu alta? Adică și considerați că sînt ceva la bază comun: persoane, evenimente ș.a.m.d. sau sînt cazuri separate?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu am dovezi și Banca Națională nu are dovezi care să certifice sau să confirme că aceste cazuri pot fi legate între ele. Ceea ce aș spune eu că au în comun este: Unul. Că s-au făcut în baza hotărârilor judecătorești, diferite, dar a hotărârilor judecătorești, deci sistemul a fost acesta.

Și doi. Perioada de timp când s-a aflat despre aceste lucruri, chiar dacă transferurile au fost efectuate în diferite cazuri, în momente diferite. Acestea sînt două lucruri pe care eu și, practic, toată lumea care are informația disponibilă, la care putem să ajungem la concluzie.

Alte legături între aceste evenimente noi la Banca Națională nu avem.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Și a doua întrebare, referitor la aceea că orice emisie dumneavoastră... care depășește o cotă mai mare de 5% trebuie să dați autorizația dumneavoastră. În acest caz, dumneavoastră ați sistat această tranzacție, nu dați autorizația, în general sînt aceste acțiuni.

Care este situația acum cu aceste acțiuni? Adică, mă interesează cele 28 la sută, dacă să vorbim de „Agroindbank”, astăzi fiind într-o situație când ele, practic, sînt suspendate, să înțelegem așa că ele nu pot participa astăzi ca acțiuni la o decizie de gestiune a acestei bănci, așa-i sau nu-i așa și, în acest context, ceilalți acționari care dețin celelalte 70% pot să favorizeze de acest fapt sau nu, când din... să spunem așa, de decizii de luare foarte importante sînt scoase din circuit 30 la sută, practic.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Este o întrebare foarte interesantă și, practic, m-ați întrebat același lucru și la comisie. Cred că dumneavoastră ați întrebat...

În cazul la „Moldova – Agroindbank”, cum am spus, acum, astăzi, s-a inițiat procedura de a transmite acțiunile înapoi la acționarii legali sau inițial. Dar, ipotetic vorbind, atunci când acțiunile nu sînt înregistrate, conform prevederilor legale actuale, dreptul de vot al acestor acțiuni este suspendat.

Prin urmare, într-adevăr, aceste acțiuni nu au drept de vot și partea rămasă din acționari au posibilitatea de a lua anumite decizii poate în defavoarea grupului care este suspendat.

Eu m-am gîndit mult la această întrebare și noi, de fapt, acum inițiem niște discuții cu Banca Mondială și cu Fondul Monetar pentru a revizui încă o dată sistemul, prevederile legale ceea ce privește transparența acționarului final, ce se întîmplă cu suspendarea dreptului de vot, poate suspendarea dreptului de la dividende ș. a. m. d., la acțiunile care nu sînt înregistrate și am înțeles că există exemplu, practica pentru a avea un anumit echilibru în situațiile respective, acele acțiuni dreptul cărora au fost suspendate să fie reprezentate doar cu drept de veto în Consiliul de Administrație și în Adunarea Generală a acționarilor de către Banca Națională.

Eu nu știu dacă noi vom merge pe această situație, pentru a păstra echilibrul, deci, practic, de a spune doar drept de veto, doar de a spune ceva ciudat, noi nu sîntem, noi nu susținem o decizie pe care vrea s-o adopte grupul rămas de acționari care au dreptul de vot.

Noi va trebui să analizăm și experiența altor state și, sigur, vom veni cu... va trebui să venim cu un mecanism care va trebui să echilibreze acest moment pentru că el are logică, în anumite momente, într-adevăr, poate să aibă impact foarte mare.

Domnul Valeriu Guma:

Am pus întrebarea aceasta, fiindcă...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Dar, pe moment, legea nu ne permite altceva.

Domnul Valeriu Guma:

Pentru noi asta ar fi ca o temă de discuție de modificare a unor prevederi legale, fiindcă prin așa mod, să spunem așa, direct sînt favorizați ceilalți acționari care astăzi decid, practic, sută la sută și cred că și ancheta, Procuratura Generală Centru trebuie să ia în calcul și această versiune, pînă la urmă, avînd în vedere și ceea ce ați spus și dumneavoastră că cunoaștem foarte bine că acei acționari sloveni sînt în procedură de faliment în țara lor și poate să fie tot un pretext, că dumneavoastră foarte bine spuneți că cele 28 la sută de acțiuni dacă nu le înregistrați și nu dați autorizație, ce se întîmplă cu ele? Se lichidează.

Cineva poate să pună mîna în mod legal prin alte metode și alte instrumente pe aceste 28 la sută. Nu-i numaidecît cei care au inițiat procedura asta de transfer de acțiuni să fie cei mai favorizați. Poate, sînt și alți, persoane care sînt prin aceste acțiuni favorizate.

Mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Doar unii acționari sloveni au probleme financiare, nu toți sînt în faliment.

În al doilea rînd, într-adevăr, noi am luat în considerație și am analizat posibilitatea că, avînd în vedere prevederile că, dacă în timp de 3 luni, prevederile vechi ale articolului 15, dacă în timp de 3 luni noul acționar nu vine după înregistrare, atunci banca trebuie să anuleze alele acțiuni, să le vîndă la un cumpărător de bună credință, iar banii să-i dea la băieții care tocmai le-au preluat.

Și, prin urmare, în urma modificării articolului 15, recentă, s-a introdus o prevedere separată că Banca Națională poate solicita emitentul să anuleze acțiunile respective care n-au primit autorizația Băncii Naționale și acele acțiuni sînt în litigiu doar după epuizarea tuturor căilor de atac în instanță a acelor decizi sau a hotărîrilor inițiale.

Asta a fost unul din riscurile care noi, într-adevăr, le-am... ne-am gîndit la el și, teoretic, în cazul „Moldova – Agroindbank”, prin modificarea articolului 15, recent, acest risc a fost eliminat. Dar partea bună este că s-a reușit totuși să se facă

dreptate și, practic, acționarii legali într-un termen foarte restrâns își vor recupera acțiunile.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Guvernator,

Răspundeți totuși opoziției, câte acțiuni de tip raider au fost în perioada 2001–2009, căci v-au întrebat înșiși ei și nu le-ați răspuns.

Și doi. Deja a doua lună îmi pare că se discută acest subiect și unii deputați speculează cu această situație și se poate întâmpla că să-i punem în gardă pe cetățeni.

Vă rog să spuneți cetățenilor că nu este nici o problemă, că băncile comerciale funcționează normal, este stabilitate, că tot ceea ce, depunerile bănești sînt garantate, asigurate, că dacă noi tot vom discuta încontinuu, atunci, într-adevăr, oamenii o să spună că există probleme.

Spuneți că, așa, deputații n-au ce face și pun întrebări. Problema-i rezolvată prin hotărîrea Curții Supreme de Justiție, prin modificarea în legile pe care le-a... s-au făcut și atît, punctum și nu mai face să speculăm.

Întrebarea este: câte acțiuni de tip raider au fost în 2001–2009? Nu numai la bănci și la „Carmez”, și la toate celelalte.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu am informația privind statistica atacurilor de raider, dar într-o discuție la comisie, pe care am avut-o, în audierea la Comisia economie, buget și finanțe s-a vorbit că în anii anteriori noi am avut tranzacții și transferuri de acțiuni în Republica Moldova în baza unei hotărîri judecătorești de 511 cazuri.

Prin urmare, noi n-am avut o situație nouă, asta nu este o găselniță. Eu nu spun că toate acele cazuri 511 au fost greșite, ilegale ș.a.m.d., dar am avut hotărîri judecătorești în 511 cazuri. Deci asta este informația care am discutat-o.

Iar în ceea ce privește stabilitatea financiară a investitorului bancar, eu am și anunțat și am spus și anterior: băncile în toată perioada au activat absolut normal, băncile sînt profitabile, volumul depozitelor este în creștere, volumul creditelor este în creștere.

Problema este rezolvată la „Moldova-Agroindbank.” Să sperăm că în curînd va fi rezolvată și la celelalte bănci. Banca Națională urmărește îndeaproape evoluția sectorului care este foarte bine capitalizat și cu o lichiditate foarte bună.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Nu știu în calitate de cine, de avocat al băncilor sau de avocat al Băncii Naționale a ieșit aici domnul Ghimpu? Să se aprecieze unde sînt interesele dumnealui.

Eu am așa o întrebare. Domnule guvernator, cunoaștem că, în august, Premierul, prin asumarea responsabilității, s-a arătat drept salvatorul mai multor bănci. Nu știu dacă a făcut-o pe bază de voluntariat, inclusiv politic.

Spuneți-ne, vă rog, Banca Națională avea sau nu pîrghii necesare pentru a curma acțiunile ilegale, fără intervenția Premierului? Și dacă avea, puteți să ne explicați inacțiunea instituției respective a dumneavoastră?

Domnul Dorin Drăguțanu:

În baza prevederilor vechi ale articolului 15, situația era în felul următor: Legea cerea ca orice transfer de o cotă substanțială, mai mare de 5 la sută din acțiuni, să fie efectuată în baza unei tranzacții, a unei aprobări din partea Băncii Naționale. Dar acest lucru nu se întîmpla întotdeauna.

Noi, din 2005, cînd a fost modificată și introdusă această prevedere, pînă în prezent am avut 19 cazuri la 10 bănci, cînd o persoană sau un agent economic a devenit proprietarul unei cote substanțiale mai mari de 5 la sută la o bancă și apoi, ulterior a venit și a obținut, în termen de 3 luni, autorizația Băncii Naționale. Prin urmare, acest articol a funcționat.

Noi nu aveam, în baza prevederii articolului 15 vechi, nici o posibilitate de a curma sau de a preveni. Pentru că atunci ca să previi trebuie să fii lîngă acea persoană, s-o ții de mîină și să-i spui tot timpul: nu ai dreptul, nu ai dreptul, nu ai dreptul să faci această tranzacție. Nu este rezonabil de spus că Banca Națională poate să fie pe lîngă fiecare acționar sau potențial acționar din sistemul bancar ca să-l oprească să încalce legea, dar îi dă permisiunea, îi dădea dreptul să vină, totuși, la Banca Națională să obțină această permisiune.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule guvernator ...

Domnul Dorin Drăguțanu:

După modificări s-a introdus acea clauză de nulitate a tranzacției, dacă nu s-a primit aprobarea prealabilă scrisă a Băncii Naționale. Din nou, noi nu sîntem lîngă fiecare acționar sau persoană care vrea să facă un transfer sau să preia niște acțiuni chiar de bună credință, dar legea îi spune: dacă înainte de aceasta nu ai avut permisiunea Băncii Naționale, tranzacția este nulă și tu nu ești proprietarul acțiunilor.

Prin urmare, persoanele care vor să dețină acționari de cotă substanțială în bănci sînt acum motivați și mai tare, încurajați să obțină autorizația prealabilă înainte de efectuarea oricărei tranzacții.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule guvernator,

Pînă la intervenția Guvernului, era cunoscut de toată lumea chiar și cota-parte a acțiunilor care au fost atacate, de ce a fost necesară intervenția Premierului? Și de ce atunci a tăcut Banca Națională pînă a interveni Premierul? Sau dumneavoastră îi făceați terenul special, sau cum să înțelegem noi?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu cred că ar fi mai corect să-l întrebați pe domnul Prim-ministru, ce a făcut el și cînd? Eu n-o să comentez acțiunile dumnealui. Ceea ce vă spun eu este că noi, la Banca Națională, am aflat despre această situație pe 29 iulie, deși hotărîrea judecătorească a fost pe 30 iunie. Pînă la acea dată, pînă la 29 iulie, noi la Banca Națională și din discuțiile care le-am avut și schimbul de păreri în cadrul ședințelor Comitetului Național de Stabilitate Financiară nici alte instituții n-au avut informație oficială despre ce este vorba. În zilele acelea din august, erau zvonuri că erau și alte bănci care deja erau pregătite pentru a fi atacate în felul acesta.

Noi nu lucrăm cu zvonuri, noi lucrăm cu fapte. Iar dacă dumneavoastră ați știut informația respectivă, trebuia să anunțați.

Domnul Alexandr Petkov:

Ultima remarcă. De pe data de 27 iulie pînă la sfîrșitul lui august, de ce nu ați acționat așa cum ați acționat rapid după ce a intervenit Guvernul?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Deciziile Curții de Apel Bender au fost ținute ascunse, nici măcar acționarii, care au fost deposedați de acțiuni, n-au știut despre existența acestui litigiu și acestui caz la Curtea de Apel Căușeni. Ei n-au fost ... ceea ce spun ei, și, de fapt, Curtea Supremă de Justiție a luat o hotărîre în acest sens, ei n-au fost notificați, nu au știut, nici măcar acționarii păgubiți n-au știut că au pierdut 27 la sută din acțiuni. Noi la Banca Națională nici noi n-am știut.

În momentul în care s-a început transferul propriu-zis fizic transcrierea acțiunilor în registrul acționarilor de pe un acționar spre alt acționar, cumva informația respectivă a ajuns la acționarii străini și la reprezentantul lor legal în Moldova, care, de fapt, și a anunțat, a alertat restul autorităților. Cum am spus, pe 29 iulie au sunat la noi, au luat legătura cu Prim-ministrul, poate au vorbit cu alte autorități, nu știu, dar pe 29 iulie această problemă a apărut pe masa Băncii Naționale.

Domnul Alexandr Petkov:

După răspunsul acesta al dumneavoastră, spuneți-mi, vă rog, băncile comerciale mai pot avea încredere în Banca Națională sau trebuie deodată să-și caute persoane politice?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Băncile din Republica Moldova trebuie să aibă încredere, în primul rând, în aplicarea legislației în Republica Moldova. Iar Banca Națională face tot posibilul, în limita legii, să asigure stabilitatea sectorului bancar.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо, господин Председатель Парламента.

Господин президент, на пике всего этого скандала было распространено по всем возможным адресам, включая все контрольные органы, Правительство, Вас, иностранные посольства и т.д., некое экспертное заключение Виктора Цопы и Виорела Цопы.

Я бы хотел услышать короткий ответ на вопрос: привлекались ли они в качестве экспертов Национальным банком, Комиссией по надзору за финансовым рынком или, может быть, Комитетом по финансовой стабильности для заключения?

Если да, то с какой целью? А если нет, то почему этому заключению придавалось так много значения, что даже на парламентских слушаниях в комиссии это заключение было распространено среди депутатов наряду с заключением Национального банка и Комиссии по ценным бумагам?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu știu istoria apariției acestui document. Banca Națională nu a solicitat un astfel de document și ...

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Domnul Dorin Drăguțanu:

... n-a intrat în contact pe acest subiect cu acei domni. Și din discuțiile care le-am avut noi ...

Domnul Oleg Reidman:

Понятно. Спасибо.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Schimb de păreri la comitet, ...

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо. Отсюда второй вопрос.

Domnul Dorin Drăguțanu:

.. așa ceva n-a fost discutat.

Domnul Oleg Reidman:

Domnule guvernator,

Спасибо. Я понял. Вы не привлекали их. Отсюда второй вопрос. Может быть, они являются акционерами одного из этих финансовых учреждений? Вы можете об этом сказать?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Din informațiile care le avem noi privind Registrul acționarilor la „Victoriabank” și la Banca de Economii, acești domni Victor și Viorel Țopa nu sînt acționari. Și ei nu sînt proprietari ai altor agenți economici care ar fi acționari. Prin urmare, eu nu știu care este legătura acestor domni cu Banca de Economii și „Victoriabank.”

Domnul Oleg Reidman:

Mersi. Спасибо.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări către guvernatorul Băncii Naționale? Nu sînt.

Domnule Drăguțanu,

Rog să luați loc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Cibotaru, CNPF.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu aș vrea să fac o remarcă la îndemnul colegilor noștri din Frațiunea PCRM, să fim foarte activi și să punem întrebări ș.a.m.d., și anume că noi am formulat majoritatea întrebărilor care le consideram relevante în cadrul audierilor care le-au desfășurat comisiile parlamentare de profil. Dacă vor mai apărea întrebări, ele pot fi doar după prezentarea raportului comisiilor.

Și nu în zadar noi menționam că am dori să audiem de la început aceste rapoarte și apoi, eventual, să mai vedem ce întrebări avem față de instanțele care au o responsabilitate directă față de Parlament.

Dar, odată ce am început aceste proceduri și văzînd cine sînt invitați astăzi aici, înțelegînd că va fi abordat și subiectul exportului de armament inutilizabil, considerăm rezonabil să fie prezent și domnul vicepremier Lazăr, care este președintele comisiei care autorizează tranzacțiile din domeniul respectiv, din

domeniul anume ... De aceea, fracțiunea noastră solicită prezența și a domnului Lazăr. Dacă este în țară, desigur.

Domnul Marian Lupu:

Păi, îmi vine greu să vă spun, dacă poate să ajungă la solicitarea dumneavoastră de la Kiev pînă la Chișinău.

Domnule Cibotaru, vă rog.

Domnul Mihail Cibotaru – Președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați.

Cu referire la toate patru cazuri, la baza transferului dreptului de proprietate au fost executate deciziile instanței de judecată. Totodată, în trei cazuri acțiunile au fost tranzacționate pe piața extrabursieră și numai în cazul Băncii Comerciale „Universalbank” s-au tranzacționat la piața bursieră. În limita competenței sale legale, Comisia Națională a suspendat, în toate cazurile, circulația valori mobiliare, iar ca urmare a examinării materialelor față de participanții profesioniști implicați în tranzacțiile menționate persoanele cu funcții de răspundere ale Depozitarului Național, Companiei „Fincom”, registratorilor „Registru-F” și „Registru-Corect” au fost sancționați contravențional pentru prezentarea tardivă a informației cu remiterea materialelor aferente acestor transferuri la adresa Procuraturii Generale.

În dependență de rezultatele investigațiilor Procuraturii Generale, Comisia Națională va aplica suspendarea sau retragerea licențelor la participanții profesioniști menționați.

Totodată, vreau să menționez că toate actele judecătorești, emise cu încălcarea legislației față de deciziile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, au fost contestate cu recurs în instanțele competente.

La ziua de astăzi, după decizia Curții Supreme de Justiție, vizînd cazul Băncii „Moldova-Agroinbank” se constată că valorile mobiliare litigioase se vor restitui investitorilor inițiali, fiind lovită de nulitate tranzacția de aport la capitalul social. Din această poziție asemenea situații au fost stopate prin modificarea de legislație, propuse de Comisia Națională. Și astfel de transferuri se vor efectua doar în temeiul unor decizii judecătorești irevocabile.

Asta, domnule Președinte, am spus la general, dacă e cazul, pot să trec pe fiecare bancă în parte.

Domnul Marian Lupu:

Treceți-le.

Domnul Mihail Cibotaru:

Sau la întrebări? Ca să nu mă repet ce-a spus domnul președinte al Băncii Naționale.

Domnul Marian Lupu:

Păi, dar aveți doar domeniul vostru de reglementare în comparație cu Banca Națională.

Domnul Mihail Cibotaru:

Bine. La 1 august 2011, a parvenit sesizarea Biroului de Avocați Țurcan Cazac, reprezentanți ai investitorilor din Slovenia și Olanda privind suspendarea operațiunilor cu acțiunile „Moldova–Agroinbank”, nefiind prezentate împuternicirile legale în acest sens. La 2 august, în incinta Comisiei Naționale, a fost convocată ședința cu reprezentanții Depozitarului Național al Valorilor Mobiliare și a Registratorului independent care asigură ținerea Registrului acționarilor „Moldova–Agroinbank”, fiind constatat faptul aplicării sechestrului prin încheierea judecătorului de instrucție Ion Morozan din 2 august 2011, emisă în cadrul cauzei penale numărul cutare pe faptul infracțiunii prevăzute de articolul 190 Cod penal, prin care s-a dispus punerea sub sechestru a acțiunilor emise de Banca „Agroinbank” ce aparțin Companiei off-shore, în legătură cu ce, imediat, după înregistrarea transferului din 2 august, a blocat 44 880 de acțiuni emise de „Moldova–Agroinbank” pe contul individual Merchant Outpost Company.

Reieșind din acest fapt, menționăm că, în perioada din 1 august – 5 august 2008, pe marginea acestui caz au fost convocate multiple ședințe de lucru, dar nefiind posibilă adoptarea unei decizii în lipsa materialelor, totodată, în perioada de referință, alte tranzacții nu au fost înregistrate.

Totodată, prin protejarea drepturilor investitorilor menționați în temeiul prevederilor Legii cu privire la Comisia Națională prin ordonanța din 05.08, Comisia Națională a suspendat circulația valori mobiliare, emisă de „Moldova–Agroinbank.”

Ca urmare, Compania Merchant Outpost a înaintat, la 9 august, o cerere prealabilă către Comisia Națională prin care a solicitat anularea ordonanței menționate mai sus.

Curtea de Apel Chișinău a primit spre examinare, la 11 august, cererea depusă de compania sus-numită cu încălcarea prevederilor articolului 7 din Legea contenciosului administrativ, din Codul procedură civilă, nefiind respectată procedura prevăzută prin legea de soluționare prealabilă a practicii, a pricinii pe cale extrajudiciară.

La ședința de judecată din 18 august 2011, Comisia Națională a depus demers privind scoaterea cererii de pe rol în temeiul articolului 267, care a fost respinsă.

Totodată, la aceeași ședință, instanța, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a admis demersul reclamantului privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii prin suspendarea ordonanței Comisiei Naționale.

Potrivit cu privire la articolul 23 din Legea Comisiei Naționale până la soluționarea definitivă a cauzei care prevede că, până la soluționarea definitivă a cauzei nu poate fi suspendată executarea deciziilor Comisiei Naționale. Reieșind în prevederile legale, Comisia a depus recurs asupra încheierii din 18 august 2011 în instanța de oficiu, dar instanța de oficiu iarăși a anulat încheierea respectivă.

Ulterior Compania Merchant Outpost a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 august, prin care a fost anulată măsura de asigurare a acțiunii.

Menționăm că, prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 2 septembrie, ordonanța Comisiei Naționale a fost a cîta oară anulată. În aceeași zi, Comisia Națională a depus recurs asupra hotărîrii Curții de Apel Chișinău, prin care a fost suspendată executarea acesteia.

Toate actele judecătorești emise cu încălcarea legislației au fost contestate la Curtea Supremă de Justiție. Iar vizavi de acțiunile judecătorilor a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii prin scrisoarea cutare din 6 septembrie 2011.

Reieșind din faptele expuse, în cadrul ședinței Comitetului Național de Stabilitate Financiară din 2 septembrie, s-a decis aprobarea unei noi ordonanțe de suspendare a operațiunii cu acțiunile emise de Banca „Agroindbank.” Astfel, Comisia Națională a emis a doua ordonanță cu privire la suspendarea operațiunilor valori mobiliare „Agroindbank”, prin care a suspendat circulația valori mobiliare emise de bancă pe conturile Companiei Merchant Outpost și ale Companiei Global System Corp.

Ca urmare, la 6 septembrie, companiile menționate au depus cerere prealabilă, prin care au solicitat revocarea actului de inițiativă menționat. Întru executarea procesului-verbal al ședinței Comitetului Național de Stabilitate Financiară din 10 august, avînd ca obiectiv asigurarea protejării dreptului investitorului și a publicului larg, precum și în vederea prevenirii riscurilor sistemice din domeniu, în temeiul prevederii Legii 192, Comisia Națională a remis la adresa acestora scrisori cu enumerarea faptelor litigioase și numărul aflat pe cont de depozitare.

În prezent, Comisia este atrasă în calitate de intervenient accesoriu în trei litigii de judecată aferente tranzacțiilor cu banca menționată.

Să continuu cu alte bănci?

Domnul Marian Lupu:

Acesta e raportul? Întrebări pentru CNPF.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин председатель комиссии, скажите, регистрация перехода всех этих акций и т.д. исполнялась вами на основании законно принятых решений, по собственной инициативе, или по чьей-то просьбе?

Domnul Mihail Cibotaru:

На основании.

Domnul Oleg Reidman:

Законно принятых решений.

Domnul Mihail Cibotaru:

În baza hotărîrii emise de judecată. Executori imediat și...

Domnul Oleg Reidman:

ОК. Понятно. Понятно, господин председатель. А почему тогда в настоящий момент эти переходы акций квалифицируются как нелегальные? nelegitim.

Domnul Mihail Cibotaru:

Domnul Guvernator a menționat, din ultimii 4 ani au avut loc tranzacții de așa fel prin emiterea hotărîrii judecătorești a 511 cazuri.

Noi reacționăm, Comisia Națională, numai atunci când sînt plîngeri, când sînt de acord atunci facem, intervenim cu blocarea prin ordonanță a situației pînă la revendecarea cazului în instanțe judecătorești.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Dar în plîngere, tot aceste tranzacții le numiți nelegitime. Квалификация этого действия как нежелательная она относится не к компетенции заявителя, не к вашей компетенции, а компетенции суда. Я так понимаю.

Domnul Mihail Cibotaru:

Nu. Noi spunem nelegitime pentru că ne conducem de, adică ne... da, ne conducem de sesizarea sau de plîngerea depusă de emitent... nelegitim.

Domnul Oleg Reidman:

ОК. С вашей точки зрения.

Domnul Mihail Cibotaru:

Da, dumneavoastră aveți dreptate. Noi n-ar trebui să folosim...

Domnul Oleg Reidman:

Понятно.

Domnul Mihail Cibotaru:

...termenul respectiv.

Domnul Oleg Reidman:

Понятно. Я хотел бы повторить вопрос, который задавали президенту Национального банка: привлекали ли Вы в качестве экспертов господ Цопа обоих? Это раз.

И второе. Получали ли вы конкретные указания для действий от так называемого Комитета по финансовой стабильности,

Domnul Mihail Cibotaru:

Vasăzică, de cînd sînt eu președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în lista experților întăriți prin hotărîrea Comisiei Naționale așa nume de familie n-a figurat.

Pîna la mine nu știu. În orice caz, în procesele-verbale nu pot să spun că sînt „ukazanii”, sînt niște recomandări, au fost.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Domnule președinte,

Din raportul Băncii Naționale, prezentat la comisie, vedem că în data de 1 august, după ședința Comitetului de Stabilitate Financiară, Banca Națională v-a expedit o scrisoare privind întreprinderea de către dumneavoastră a careva acțiuni cu privire la aceste atacuri.

Vedem că în data de 9, iarăși, Banca Națională vă mai expediază o scrisoare repetat. De ce nu ați întreprins nici o acțiune?

Domnul Mihail Cibotaru:

Lămuresc. Vasăzică, Banca Națională ne-a remis un aviz, în care a informat că a suspendat dreptul acțiunilor la vot și atît. Dar am lămurit, poate n-am fost înțeleș, n-am...

Domnul Anatolie Dimitriu:

Mai tare, nu vă auzim.

Domnul Mihail Cibotaru:

Vasăzică, încă o dată repet, pe data de întîi ne-am convocat în ședință, materialele erau și la adresa noastră materialele erau retrase de către Centru și Procuratură de la participanții profesioniști.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Centrul a ridicat actele în data de 3. De pe data de întîi pîna pe data de 3 ce ați făcut?

Domnul Mihail Cibotaru:

Eu vă spun și de care informație dispunem noi. La data de 2 a fost pus sechestrul de către judecătoria Buiucani, da, sechestrul, în... și v-am mai... am mai menționat că emitentul s-a adresat la toată lumea numai nu la noi cu demersul respectiv.

Dar vreau să aduc onoratului Parlament o explicație. Acțiunile emitentului nu sînt materializate, ele nu sînt în formă de bancnotă ca dolarul, ca altceva și nu pot fi transferate, furate sau duse undeva în altă parte într-o valiză sau cumva. Ele sînt niște înscrieri în registrele respective la care noi, în prima zi, am făcut o

ședință cu participanții profesioniști și i-am preîntâmpinat pe toți să nu facă nici o mișcare pînă nu emitem ordonanță.

Dar ordonanța cere de a avea numărul conturilor, numărul a careva documente concrete care să poată să fie legitime și noi, primind ordonanța pe data de 5 august, ea 3 zile a fost nelegitimă, pentru că nu conținea numărul conturilor și am fost nevoiți pe 9 să repunem din nou ordonanța prin modificare.

Și asta nu în ultimul moment. Nu s-a schimbat nimic din unu pînă pe 5.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Nu s-a schimbat, s-a vîndut tot.

Domnul Mihail Cibotaru:

Nu s-a vîndut nimic. Și cum a menționat domnul Guvernator, astăzi, la ora 10, noi am luat ordonanța de deblocare a situației și acum are loc procesul de transmitere a acțiunilor proprietarilor menționați.

Domnul Marian Lupu:

Ați vrut să spuneți ceva de la microfonul nr.1? Adițional sau nu, căci văd că stați.

Domnul Mihail Cibotaru:

Vrea să mă ajute, da?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Doamna Aurica Doina – membru al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

În condițiile legii, conform competenței Comisiei Naționale, Comisia Națională suspendă acțiunea valorilor mobiliare în cazul stabilirii constatării încălcărilor de legislație.

În situația respectivă, la data de 1, au fost solicitate toate materialele. Pe data de 2 deja era stabilit sechestrul Judecătoriei Buiucani față de aceste valori mobiliare care... măsura care... ulterior, a fost aprobată de către CNPF, de suspendare... are aceeași valoare juridică.

Pe data de 3 au fost ridicate toate materialele de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și aici vreau să menționez că de comun cu Centrul, pînă în prezent specialiștii Comisiei Naționale participă la examinarea materialelor în cauză.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

La microfonul nr.3, întrebări sau, pur și simplu discutați. Trei.

Domnul Iurie Bolboceanu – Frațiunea PDM:

Întrebare, domnule Președinte.

O întrebare referitor la estimarea acțiunilor la „Universalbank” de către o firmă de estimare, nu-mi aduc acum ad-hoc aminte denumirea acestei firme, dar cărei proprietar este Artur Gherman.

Aș vrea să cunoaștem și noi dacă ați făcut o investigație internă a estimării corecte a acțiunilor către această companie și dacă da, atunci care sînt rezultatele acestor investigații și concluziile dumneavoastră.

Domnul Mihail Cibotaru:

Vasăzică, la întrebarea cu estimatorul, cu evaluarea. Vasăzică, noi... acum e în examinare. Am început examinarea undeva săptămîna trecută, la începutul săptămîinii. Am pus o ședință pentru a lua o hotărîre, însă, cu părere de rău, n-am ajuns la capăt. Acum au loc discuții cu executorul judecătoresc, luăm de la dînsul lămuriri și cred că săptămîna viitoare vom face o claritate.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Și, în acest context, o subîntrebare: cum credeți dumneavoastră, un membru, nu vreau să mă refer la partea juridică, vreau mai mult să mă refer, întrebarea e la partea ei morală. Un membru al Comisiei are dreptul să fie proprietarul unei companii care estimează acțiunile de acest nivel?

Domnul Mihail Cibotaru:

Da, vasăzică, după Legea cu privire la Comisia Națională, n-are dreptul de a fi acționar domnul Artur Gherman. Însă, după cîte cunosc eu, el a depus o cerere pentru a se, a le înstrăina sau a le...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc. Eu am primit răspunsul. Nu are dreptul și este satisfăcător.

Domnul Mihail Cibotaru:

Și nu în ultimul moment, acum dumnealui e în concediu medical și nu pot să vă dau un răspuns...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule președinte,

La 29 iunie, cînd a avut loc ședința Comitetului pentru Stabilitate Financiară, cu referință la situația la „Moldova – Agroindbank”, dumneavoastră nu ați

informat membrii Comitetului despre faptul că, de fapt, atacurile raider au început din luna martie.

Doi. Dumneavoastră ați început a aplica sancțiuni doar la 5 septembrie, adică, ulterior discuțiilor multiple în mass-media, atunci când situația s-a mediatizat.

Spuneți-mi, vă rog, aceste două fragmente, momente, ne pot convinge pe noi, deputații, sau ar servi drept temei să înțelegem că dumneavoastră ați fost parte a unui aranjament și dumneavoastră, ca președinte, în calitate de președinte al comisiei, ați știut foarte bine ce se întâmplă, dar nu ați informat la timp și nu ați luat, nu ați aplicat măsurile respective legale la timp.

Răspundeți-ne, vă rog.

Domnul Mihail Cibotaru:

Mulțumesc doamnă.

Stimată doamnă deputat,

Vasăzică, dacă mergem pe așa cale, trebuie să le declarăm pe toate 517 acțiuni de transmitere prin instanțele judecătorești de raider. Nu au parvenit pe acestea că... alte cazuri nici o intervenție, nici o plângere, nimic în perioada... dumneavoastră.

Doamna Zinaida Chistruga:

O clipă.

Domnul Mihail Cibotaru:

Și cum am informat, noi reacționăm.

Doamna Zinaida Chistruga:

La comisie, domnule președinte, când s-a examinat la comisia de profil, dumneavoastră ați recunoscut foarte clar că, da, la momentul când s-a convocat în regim de urgență Comitetul pentru Stabilitate Financiară, dumneavoastră deja ați știut de alte atacuri de tip raid, dar nu ați informat și, precum nu ați răspuns comisiei, așa nu răspundeți azi Parlamentului.

Ați știut, dar ați ascuns. De ce?

Domnul Mihail Cibotaru:

Bineînțeles că am știut doar informația se acumulează la Comisia Națională, dar că e atac raider de unde știm noi raider... dacă era o plângere sau...

Doamna Zinaida Chistruga:

Bine, nu-l numiți raider.

Domnul Mihail Cibotaru:

...sau careva informații că pe căi, decizia judecătii nelegitime sau e supusă atacului altei judecătii.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dar cîte luni vă trebuie dumneavoastră, din martie pînă în iulie nu v-a ajuns să clarificați dacă e atac raider sau nu. Nu-i de ajuns? Cred că-i de ajuns. De aceea, concluzia pentru noi este clară. Sunteți, probabil, parte a aranjamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă nu mai sînt întrebări, microfonul nr.1. Aveți ceva. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Aurica Doina:

O să fac o concretizare. Prima cerere din partea investitorului care a atenționat asupra faptului să decizia instanței de judecată ar fi ilegală, a fost începînd cu data de 1 august. Prima plîngere înregistrată la adresa Comisiei Naționale, și iarăși mă întorc, suspendarea sau oricare acțiune a Comisiei, cu atît mai mult că aici la baza tuturor tranzacțiilor au stat documente executorii judecătorești, acțiunile Comisiei intervin în cazul în care, într-adevăr, se constată încălcarea legislației.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Mihail Cibotaru:

Și aș putea să adaug la moment.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule președinte,

Dumneavoastră sînteți de acord, ați mai spus-o și la comisia de profil că legislația urmează să fie perfectată în așa mod ca... completată, modificată în așa mod ca să nu se mai admită situații similare.

Domnul Mihail Cibotaru:

Noi am făcut propuneri respective.

Doamna Zinaida Chistruga:

Ați făcut propuneri.

Domnul Mihail Cibotaru:

Da.

Doamna Zinaida Chistruga:

Spuneți-mi vă rog, de ce ați făcut, dacă sînteți profesioniști, tindeți că sînteți profesioniști de, mă rog, talie, spuneți-mi, vă rog, de ce.

Domnul Mihail Cibotaru:

N-am făcut pînă acum?

Doamna Zinaida Chistruga:

Ați fost, da, pentru că autorul actualei legi sînteți dumneavoastră, ați promovat legea, v-am mai spus-o și la comisie, tot dumneavoastră și tot dumneavoastră astăzi nu vă ajunge oxigen legal ca să asigurați liniște, pace, stabilitate, siguranță pe Piața Financiară.

Concluzia-i una. Deci dumneavoastră ați promovat această lege, chiar dacă s-a greșit și au avut loc careva scăpări cu 4 ani în urmă sau cînd s-a adoptat legea, în anii aceștia ați putut corecta. De ce s-a întîmplat așa?

Domnul Mihail Cibotaru:

Da, corect. Deci noi am ținut cont de aceste chestiuni și le-am inclus în Legea cu privire la piața capitală care acuma-i pe rol la Parlament sau la Guvern. La Guvern.

Doamna Zinaida Chistruga:

Acum-i clar ce se întîmplă.

Domnul Mihail Cibotaru:

Și Legea cu privire la Comisia Națională, în care am luat în calcul aceste chestiuni.

Doamna Zinaida Chistruga:

Acum este clar. Dar asta este deja ulterior. Eu vă întreb: de ce nu ați prevenit această situație pentru că a fost obligațiunea dumneavoastră de serviciu ca să faceți acest lucru.

Domnul Mihail Cibotaru:

Doamnă deputat,

Cu toate eforturile cu Procuratura Generală, cu justiția, cu Banca Națională, noi am prevenit acest caz... la situația inițială. El e prevenit, n-a avut loc.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dacă modificați acum legea, înseamnă că au fost probleme. Eu am impresia...

Domnul Mihail Cibotaru:

Noi am modificat legea la compartimentul ce ține că se ia decizia unei judecăți sau a unei hotărîri a judecății.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dumneavoastră ați fost obligat...

Domnul Mihail Cibotaru:

Care va fi pentru îndeplinire.

Doamna Zinaida Chistruga:

...să asigurați așa un cadru legal care nu ar permite atacuri de acest tip.

Domnul Mihail Cibotaru:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Dacă nu sînt întrebări, vă mulțumesc domnule Cibotaru.

Domnul Mihail Cibotaru:

Vă mulțumesc și eu.

Doamna Liliana Palihovici:

Și invit la tribuna Parlamentului pe domnul Valeriu Zubco Procurorul General.

Domnul Valeriu Zubco – Procurorul General al Republicii Moldova:

Stimată doamnă vicepreședinte al Parlamentului,

Stimați deputați în Parlament,

Noi am fost audiați în cadrul comisiei parlamentare, a fost prezentată toată informația necesară în cadrul acelei ședințe, căci a fost o ședință închisă.

Astăzi, voi prezenta o informație, ceea ce poate fi prezentat public în ordine cronologică, referitor la acest caz, precum și acțiunile întreprinse de către Procuratură. Mă refer la Procuratura Anticorupție și la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Ședința Comitetului pentru Stabilitate Financiară a fost convocată în 30 iulie, unde, în cadrul acestui Comitet, la ședință am fost informați de către factorii de decizie ai Băncii Comerciale „Moldova – Agroindbank” despre cazul care a avut loc sau care este în derulare la Moldova Agroindbank.

Pîna la acel moment, nici Procuratura, nici Centrul nu a fost informat despre un asemenea caz, precum și pe celelalte cazuri care au avut loc în Republica Moldova anterior.

În acea ședință, a fost pusă sarcina atît pe Procuratură, cît și pe Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției de a investiga sub aspect penal această situație creată la „Moldova – Agroindbank”.

Anume accentuez că a fost pusă sarcina pe Procuratură și pe Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, dar nu pe organele de poliție, deși, conform competențelor 190 alineatul (5), este competența organelor de poliție.

De aceea, am propus Președintelui ședinței ca, în aceeași zi, împreună cu factorii de decizie, „Moldova – Agroindbank”, să petrecem o ședință comună cu prezentarea denunțului pentru a porni urmărirea penală.

Deoarece „Moldova – Agroindbank” nu a fost pregătită pentru ziua de sîmbătă, am stabilit pentru ziua de luni 2... 1 august de a petrece această ședință. La prima oră, în prezența reprezentantului „Moldova – Agroindbank”, care a venit cu un denunț referitor la acest caz, a fost convocată o ședință cu procurorii

anticorupție și a fost pornită urmărirea penală pe faptul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, comise de către factorii de decizie ai Companiei Merchant Outpost Company.

Este vorba de articolul 190 alineatul (5) Cod penal.

În vederea asigurării reparării prejudiciului, precum și în scopul prevenirii tăinuirii și dispariției bunurilor obținute prin infracțiune, în aceeași zi a fost înaintat demersul către instanța de judecată privind aplicarea sechestrului pe aceste bunuri și anume aplicarea sechestrului pe valorile mobiliare, acțiunile nominale ale Băncii Comerciale „Moldova – Agroindbank”.

Însă, în aceea zi, instanța de judecată Buiucani nu a examinat acest demers și a fost stabilit pentru data de 2 august 2011. La 2 august 2011, în baza încheierii judecătorești de instrucție, a fost aplicat sechestrul pe bunurile indicate mai sus la Depozitarul Național a Valorilor Mobiliare, precum și la Compania de brokeri, Societatea pe Acțiuni „Fincom”, conform extrasului prezentat și numărului de acțiuni aflate și ținute la acel moment. Era vorba de 44 de mii 140 unități.

De la acel moment, au fost, au început să fie întreprinse toate acțiunile procesual-penale pe acest caz.

Deci în comun acord cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, deoarece cauza penală se află în exercitare la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, sub conducerea procurorului anticorupție, au început să fie efectuate toate acțiunile procesual-penale pe marginea acestui caz.

La 11 august, a fost înaintat demers judecătorești de instrucție pentru autorizarea efectuării percheziției la Societatea pe Acțiuni „Fincom”. Demersul a fost examinat abia la 11 august 2011, din motiv că exista la examinare, la acel moment, o plîngere care a parvenit în această perioadă de timp de la Compania Merchant Outpost Company asupra ordonanței Procurorului de pornire a urmăririi penale. Deci ce înseamnă aceasta? Îndată ce a fost emisă ordonanța de pornire a urmăririi penale pe acest caz, Compania a atacat în instanța de judecată ordonanța de pornire a urmăririi penale. De aceea, și instanța era în imposibilitate ca să examineze demersul.

La 12 august 2011, la cererea, vă rog să atrageți atenția, la această dată, la cererea acționarilor inițiali Druga d.o.o., Venture Holding, Adriatic Fund, KIG d.d., Factor Bank și persoana fizică Logar Milena, aceștia au fost recunoscuți în calitate de parte civilă pe cauza dată. Deci pînă la acel moment aceste persoane juridice și fizice, care se considerau că au fost prejudiciate sau sînt părți vătămate, nu s-au adresat nici cu o plîngere nici către organele Procuraturii, nici către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

La 15 august 2011, a fost înaintat demers judecătorești de instrucție în vederea autorizării efectuării măsurilor operative de investigație și anume ridicarea descifrărilor convorbirilor telefonice la Compania „Fincom”. Demersul a fost lăsat neexaminat pentru aceleași motive, deci aceleași motive că, cum am spus, în legătură cu faptul că era contestată ordonanța de pornire a urmăririi penale.

Deci, la 16 august, a fost înaintată o cerere de Comisie rogatorie către autoritățile competente ale Federației Ruse. Mă refer la Comisia rogatorie trimisă

la Comitetul de anchetă al oraşului Sankt-Petersburg şi al regiunii Leningrad în vederea efectuării anumitor acţiuni procesuale de către Comitetul de anchetă.

Începînd cu ziua de 16 august, zilnic, este menţinută legătura telefonică, se petrec discuţii între procurori, ofiţeri de urmărire penală în cadrul Centrului şi anchetatorul Comitetului de anchetă în vederea stabilirii arbitrilor care au examinat sau au fost membri ai acestui arbitraj ad-hoc, creat în Sankt-Petersburg, precum şi a identifica localurile unde... sau localul unde a avut loc şedinţa arbitrajului ad-hoc.

Este o procedură foarte anevoioasă, pentru că orice comisie rogatorie, care este expediată în alt stat, durează o perioadă îndelungată, pentru că se cere de a efectua anumite acţiuni procesuale. În cazul acesta, îndeosebi pentru a identifica arbitrii care au format arbitrajul ad-hoc, din informaţia prezentată de către anchetatorul din cadrul Comitetului de anchetă, este un număr foarte mare. Mai mult ca atât, şi numărul de persoane juridice care, în acea zi, a încheiat spaţiu pentru a petrece anumite şedinţe în spaţiul unde a avut loc comitetul, şedinţa arbitrajului ad-hoc.

Chiar din informaţia din ziua de astăzi, pe care am primit-o, în zilele apropiate, urmează ca atât procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupţie, precum şi ofiţerul urmează Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei să plece la Sankt-Petersburg pentru a efectua acţiunile procesuale în cadrul comisiei rogatorii.

La fel au fost formulate comisiile rogatorii pentru Ucraina, deoarece este vorba de acelaşi director al Companiei Merchant, unde, cu ajutorul colegilor din Ucraina, Procuratura Generală din Ucraina se efectuează comisia rogatorie.

Totodată, sînt traduse pentru expediere comisiile rogatorii în Olanda şi în Slovenia. Pentru că, reieşind din informaţia operativă de care dispunem în cadrul dosarului, este necesar numaidecît să fie efectuate aceste comisii rogatorii în aceste două state. Pentru că, vă amintiţi din informaţia prezentată, o parte din companii sînt din Olanda, o parte din companii sînt din Slovenia.

Deci după au fost efectuate şi alte acţiuni procesuale pe care nu le pot să le prezint, mă refer la percheziţii, mă refer la ridicarea de materiale, de probe, la stabilirea calităţii procesuale a anumitor persoane. Deci cauza penală, deşi a fost pornită, de fapt, a stabilit calitatea procesuală a unor persoane care ar fi bănuite, care au fost nemijlocit implicate la efectuarea acestei tranzacţii.

Totodată, sînt solicitate şi audiate toate persoanele care dispun de informaţie atât referitor la persoanele care stau în spatele acestor tranzacţii sau sînt actorii principali ai acestor tranzacţii, precum şi la cele care au făcut şi fac declaraţii publice, cunosc persoanele, cunosc schemele: cine este implicat în aceste tranzacţii care au avut loc şi au fost stopate la „Moldova Agroindbank”.

În urma adoptării deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 14 septembrie, am venit cu sesizarea către Consiliul Superior al Magistraturii în vederea primirii acordului pentru a porni urmărirea penală în privinţa judecătorului din Căuşeni, Curtea de Apel Bender, în partea ce ţine de prevederile articolului 307 din Codul penal.

Deci a fost convocată ședința extraordinară, care n-a avut loc din cauza că nu a fost cvorum. La ultima ședință, care a avut loc în 27, a fost ascultată sesizarea prezentată în cadrul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii, însă nu a fost luată o decizie pe motivul că la acel moment și nici astăzi nu este decizia redactată a Curții Supreme de Justiție pe cazul respectiv.

Deci noi am venit cu această sesizare în vederea de a urgenta acest proces și de a putea porni urmărirea penală. După cum cunoașteți, noi nu putem porni urmărirea penală atît timp cît nu avem acordul Consiliului Superior al Magistraturii.

Deci pentru data de 4 s-a stabilit că Consiliul va decide asupra acestei sesizări, fiind în speranța că va fi redactată decizia Colegiului Civil și a Contenciosului Administrativ al Curții Supreme de Justiție.

Totodată, reieșind din acțiunile procesuale efectuate de către Centru împreună cu Procuratura, au fost ... la moment se efectuează un șir de expertize pe marginea informației obținute la ridicarea calculatoarelor. Se efectuează expertize grafologice. Se efectuează alte activități procesuale. Și așteptăm anume rezultatele, care vor pune, vor da răspunsuri la toate întrebările, rezultatele Comisiei rogatorii. Cea mai importantă, să spunem, probă va fi anume informația în cadrul Comisiei rogatorii din Federația Rusă, Sankt-Petersburg, care va stabili cu certitudine: a avut loc un asemenea arbitraj ad-hoc sau nu? Este o asemenea hotărîre sau nu?

Temei de a porni urmărirea penală în privința judecătorilor servesc anume ilegalitățile comise în cadrul examinării acestei ședințe de judecată în partea ce ține de executarea încheierii, emise de către arbitraj. Noi am stabilit cu certitudine că sînt aceste abateri. Dar deocamdată pînă cînd așteptăm hotărîri, decizia definitivă sau redactată a Curții Supreme de Justiție.

Referindu-ne la „Universalbank”. Deci adresarea de la „Universalbank” a parvenit la adresa Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției în data de 18 august. În data de 20 august, de către Centrul pentru Combaterea Crimei Economice și Corupției a fost pornită urmărirea penală. La fel pe faptul dobîndirii ilicite a bunurilor lui Gorbunțov Gherman, prin înșelăciune, comise de către factorii de decizie Med Group LTD.

Deci, dacă ne referim la acea încheiere judecătorească, care a fost emisă de o instanță judecătorească națională, la moment este atacată cu recurs la Curtea de Apel și se examinează în Curtea de Apel. Examinarea este stabilită, dacă nu mă greșesc, pentru 5 – 6 octombrie.

În cadrul acestei cauze penale pornite la fel în vederea asigurării reparării prejudiciului, precum și în scopul prevenirii tănuirii și dispariției bunurilor obținute prin înșelăciune a fost înaintat, la 20 august 2011, în aceeași zi cînd a fost pornită urmărirea penală, demersul privind aplicarea sechestrului pe bunurile Companiei Med Group LTD și anume valorile mobile, acțiuni nominale ale Băncii Comerciale „Universalbank”. La 20 august 2011, în temeiul încheierii judecătorului de instrucție, a fost aplicat sechestrul pe bunurile indicate mai sus.

Și, în acest caz, sînt efectuate iarăși comisii rogatorii. Anume a fost expediată Comisia rogatorie în Moscova și în Surgut, ce ține de cauza penală respectivă. La fel așteptăm rezultatele sau atunci cînd va fi pregătită comisia

rogatorie de la Colegiul de la Comitetul de anchetă din Federația Rusă pentru ca să poată deplasa încolo procurorii și ofițerii de urmărire penală. Totodată, așteptăm examinarea recursului la Curtea de Apel Chișinău, pentru că, vă închipuiți, este vorba de un recurs civil care este examinat. Și de soluția care va fi adoptată de Curtea de Apel depinde și soarta cauzei penale, care este inițiată de către Procuratură.

Dacă ne referim la celelalte societăți financiar-bancare, mă refer la ASITO, „Victoriabank” și Banca de Economii, atât la Centrul pentru Combaterea Crimei Economice și Corupției, precum și la Procuratură nu a parvenit nici o adresare din partea părților vătămate sau care se consideră că au fost prejudiciate prin încheierile judecătorești sau prin hotărâri judecătorești, care au fost adoptate de la caz la caz ne referim. Și Procuratura nu a avut temeii, deoarece nu a fost sesizată de a întreprinde careva acțiuni procesuale.

Această posibilitate a apărut numai după ce a fost făcut public acel memoriu de către Victor și Viorel Țopa. În urma publicării acestui memoriu și expedierii la adresa Procuraturii, la 14 septembrie 2011, Procuratura a început o investigație în temeiul articolului 274 din Codul procedură penală și se investighează și acest caz.

În urma obținerii informației, care va fi posibilă până la pornirea urmăririi penale, informații de la aceste structuri bancare, vom decide referitor la pornirea urmăririi penale. Aceasta este o informație succintă, care poate fi făcută publică pentru stimații deputați și pentru acei care ne ascultă sau ne privesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Fracțiunea Partidului Comuniștilor nu are întrebări către Procurorul General. Întrebările le va avea următorul Procuror General.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Guma – Fracțiunea PDM:

Domnule Procuror General,

Aș vrea să aflu de la dumneavoastră, care duceți ancheta, la această situație, la zi, să spunem așa, în afară de ceea ce ni s-a comunicat și vedem din materiale, atât la Comisia noastră de bază de finanțe și buget, cât și la Comisia securitate națională că aceste cazuri, care sînt cîteva, au comun doar, să spunem așa, că deciziile de înstrăinare a acestor acțiuni au fost prin hotărîre de judecată, ceea ce este și normal. Fiindcă orice înstrăinare de acțiuni se face ori benevol, prin vînzare-cumpărare, sau printr-o decizie de judecată, după cum se prevede în lege.

În acest context, spuneți mai sînt alte elemente, persoane, întreprinderi comune care ar uni aceste cazuri ca, să spunem așa, cum ni se redă nouă că sînt niște cazuri similare, că este un grup care le dirijează, este o persoană sau nu știu cine, care are interes ș.a.m.d.

Domnul Valeriu Zubco:

Mulțumesc pentru întrebare.

În anii precedenți, au fost numărate adresări din partea structurilor sau a factorilor de decizie din Federația Rusă și Ucraina referitor la asemenea acțiuni care au fost întreprinse pe teritoriul acestor state.

Și, la moment, au început să parvină iarăși aceste adresări, unde noi am început să investigăm, pentru că de acea informație nu se dispunea la acel moment, care la fel leagă acest segment Căușeni, adoptarea hotărîrilor judecătorești la Căușeni și executarea lor pe teritoriul Federației Ruse sau Ucraina.

Practic, această schemă a figurat și în anii precedenți și numai acum ea a fost implementată pe teritoriul Republicii Moldova. De aceea, pentru organele de drept din Republica Moldova a fost primul caz de a investiga asemenea acțiuni ilegale, cum este cazul „Moldova-Agroindbank” sau „Universalbank”. Asemenea cazuri anterioare nu au fost.

Mai mult ca atît, deci vreau să menționez următorul fapt că, cu regret, dacă Legea cu privire la Procuratură pînă în 2010, 7 septembrie prevedea clar la articolul 6 litera a) că Procuratura poate solicita informație în afara cauzei penale, în ordine de control, de la structurile financiar-bancare, în 7 septembrie a fost modificată această normă. Și noi putem solicita această informație numai în cadrul unei cauze penale. Dar pentru a porni o cauză penală, trebuie să existe suficiente temeiuri, trebuie să existe o bănuială rezonabilă pentru a porni cauza penală.

Domnul Valeriu Guma:

Domnule Procuror,

Ca să precizați dumneavoastră, mă refer nu la alte cazuri similare cu Căușeni. Mă interesează aceea ce s-a întîmplat la „Agroindbank”, „Universalbank”, „Victoriabank”, Banca de Economii au ceva comun între ele?

Domnul Valeriu Zubco:

Da, eu am înțeles. Deci comun între aceste...

Domnul Valeriu Guma:

În afară de aceea că prin hotărîre de judecată?

Domnul Valeriu Zubco:

Între aceste cinci cazuri nu este nimic, sînt absolut cazuri diferite. Dacă ne referim la patru cazuri – „Universalbank”, ASITO, Banca de Economii și „Victoriabank” – au fost adoptate hotărîri judecătorești de instanțele naționale. În cazul „Moldova-Agroindbank” este o hotărîre judecătorească, un arbitraj ad-hoc din Sankt-Petersburg. Deci legătură între aceste cazuri nu este nici în companiile

care sînt prezentate din zonele off-shor și nici a persoanelor implicate în aceste cazuri.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnule Procuror,

La începutul acestui scandal, președintele unui partid parlamentar declara că aceste atacuri raider reprezintă sau prezintă un pericol mai mare pentru Republica Moldova decît evenimentele sîngeroase de la 7 aprilie 2009.

Procuratura instrumentează actualmente și dosarele de la 7 aprilie foarte anevoios, după părerea noastră, și recente dosare ale atacurilor raider. Urmînd logica acestei comparații, neinspirate din punctul nostru de vedere, spuneți-ne, vă rog frumos, totuși care infracțiuni prezintă un pericol mai mare pentru Republica Moldova? Sau nu cumva, prin aceste declarații, s-a încercat diminuarea pericolului infracțiunilor de la 7 aprilie 2009.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Zubco:

Știți, stimate domnule deputat, noi nu putem să punem pe același cîntar infracțiunile comise la 7 aprilie 2009 și ceea ce ține de așa-numitele atac raider, care în principiu Codul Penal nici nu prevede așa noțiune de atacuri raider. Noi putem să vorbim de delapidare sau de excrocherie. Ele nu pot fi puse pe același cîntar. Și, după gravitatea faptelor, dacă ne referim, desigur, după rezonanța socială, dacă ne referim după, atunci, desigur, evenimentele din 7 aprilie poartă cu totul altă fațetă.

Acest caz, după cum a fost prezentată și informația de către domnul Guvernator al Băncii Naționale, practic, la moment, sau ne aflăm în procedură de restituire a acestor acțiuni acționarilor. Nu există careva probleme. Faptul că au fost folosite aceste declarații politice, nu pot să le numesc altfel. De ce? Pentru că atunci cînd este vorba de a fi audiate persoanele acelea care au făcut declarații publice, nici nu se prezintă la Procuror pentru a face acele declarații, mărturii, într-adevăr, că cunosc sau nu cunosc cine este implicat în aceste atacuri raider sau care sînt schemele pe care dînșii le cunosc. Atunci nu ne rămîne decît să tragem concluzia că, pur și simplu, sînt declarații politice sau este un populism.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Procuror General,

Prin prisma informației parvenite sau vehiculate ce ține de procesul de faliment al acționarilor în Slovenia, prin prisma reacției, dacă vrem, a managementului „Moldova – Agroindbank”, cum au fost și cum s-au desfășurat evenimentele, că au luat legătură inițial cu Prim-ministrul și nu, de fapt, cu alte autorități, prin prisma organizării adunării generale, s-a preconizat adunarea generală la „Moldova – Agroindbank”, examinați sau nu, eventual, implicarea managementului băncii la acest eveniment?

Domnul Valeriu Zubco:

De aceea și am menționat că, în cadrul acestei cauze penale, se examinează sub toate aspectele și sînt anumite acțiuni operative de investigație care nu pot fi prezentate public, dar vor fi atunci cînd va fi finisată cauza penală. Și eu vă asigur că această cauză penală finisată.

Noi nu putem să vorbim într-o cauză penală să facem justiție publică atunci cînd este efectuată urmărirea penală, pentru că la noi se primește că ori noi trebuie să facem justiție publică sau la televiziune.

Deci eu vreau ca să fie înțeleși și procurorii, și ofițerii de urmărire penală, și judecătorii că aceste momente nu pot fi discutate în dezbateri publice, ține de taina anchetei, ține de acțiunile operative de investigație care sînt efectuate în cadrul o anumite cauze penale.

Domnul Andrian Candu:

O altă chestiune ține de această companie de evaluare de care s-a discutat că, chipurile, ar subevalua acțiunile „Universalbank” și ar fi putut aduce prejudicii statului.

Luînd în considerare relațiile pe care proprietarul acestei companii, domnul Gherman, le are cu comisia și luînd în considerare aceste relații, probabil, Comisia n-o să ajungă la unele investigații, asta-i părerea pur a mea personală, dacă Procuratura Generală investighează iarăși modalitatea de evaluare a acțiunilor și, eventual, estimarea prejudiciului adus statului.

Domnul Valeriu Zubco:

Se investighează.

Domnul Andrian Candu:

Și ultima. Mersi mult.

Și ultima chestiune. Vroiam doar să vă întreb dacă, am înțeles că au fost citați domnul Prim-ministru Filat și domnul Streleț pentru declarațiile făcute că ar fi cunoscut și au informații în privința acestor evenimente și dacă au fost sau nu audiați deja.

Domnul Valeriu Zubco:

În partea ce ține de domnul deputat Streleț, căci dînsul a fost audiat. În partea ce ține de domnul Prim-ministru Vlad Filat, am fost informați că în cazul în care dînsul va dispune de timp, va fi prezentat pentru audieri, iar în cazul al treilea, al doilea deputat din Parlament, domnul Mark Tkaciuk, a fost citat de două ori și nu s-a prezentat nici la o audiere.

Domnul Andrian Candu:

Mersi mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4...

Domnul Valeriu Streleț:

Odată ce am fost vizat, citat și audiat...

Domnul Valeriu Zubco:

În calitate de martor.

Domnul Valeriu Streleț:

Profesionalismul procurorilor în acest context era unul departe de etalonul pe care ni-l dorim noi, cetățenii și deputații, fiindcă prima întrebare a fost: dumneavoastră ați declarat că cunoașteți cine ar putea fi în spatele acestor acțiuni. La care eu le zic: arătați-mi măcar o declarație de pe data de 6 septembrie, 7 septembrie sau ulterior cînd eu am spus că cunosc sau știu. La care: păi, prin tonul care ați spus, probabil, că știți.

Adică, a fost un gen de spectacol de prost gust și urmărim și astăzi un spectacol aici. Văd că într-o coordonare, așa, foarte bună și un deputat PD și al doilea tot încearcă să accentueze tema unul coleg, fost coleg de partid, că nu mai este coleg de partid, căci a plecat conform prevederilor legislației în vigoare, care nu mai este acționar la compania respectivă, a depus cerere în conformitate cu legislația ca să vîndă acțiunile sale.

Văd că se insistă activ la această temă. Eu sper că totuși audierile pe care le vom avea după prezentarea rapoartelor comisiilor parlamentare, atunci cînd vă vom mai invita o dată în plen, stimate domnule Procuror, vom vedea care vor fi concluziile comisiilor parlamentare, iată, atunci vom pune niște accente la care trebuie să dați răspuns.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Zubco:

Pot să vă răspund, domnule deputat?

Domnul Marian Lupu:

Chiar trebuie.

Domnul Valeriu Zubco:

Deci dumneavoastră nu uitați că ați fost audiat în calitate de martor în cauza penală și unde ați semnat procesul-verbal, unde dumneavoastră ați fost avertizat, reieșind din prevederile Codului de procedură penală și dumneavoastră astăzi faceți declarații publice pe marginea declarațiilor care le-ați făcut în calitate de martor.

Deci nu vă supărați, dar nu aveți dreptul să le faceți. Mai mult ca atât, declarațiile pe care le-ați făcut în cadrul dosarului penal, știți foarte bine ce ați declarat și nu pun, eu n-am nici un dubiu în privința procurorului care v-a audiat, de nivelul și pregătirea lui profesională, este un procuror specializat în domeniu și de o competență înaltă profesională.

Faptul că persoanei care i-a audiat în calitate de martor în cadrul unei cauze penale nu-i plac întrebările și este firesc, nici nu poate să vă placă întrebările adresate de către procuror. Este un lucru absolut normal.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dreptul la replică, dacă îmi permiteți.

Domnule Președinte,

Aș vrea să mă adresez colegului nostru, domnului Streleț, să nu se agite, deoarece, indiferent că este membru al Partidului Liberal Democrat sau orice alt partid, ar trebui să răspundă în fața legii, dacă Procuratura o să găsească sau instanța de judecată o să găsească de cuviință și nu vă agitați în privința asta.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Nu mă agit, doar că observ cu insistență, observ că se încearcă a schimba accentele. În loc să se examineze cu insistență cum au acționat organele vizate în acest caz, sînt siguri că vom obține răspunsuri, se încearcă, se pun alte accentele.

Cît ține de procuror, e foarte bine să nu formuleze întrebări absurde, să se documenteze foarte bine înainte de a le formula, fiindcă îmi incriminează mie niște declarații pe care nu le-am făcut. Așa că... dar propun să încheiem.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Da, microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte,

Domnule Procuror General,

Sîntem la ziua de astăzi în Parlamentul Republicii Moldova, avem audieri, respectiv, la întrebarea foarte serioasă care grav afectează, în primul rînd, economia națională, afectează persoanele juridice și băncile respective atacate.

Domnule Procuror General,

O întrebare către dumneavoastră. Ca termen juridic, „atac raider” în legislația Republicii Moldova noi nu avem. Cum au fost calificate infracțiunile respective de către angajații Procuraturii?

Domnul Valeriu Zubco:

Mulțumesc pentru întrebare.

Deci ați observat absolut corect. Noi vorbim fie de dobîndiri, vorbim de delapidare sau escrocherie. În acest caz, noi vorbim despre faptul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune în temeiul articolului 190 alineatul (5) Cod penal.

Domnul Ion Butmalai:

Bine, domnule Procuror, elementele constitutive care sînt la infracțiunea respectivă și, conform Codului penal, articolul 274, a fost intentată urmărirea penală. De a cui competență este această urmărire penală, Ministerul de Interne, Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, vreau să cunosc și eu și vor să știe și cetățenii. Competența respectivă.

Domnul Valeriu Zubco:

Nici o problemă. Deci cauza penală a fost pornită în temeiul articolului 190 alineatul (5), cum și am menționat. La ședința din 30 iulie 2011 domnul Prim-ministru a pus sarcina investigării acestor cauze pe seama Procuraturii și Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Prin ordonanță a fost stabilită competența pentru Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției. Puteți să mă întrebați de ce nu Ministerului de Interne, pentru că în acea ședință domnul Prim-ministru anume a pus, repet încă o dată, accentul că Procuratura și Centrul urmează să investigheze aceste cazuri.

Reieșind din complexitatea cazului, reieșind din rezonanța acestui caz, reieșind că în practica Republicii Moldova nu au fost asemenea cazuri și din dotarea și pregătirea care există la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, a fost stabilită competența acestui Centru.

Pentru că nu contează este la Ministerul de Interne sau este la Centru, pentru că oricum conducerea urmăririi penale, în aceste cazuri, este efectuată de Procuror. Exercițarea este efectuată de către Centru. Putea să fie și de Ministerul de Interne, nu-i nici o problemă, dar noi am reieșit din sarcina pusă.

Pentru că la acea ședință, cînd a apărut problema, unii factori de decizie au menționat că ei n-au nici o implicație în acest caz și lasă să se ocupe Procuratura și Centrul. Asta este.

Domnul Ion Butmalai:

Bine, domnule Procuror General,

Eu de ce insist să pun întrebările acestea la audierea respectivă pentru că, cu certitudine, este vădit faptul că, la timpul de astăzi, la ziua de astăzi, în Republica Moldova, avem organele de forță, avem Consiliul Superior al Securității. Pe mine mă miră faptul de ce poate cineva să dea indicații contrar legislației în vigoare.

Și mă miră faptul de ce dumneavoastră, la comisia parlamentară, spuneți că Ministerul Afacerilor Interne a refuzat categoric să examineze aceste infracțiuni, acum, la audieri, spuneți că a fost dată indicația Prim-ministrului.

Domnul Valeriu Zubco:

Și acum am spus că unii factori de decizie, organe de drept au refuzat să investigheze acest caz și acum repet.

Domnul Ion Butmalai:

Prim-ministrul nu poate să dea indicații Procuraturii Generale, să mă scuzați.

A doua întrebare este foarte clară și este o viziune a mea personală. De ce organele de forță din Republica Moldova, inclusiv Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, de ce Ministerul Afacerilor Interne și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nu lucrează într-o unitate, cum sînt 5 degete la mîină așa trebuie să lucreze dumnealor și nu trebuie cineva să le dicteze chestiunea respectivă.

Și este Ministerul Justiției care, la ziua de astăzi, noi tot ne zbatem: reforma în justiție, reforma în justiție. Dumneavoastră spuneți niște lucruri care mă miră.

Este Ministerul Justiției, care este Consiliul Superior al Magistraturii și trebuie de clarificat cu judecătorii care nu conform legislației examinează cauzele în instanță, da, protejează interese personale ale unor persoane, ale unor grupări criminale, să mă scuzați.

Și mai am a doua întrebare, căci văd că colegii spun: întrebare, întrebare. A doua întrebare către dumneavoastră ține de dosarele care au fost ridicate de la șeful Direcției investigarea fraudelor a Ministerului de Interne ce ține de firmele „Neuron”, „Matrix”, „Bomba”, „Nipon”, unde au fost depistate delapidări, abuzuri și încălcări, infracțiuni de zeci de milioane de lei.

Spuneți-mi, vă rog, unde sînt dosarele respective și cele care au rămas la Direcția investigarea fraudelor? De ce pînă la moment nu au ajuns în instanța de judecată?

Domnul Valeriu Zubco:

Vă răspund la întrebare. La prima întrebare, stimate domnule deputat.

În primul rînd, la ceea ce v-ați referit dumneavoastră, la stabilirea competenței, este de competența Procurorului să stabilească competența. Deci nu este nici o abatere de la lege. Deci dacă a fost stabilită competența ca organ de urmărire penală Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nu este nici o problemă.

Deci în ordonanță este motivarea anume de ce Centrul și nu alt... nu poliția sau Serviciul Vamal.

Domnul Ion Butmalai:

Pe mine mă interesează: cum au fost ele ridicate abuziv și cine a dat așa ordonanță?

Domnul Valeriu Zubco:

Eu.

Domnul Ion Butmalai:

Și de ce nu se face transparent lucrul acesta?

Domnul Valeriu Zubco:

Nu poate fi făcută transparent o ordonanță la moment de pornire a urmăririi penale și de stabilire a competențelor organelor de urmărire penală, domnule Butmalai. Cu tot respectul.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Procuror General...

Domnul Valeriu Zubco:

Noi vorbim de cauză penală.

Domnul Ion Butmalai:

...Regulamentul respectiv, legea Republicii Moldova. Și este, cu certitudine, și este foarte, foarte, foarte neplăcut când noi, în Parlament, în Forul legislativ suprem al țării, nu cunoaștem niște lucruri simple unde negru pe alb este scris: deputatul are dreptul să pună întrebări în fiecare joi la Ora Guvernului, fiecărui ministru, fiecărui procuror, în afară de instanțele de judecată pe dosarele ce sînt pe rol.

Dumneavoastră ați menționat corect și pe mine mă miră faptul și vă spun din partea cetățenilor Republicii Moldova, ignoranța respectivă, sînt invitați pentru audieri în Parlament ministrii și ei ignoră faptul și nu se prezintă.

Este obligațiunea dumnealor, este Prim-ministrul și este Guvernul care, la solicitarea Parlamentului, ori de cîte ori este nevoie, dumnealor trebuie să se prezinte. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Zubco:

Eu vă înțeleg, domnule deputat, dar nu ține de mine să asigur prezența miniștrilor în ședința parlamentară,

Am fost invitat să mă prezint, eu am prezentat informația solicitată și răspund la întrebările readresate.

Domnul Marian Lupu:

Cele două întrebări.

Domnul Valeriu Zubco:

În partea ce ține de acele cauze la care v-ați referit dumneavoastră, se efectuează urmărirea penală pe fiecare caz aparte și dacă, într-adevăr, solicitați o informație amplă pe fiecare caz, noi sîntem gata s-o dispunem în dependență de solicitare și informația care poate fi prezentată public.

Și vă asigur că toate aceste cauze penale vor ajunge în instanța de judecată.

Faptul că faceți referință la Direcția investigație fraude, este o întrebare foarte interesantă și foarte corect ați menționat destabilizarea activităților anumitor organe de urmărire penală.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Procuror General,

Dumneavoastră sînteți conștient că audierile parlamentare la ziua de astăzi ele se petrec pentru ca la sfîrșit noi să ieșim la un numitor comun, să găsim inovații, să găsim infractorii și, nu în ultimul timp, demnitarii cu funcții înalte în stat, cu funcții de răspundere trebuie să-și facă meseria la nivelul cuvenit, conform legislației.

Și eu cred că, după aceste audieri, audierile comisiilor parlamentare, o să fie nevoie cineva să-și dea demisia de bună voie.

Vă mulțumesc, domnule Procuror General.

Domnul Valeriu Zubco:

În cadrul audierilor parlamentare nu poate fi găsit infractorul sau persoana care a comis infracțiunea. Numai în cadrul urmăririi penale putem, sub toate aspectele legale, putem stabili cine este infractorul și aceasta vom face.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Doar o idee generală. Mie îmi părea că, de fapt, Parlamentul, cînd inițiază audieri, le face pentru ca să se clarifice în situație, să înțeleagă ce a fost și cum, dar nu apriori organizează conform scenariilor audieri pentru țapi ispășitori, fiindcă dacă așa se pune întrebarea, asta înseamnă că acțiunea are completamente alt scop decît ar trebui să-l aibă o audiere.

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Procuror General,

Am două întrebări.

Prima întrebare. Atacurile de gen raider au venit din partea băncilor, deja noi cunoaștem și știm din comisiile de anchetă. Vreau să vă întreb un singur lucru: dintre agenții economici ai Republicii Moldova, cunosc foarte multiple cazuri cînd

au fost atacați de genul respectiv și de acea grupare care o cunoaștem că există în Republica Moldova, o cunoaște toată lumea, dar nu știu de ce se ascund și așteptăm audierea celui judecător care va face cred că o lumină în acest caz.

Spuneți, vă rog, sînt agenți economici care au suferit în urma acestor atacuri și dacă, și la ce poziție se află acum în Procuratura Generală?

Domnul Valeriu Zubco:

Deci mulțumesc pentru întrebare.

Dumneavoastră ați adresat această întrebare și în cadrul comisiei parlamentare în timpul audierilor.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Exact.

Domnul Valeriu Zubco:

Și eu am solicitat ca să veniți cu o interpelare unde să nominalizați la care agenți economici vă referiți, pentru că, într-adevăr, astăzi s-au spus diferite cifre în partea ce ține de anumiți agenți economici care, prin aceeași metodă, au fost deposedați de proprietăți.

De aceea, în cadrul Procuraturii, și nu a Procuraturii și a Ministerului Afacerilor Interne, și a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, mă refer la organele de urmărire penală, se investighează asemenea cazuri.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Bine. Vă mulțumesc.

Și a doua întrebare. Spuneți, vă rog, dumneavoastră personal ați semnat ordonanțe de încetare a urmăririlor penale pe cazuri ale unor momente care s-a văzut vădit că acolo au fost excrocherii, au fost fraude aduse bugetului Republicii Moldova ca „Guguță”, Fabrica de sticlă, „Nepon”, la care s-a referit și colegul meu și vreau să știu dacă sînt semnate oricare ordonanțe de încetare a urmăririi penale.

Domnul Valeriu Zubco:

Deci eu aș vrea să veniți cu propunerile, cu întrebările concrete la ce vă referiți. Asemenea ordonanțe nu-mi amintesc ca eu să fi semnat, de încetare a urmăririi, fără a exista careva motive întemeiate. Nici, dacă vă referiți la Fabrica de sticlă sau vă referiți la altă companie care, prima dată aud de ea.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Bine. Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Procuror General.

Avem invitat și domnul ministru al justiției pe dimensiunea respectivă, adică fără să se dubleze cele raportate de către Banca Națională, CNPF, Procuratura Generală.

Dacă aveți ceva suplimentar, vă rog.

Domnul Oleg Efrim – ministrul justiției:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament.

Ministerul Justiției nu este un organ cu atribuții operative, nu are un serviciu operativ, nu are atribuții în investigarea abaterilor legale care se califică ca și infracțiune.

Și, din acest considerent, voi relata Parlamentului acea informație și acea implicație pe care am avut-o personal în calitate de ministru al justiției, care, știți, că este membru din oficiu al Consiliului Superior al Magistraturii, și, suplimentar, după modificarea legii, care a intrat în vigoare la 28 august anul curent, în calitate de autoritate cu atribuții în vederea verificării executorilor judecătorești.

Am aflat despre acest atac asupra companiei sau prima companie despre care am aflat și anume Banca Comercială „Moldova–Agroindbank” în ședința de la Prim-ministru, atunci când managementul Băncii a comunicat despre această tentativă, de care aflase și ei cu puțin timp înainte.

Din informația prezentată am ... din momentul în care am avut și eu acces la copiile de pe materiale. Țin să comunic Parlamentului că acesta n-a fost un exercițiu simplu, avocații acționarilor, care au avut de suferit, au avut acces la copia hotărârii și la copia din materialele dosarului abia în a treia zi sau după trei zile de tentative de a ridica, de a face copii din aceste materiale la Curtea de Apel Căușeni, deci nu a fost un exercițiu simplu.

Ulterior, când am primit plîngerea din partea acestor acționari, am examinat modul în care a acționat judecătorul din Căușeni. În viziunea mea, acolo au fost abateri disciplinare admise de judecător la examinarea cazului și am depus, am intentat o procedură disciplinară împotriva acestui magistrat.

După intrarea în vigoare a legii sau a modificărilor la Legea cu privire la executorii judecătorești, am analizat modul în care au acționat doi dintre executorii judecătorești pe două cazuri: „Moldova–Agroindbank” și „Universalbank,” iarăși, am considerat că au admis abateri de la prevederile legale referitor la modul în care se execută hotărârile judecătorești și am intentat proceduri disciplinare, în paralel suspendînd licența acestor executori pe durata investigării cazului.

Între timp, pe cazul unui executor, instanța de judecată, cu o rapiditate uimitoare, a suspendat ordinul ministrului de suspendare a licenței, este vorba de executorul care a acționat pe cazul „Moldova–Agroindbank.” Ministerul Justiției a depus recurs la această decizie judecătorească

Suplimentar, Ministerul Justiției a participat activ la elaborarea și promovarea proiectului de lege, care, vă amintiți, pe marginea căruia Guvernul și-a angajat răspunderea, care urma, pe de-o parte, să împiedice finalizarea sau ducerea pînă la capăt a acestui atac asupra companiilor comerciale menționate, iar pe de altă parte să creeze bariere în vederea evitării pe viitor a astfel de situații.

În linii mari, asta e ceea ce pot să vă comunic, fără a mă repeta din ceea ce au comunicat antevorbitorii mei. Sînt la curent cu multe din ceea ce s-a întîmplat pe marginea acestor cazuri și, cu plăcere, am să răspuns la întrebările dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Sînt sau nu sînt, stimați colegi?

Da, vă rog, microfonul nr.3. Repejor.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule ministru,

Spuneți, vă rog frumos, dacă executorii judecătorești au acționat în limitele legii la acea lege care era valabilă la acea oră, evident?

Domnul Oleg Efrim:

Domnule deputat,

Dacă acționau în limitele legii, atunci nu aveam motiv pentru a le suspenda licența. Anume din acest considerent, că și-au depășit atribuțiile prevăzute de lege, acesta și a servit motiv pentru intentarea procedurilor disciplinare și suspendarea licențelor acestor executori judecătorești.

Domnul Andrian Candu:

Și care au fost aceste abateri exact?

Domnul Oleg Efrim:

Spre exemplu, nici una din ... Aici a sunat o întrebare anterior: dacă este vreo legătură între aceste toate cinci cazuri, pe care noi le numim că au fost atacuri frauduloase asupra acțiunilor? Păi, modul în care au fost intentate procedurile de executare și modul în care au fost executate aceste hotărîri este una din trăsăturile comune pentru toate aceste cazuri.

În fiecare caz, procedura a fost intentată în secret, fără a fi anunțat, așa cum prevede legea, debitorul, cel care trebuie să execute hotărîrea judecătorească, fără a fi chemați la conciliere pentru a executa benevol hotărîrile judecătorești și s-a purces la executarea forțată. În unele din aceste cazuri, debitorii erau citați la adrese inexistente sau la adrese unde nu aveau domiciliu, anexînd aceste materiale la dosar. Ceea ce denotă, după mine, este părerea mea, o intenție de a nu aduce la cunoștința debitorului faptul că s-a inițiat o procedură de executare.

Domnul Andrian Candu:

Executarea forțată, de care vorbiți, prin ce se caracterizează? Și dacă a fost sau nu implicată cu abuz poliția?

Domnul Oleg Efrim:

Poliția nu poate fi implicată cu abuz. Potrivit legii, executorul judecătorec, organele de poliție sînt obligate să pună la dispoziția executorilor judecătorești

forțe ale poliției atunci când executorul solicită acest lucru, când există riscul ca debitorul să nu execute hotărîrea sau să opună rezistență.

Domnul Andrian Candu:

Adică, dacă executorul judecătoresc a acționat ilegal și poliția, la fel, a acționat ilegal?

Domnul Oleg Efrim:

Asta ați spus-o dumneavoastră. Poliția nu a executat ...

Domnul Andrian Candu:

Eu vă întreb.

Domnul Oleg Efrim:

... ilegal, poliția s-a conformat solicitării legale a executorului judecătoresc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Directorul CNPF ne-a spus, în această ședință, că astfel de infracțiuni au mai avut loc în Republica Moldova în număr de, cel puțin, 511 infracțiuni similare. Spuneți-ne, vă rog frumos, avînd în vedere faptul că Ministerul Justiției este responsabil de politica statului în domeniul justiției, de ce a trebuit abia după producerea acestor infracțiuni foarte și foarte grave ca să sesizeze și să fie modificată legislația Republicii Moldova pe mai multe dimensiuni? Și de ce nu s-a putut ca acest lucru să fie prevăzut dinainte, pînă la aceste adresări, pînă la aceste sesizări? Și dacă există siguranța acum că legislația pe această dimensiune este suficientă? Pentru ca nu cumva să ne trezim că avem instrumente insuficiente și în continuare pentru a contracara asemenea infracțiuni grave.

Mulțumesc.

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Este straniu să aud că au avut loc 511 astfel de infracțiuni, când imediat cîteva clipe în urmă domnul Procurorul General a declarat aici, la această tribună, că este primul caz sau este prima dată când avem o astfel de infracțiune. Și, probabil, Procurorul General este autoritatea care investighează infracțiunile, și nu Comisia Națională a Pieței Financiare.

În ceea ce privește atribuțiile Ministerului Justiției în vederea modificării legislației. Nici una din prevederile legislației, care a fost modificată sau anulată prin legea prin care Guvernul și-a asumat răspunderea, nu erau prevederi proaste, depinde de modul sau buna credință a celor care execută legea. Iar dacă judecătorul depășește o prevedere legală, asta nu înseamnă că legea este proastă, asta înseamnă că prost funcționează acele autorități care trebuie să atragă la răspundere persoanele care încalcă prevederile legale.

Noi prin modificările care le-am făcut, Guvernul, prin asumarea răspunderii am încercat să evităm posibilitatea chiar și pentru persoanele care nu au bună-credință sau care intenționează să încalce legea să nu aibă o astfel de posibilitate. Și am menționat și în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități atunci când am fost audiat, prevederea din Codul de procedură civilă cu posibilitatea de investire a hotărârii după prima instanță cu autoritatea de executare este o prevedere foarte bună, dar ea presupune bună-credință din partea executorului doar în cazurile în care există temeiuri s-o aplice.

Noi ce am avut? Situații în care anume cu rea-credință se aplica această normă, când hotărâri care urmau, în viziunea cuiva, să fie executate imediat se înzestrau cu forță executorie după prima instanță. Și din acest considerent Guvernul a considerat necesar să înlăture această posibilitate de atribuire cu forță executorie a hotărârilor după prima instanță, lăsând doar cazuri expres prevăzute de Codul de procedură civilă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, domnule Președinte.

O întrebare pentru domnul ministru al justiției, care, la rîndul său, este obligat să facă dreptate în țară, în Republica Moldova.

Domnule ministru,

De ce nu se iau măsuri concrete față de colaboratorii Procuraturii Generale, care influențează examinarea cauzelor penale în judecată? Și este un exemplu foarte concret, pentru stenogramă, rog Măria dumneavoastră să luați măsuri față de procurorii care imixtiunea justiției o provoacă și, respectiv, la examinarea dosarelor în Judecătoria Centru, dosarele ”Metalica-Zuev” și Compania „Carmez”, unde se presupune că sînt niște interese foarte mari din partea unui demnitar, care, la momentul actual, lipsește în sala Parlamentului.

Și concret. Au fost inițiate trei proceduri disciplinare față de judecător și au fost remise la Consiliul Superior al Magistraturii.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Dar Ministerul Justiției nu are atribuții de a atrage la răspundere sau de a urmări penal procurori sau judecători. Mai mult ca atât, ceea ce ați afirmat dumneavoastră reprezintă o infracțiune și ar urma să fie investigată în modul cuvenit de lege. În rest, ministrul justiției participă în calitate de membru obișnuit la lucrările Consiliului Superior al Magistraturii.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Al doilea subiect pentru care au fost invitați ...

Domnule Petrenco,

Dumneavoastră tot vă faceți plimbările pe acolo și mi-i greu să văd sau la microfon sînteți, sau vă plimbați.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

De procedură. Avînd în vedere că noi de cîteva ori deja am reiterat invitația pentru reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și este deja ora 16.10, dar ei nu au venit ...

Domnul Marian Lupu:

E o informație, cer scuze.

Domnul Grigore Petrenco:

Considerăm ...

Domnul Marian Lupu:

O clipă, o clipă, domnule Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

... că este inutilă discutarea acestui subiect în absența reprezentanților Ministerului de Externe, avînd în vedere că a fost prejudiciată imaginea Republicii Moldova, a fost încălcat statutul de neutralitate al Republicii Moldova și a fost generat un scandal internațional de proporție. De aceea, noi invităm toți participanții în aceste afaceri dubioase data viitoare să vină împreună cu reprezentanții Ministerului de Externe.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Dragii mei,

Așa tot nu se poate. Stau de trei ceasuri invitații care au fost invitați, care nu sînt vinovați cu nimic. Păi, în acest caz, dacă vreți decizia lui Solomon, poftim,

împărțim în două părți, audiem informația ministrului care a venit astăzi, ca să dăm și noi dovadă de respect pentru oameni, și considerăm că nu este închisă această discuție sau această audiere. Și în momentul când vine, fiindcă astăzi în țară, am fost informat, nu este nimeni, greu de imaginat, dar asta-i chestia, nici ministrul, nici viceministrul de externe, nimeni nu-i prezent în țară, toți sînt plecați. Asta-i chestia. Și atunci următoarea rundă, poftim, că e mîine, că e când sînt pe loc, că-i joia viitoare, au venit și au făcut prezentarea informației pe linia lor. Eu cam așa aș gândi.

Stați, noi nu avem aici hotărîri, noi audiem informații. Așa că ele sînt audiate într-o rundă sau două, dar omul a așteptat, omul a așteptat. El nu-i vinovat că alții nu sînt.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci, încă o dată, propunem să invităm toți reprezentanții conducerii și a Ministerului de Externe, și a Ministerului Apărării atunci când o să fie în țară să vină împreună toți și să dea răspunsuri la întrebările noastre.

Domnul Marian Lupu:

Ce facem, stimați colegi? Deci eu, totuși, iau act de această informație, dar gîndesc eu că, cu atîta insistență când noi spunem că miniștrii trebuie să vină și-i corect că trebuie să vină și atît de ușor dăm cu piciorul într-înșii atunci când vin, tot nu e corect.

Că considerăm asta parte a audierilor, că nu, că o să vină și a doua oară la invitația dumneavoastră, dar fiind aici trebuie să fie ascultat.

Domnule ministru al apărării,

Vă rog, la tribună.

Domnul Vitalie Marinuța – ministrul apărării:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați.

În primul rînd, permiteți-mi să vă mulțumesc pentru posibilitatea de a aduce la cunoștința dumneavoastră încă o dată, așa cum am făcut-o în cadrul Comisiei parlamentare securitate, apărare și ordine publică despre legalitatea perfectă a tranzacției în cauză. Totodată, încă o dată să dăm posibilitate cetățenilor să audieze cum se derulează această tranzacție și să menționez că ea a fost derulată de către Ministerul Apărării în conformitate cu Regulamentul cu privire la comercializarea activelor forțelor armate, de asemenea în conformitate cu legislația Republicii Moldova și ținînd cont de toate actele și legislația internațională.

Aș vrea să menționez din start că una din misiunile de bază ale conducerii Ministerului Apărării, ale Marelui Stat Major este asigurarea protecției, pazei, cît și a stocării munițiilor, bazei materiale a Armatei Naționale.

Luînd în considerație că în ultimul deceniu în depozitele Ministerului Apărării nu s-a investit, practic, nimic pentru a ameliora condițiile de păstrare, sînt două căi prin care Ministerul Apărării poate să-și îndeplinească această

obligațiune. Una este distrugerea munițiilor care nu mai sînt necesare pentru Ministerul Apărării. A doua poate să fie comercializarea acestor bunuri materiale din dispoziția Ministerului Apărării. Vreau să menționez că le facem pe ambele. Începînd cu 2006, vreau să spun că peste 473 de proiectile de la sistemele „Uragan” au fost nimicite de către Ministerul Apărării, costul acestor lucrări în au constituit peste 350 mii de lei din bugetul Armatei Naționale.

De asemenea, în anii 2009 – 2010, au fost nimicite 834 muniții calibru 152,72 bombe de aviație cu tonajul 250 kilograme, 500 de kilograme. Costul proiectului în cauză a fost de peste 110 mii euro, care a fost realizat cu ajutorul OSCE, cît și a Finlandei, nenumărînd lucrul de acum al militarilor în termen, cît și pe contract la nimicirea acestor muniții.

Totodată, începînd cu anul 2001, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat lista activelor Armatei Naționale propuse pentru comercializare, în care ... prin Hotărîrea sa nr. 458 din 30.07.2001.

Vreau să menționez că în lista în cauză au fost introduse peste 1 300 de denumiri de obuze, de rachete, de tehnică militară care are termenul expirat sau nu mai este de acum în dotarea Ministerului Apărării. Această hotărîre de Parlament a fost completată, de asemenea, în 2003, în 2004, în 2008 cu alte liste, în dependență de ieșirea termenului de folosire a munițiilor sau restructurarea Armatei Naționale și în cazul în care nu mai era nevoie de unele piese sau bunuri materiale în cadrul structurii militare.

Practica de comercializare a armamentului nu este una deschisă la moment. Vreau să menționez că, în anul 2002, a fost fix după așa procedură cum am realizat la moment, cum a realizat la moment Ministerul Apărării, au fost realizate sistemele sol-aer, IGLA, cu un contract cu suma de 1,27 milioane dolari.

Fix după această procedură, în anul 2008, au fost realizate bombele S-2 B de aviație. De aceea, încă o dată menționez că procedura este una legală și a fost folosită anterior de către guvernarea precedentă, de asemenea, în scopul dat de a soluționa problemele ce țin de păstrare, de depozitare a armelor cu termen expirat.

În conformitate cu regulamentul sus-menționat, Ministerul Apărării, în 2010, și conform deciziilor analizei strategice a apărării, a înaintat în Consiliul Suprem de Securitate o propunere de a comercializa atît avioanele MIG-29 care, cu regret, stau la parcare în Aeroportul Mărculești încă din 2007, devalorificîndu-și sau devalorificîndu-se în fiecare an cu zeci de mii de dolari, cît și comercializarea activelor din lista aprobată în 2001.

Consiliul Suprem de Securitate a ascultat raportul ministrului apărării și a aprobat începerea procedurii legale de comercializare.

După cum știți, avioanele MIG-29 sînt de acum în... nu în dotarea Armatei Naționale, dar sînt trecute, începînd cu anul 2007, în cadrul Întreprinderii de Stat Aeroportul Internațional Mărculești și au fost desfășurate 4 licitații deschise pentru comercializarea acestor avioane.

Așa piese nu se realizează în licitații deschise și, ca rezultat, s-ar putea ca noi încă mulți ani să încercăm să le comercializăm ca, în final, să le dăm la metal uzat.

După aceasta, Ministerul Apărării, avînd consimțămîntul Consiliului Suprem de Securitate, a înaintat procedura, a început procedura legală și a informat Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate.

De asemenea, am început a primi cereri de la diverse companii pentru procurarea materialelor sau bunurilor materiale care sînt în dotarea Armatei Naționale și sînt incluse în lista de comercializare, aprobată în 2001.

În conformitate iarăși cu Regulamentul, s-a înaintat o cerere către Serviciul de Informație și Securitate, Ministerul de Externe, totodată, s-a discutat și cu partenerii noștri strategici, de a controla companiile care sînt sau doresc să procure materialele în cauză.

Unele companii au fost, din start, respinse de către unele sau alte servicii. În final, propunerile îndreptate de o companie letonă au fost luate în lucru.

În conformitate iarăși cu Regulamentul în cauză, propunerile date au fost remise către Comisia guvernamentală de comercializare a bunurilor materiale din Forțele Armate.

Comisia dată este constituită din reprezentanți ai tuturor structurilor abilitate din Republica Moldova. Această comisie a examinat propunerile Ministerului Apărării și a dat decizia sau permisiunea pentru a începe negocierile și a comercializa cele ce sînt cerute și sînt în lista activelor Ministerului Apărării, aprobată în 2001 prin hotărîrea Parlamentului.

Avînd aceste decizii, două procese-verbale ale comisiei date, noi am controlat încă o dată singuri compania în cauză, licențele în cauză, compania dată este una autorizată să efectueze așa fel de tranzacții. Compania în cauză are licență fără termen de expirare în țara sa și luînd în considerație toate acestea, a fost formată Comisia departamentală a Ministerului Apărării, care a negociat prețurile date.

În final, avînd utilizatorul final al bunurilor în cauză, Ministerul Apărării a scos la Colegiul militar al Ministerului Apărării întrebarea dată. Colegiul militar a luat decizia de înaintare a propunerilor, de aprobare a propunerilor Comisiei departamentale și înaintarea, iscălirea contractului cu compania dată.

În final, iarăși în conformitate cu Regulamentul, a fost înaintată la Comisia guvernamentală de export–import a mărfurilor strategice toată documentația, pe toată marfa, toată informația cu toate aprobările pentru a primi aprobarea pentru exportul mărfii în cauză.

Adițional, vreau să menționez că exportul mărfurilor în cauză poate să fie efectuat numai după achitarea a 100% a sumei contractului. Suma dată, vreau să menționez, la moment este transferată pe contul Ministerului Finanțelor. În dosarul în cauză am toate documentele care confirmă faptul în cauză și am primit în luna iulie, începutul lunii, în luna august și începutul lunii septembrie autorizarea de export.

Eu n-am să numesc aici, în plenul Parlamentului, cine, care este compania, n-am să numesc care este țara destinată, fiindcă în conformitate cu autorizația de export, ea este confidențială. Am numit aceasta în cadrul Comisei securitate, ordine publică și apărare și, odată ce va fi luată decizia de finalizare a contractului

sau reziliere, confidențialitatea în cauză va dispărea, atunci eu voi putea să mă pronunț direct pe probele în cauză.

Unica, încă o dată vreau să menționez că toate măsurile luate sau procesul de comercializare a bunurilor materiale a Armatei Naționale, incluse în lista din 2001, sînt în conformitate cu legislația în vigoare.

De asemenea, vreau să menționez că în Regulamentul cu privire la comercializarea activelor Forțelor Armate se stipulează că, la finalizarea tranzacției, Ministerul Apărării, dar mai bine zis autoritatea care efectuează tranzacția în cauză este obligată să raporteze Comandantului Suprem, Prim-ministrului, Președintelui Parlamentului, președintelui Comisiei parlamentare despre rezultatele tranzacției în cauză și aceasta noi planificăm s-o facem.

Așa fel de tranzacții nu se fac din start publice, de aceea, Ministerul Apărării a menținut confidențialitatea, nu a ieșit cu declarații publice, dar a activat în conformitate cu legislația în vigoare, în conformitate cu Regulamentul de comercializare, de asemenea cu toate, legislația internațională.

Vreau să vă mulțumesc. Sînt disponibil să răspund la întrebările dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Da, întrebări, stimați colegi.
Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Am două regulamente, dar înainte de a le adresa dumneavoastră, domnule ministru al apărării, aș vrea să nu trișați atunci cînd afirmați că în perioada 2002 și în public afirmați lucrul respectiv, 2008, au avut loc realizări de armament.

Dumneavoastră foarte bine știți, pentru că ați fost militar, ați fost în serviciul militar, inclusiv în perioada respectivă și trebuie să declarați public și să recunoașteți că aceste realizări care au avut loc, scopul lor a fost de a întoarce marfa aceasta militară, cu destinație militară, producătorului. Adică, în special în Federația Rusă, pentru că noi nu avem posibilități să utilizăm și aceasta s-a făcut într-un fel vânzător de moarte.

Acum două întrebări. Deci prima întrebare. Domnule ministru și întreg Guvernul, de fapt, e responsabil de păstrarea armamentului, ceea ce ați afirmat și dumneavoastră acum, atunci cînd ați inițiat negocieri de realizare și dumneavoastră foarte bine ați știut destinația sau cel puțin după hîrtii, după materiale, destinația finală, unde va ajunge acest armament.

Și nu în zadar noi am solicitat să fie astăzi în plen și reprezentanții, conducerea Ministerului Afacerilor Externe.

Acum, după ce au fost declarații publice unde a ajuns acest armament și cunoaștem că a ajuns în, cel puțin din declarații publice în Armenia, dumneavoastră spuneți că nu vreți să spuneți destinația finală, mă rog, vă privește, dar atunci cînd ați negociat și ați văzut unde va ajunge acest armament, cunoscînd că Moldova face parte din Comunitatea Statelor Independente, cunoscînd că

Moldova face parte din așa o Organizație cum est GUAM-ul și cunoscînd că în zona această de Caucaz, Armenia, Azerbaidjan există o zonă de conflict înghețat, Nagornii Karabah, Carabahul de Munte care are multe elemente, de fapt, comune semnificative cu ceea ce se întîmplă și s-a întîmplat în zona transnistreană.

Pe lîngă faptele juridice, dumneavoastră, acum întrebarea ca să nu vă deranjeze tare: care este și partea morală a faptului că noi înarmăm o parte a unui conflict din spațiul CSI?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc de întrebare.

Vreau să menționez că, într-adevăr, în 2002, în 2008 au fost comercializate aceste bombe, aceste IGLA, dar au fost comercializate totuși la structuri cum se numesc... konstruktorskoe biuro mașinostroenia.

Domnul Artur Reșetnicov:

Exact, pentru a fi utilizate și trebuie să confirmați public.

Domnul Vitalie Marinuța:

Noi nu...

Domnul Artur Reșetnicov:

Să cunoască toți.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Reșetnicov,

Noi.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu trișați.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu știm care a fost scopul pentru a fi utilizate sau pentru a fi iarăși... cum dumneavoastră menționați...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Dumneavoastră, acum.

Domnul Vitalie Marinuța:

...vîndute undeva.

Domnul Artur Reșetnicov:

Scuipați în fîntîna din care ați băut apă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Reșetnicov,

Noi am discutat la tema asta nu o dată cu dumneavoastră, fiindcă ele au fost comercializate totuși la structuri comerciale cum este „Ross oboronexport”.

Domnul Artur Reșetnicov:

Exact. Ca dumneavoastră acum să...

Domnul Vitalie Marinuța:

Care cumpără și reexportează

Domnul Artur Reșetnicov:

Vindeți în zonele de conflict.

Domnul Vitalie Marinuța:

Adică, a fost tot aceeași.

Domnul Marian Lupu:

Pe rînd.

Domnul Vitalie Marinuța:

Cum este și acum.

Domnul Marian Lupu:

Întrebare, răspuns. Pe rînd. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci, vă rog, răspundeți la prima întrebare, referitor la zona de conflict Armenia, Azerbaidjan. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vitalie Marinuța:

A doua. Vreau să menționez că toată informația cu privire la destinatarul final a fost adusă în cadrul comisiei care, conform prevederilor, trebuie să țină și taina comercială, și taina de stat.

Eu, personal, n-am menționat nici o dată unde, cînd și cum a fost dus armamentul în cauză și n-am să menționez despre asta pînă cînd nu va fi luată decizia.

Ori noi terminăm contractul, îl stopăm, dar, luînd în vedere că este o acțiune perfect legală, ea nu este distribuită sau nu este comercializată unei terțe forțe care este sub embargou al Națiunilor Unite sau a altor organizații, atît timp eu consider că tranzacția în cauză este legală, este în conformitate cu legislația în vigoare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci eu am întrebat aspectul moral.

Domnul Vitalie Marinuța:

Aspectul moral, vă spun și despre aspectul moral. Cred că în 2008 ați avut același aspect moral când ați dat autorizația de vânzare a armelor în cauză.

Domnul Artur Reșetnicov:

Iarăși trișați. Eu regret că trișați și faceți lucrul acesta intenționat. Nu vreau să comentez. Trec la a doua întrebare, pentru că e clar, ca să fugiți de răspuns cum ați făcut pînă acum.

Se cunoaște că acest avion de transport IL-76 a aterizat prima dată din aspecte tehnice la Chișinău, pe urmă a zburat la Mărculești, unde a încărcat această încărcătură militară și a decolat. A doua zi, același avion s-a întors iarăși la Aeroportul Internațional Mărculești, după spusele reprezentanților Guvernului și Ministerului Apărării, după armamentul care a mai rămas.

Acum, auzind partea legală a ceea ce spuneți că contractul este perfect legal, corespunde tuturor cerințelor și legislației naționale și legislației internaționale, vreau să vă întreb: de ce a doua oară acest avion nu a încărcat, conform contractului, armamentul militar și a decolat deșert, adică fără realizarea contractului?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc.

A doua oară el a decolat deșert, reieșind din tot tam-tararamul, cum ați spus dumneavoastră înainte.

Domnul Artur Reșetnicov:

Cum ați spus dumneavoastră?

Domnul Vitalie Marinuța:

Care s-a ridicat în presă în jurul la nimic. În jurul unei tranzacții...

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci domnule ministru...

Domnul Vitalie Marinuța:

...legale.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dumneavoastră vindeți moarte și spuneți tam-tararam.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu spun tam-tararamul care s-a ridicat în presă în jurul unei tranzacții perfect legale pentru a căpăta...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Dacă tranzacția era legală, avionul se încărca și decola. De ce nu a fost așa?

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să menționez că a fost dată dispozițiunea de către domnul Prim-ministru de a investiga acest caz mai profund și el a decolat, într-adevăr, fără armament. Dar tranzacția, încă o dată menționez, este una perfect legală, care, consider, trebuie să fie dusă pînă la capăt în conformitate cu contractul semnat anterior.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci este clar, următoarele întrebări le vom pune în cadrul unor audieri mai desfășurate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul...

Domnul Vitalie Marinuța:

Dumneavoastră ați primit toate răspunsurile, practic, în cadrul comisiei.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5, de procedură.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Noi nu sîntem împotriva să pună întrebări, pentru asta și s-au organizat audieri. Este Regulament, dumneavoastră aveți un buton acolo, două minute și apăsați. Căci altfel pune întrebarea, dar tot el răspunde.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Mihai Ghimpu:

Întrebarea i se pune ministrului, dar nu să răspundă, să pună întrebarea Reșetnicov și să răspundă tot Reșetnicov. Vă rog, dumneavoastră conduceți ședința.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați menționat că au fost tranzacții absolut legale. Totuși Republica Moldova, conform Legii Supreme, este un stat neutru și principiile neutralității stabilesc foarte clar neadmiterea furnizării de armament unui stat mai ales care se află într-un conflict și sînt o situație beligerantă.

Dar întrebarea mea este următoarea. Totuși aș vrea să răspundeți concret, ce armament s-a vîndut, deoarece sînt unele suspiciuni că este armament provenit din regiunea transnistreană, în special, armament nou-nouț, în special bombe avia.

Domnul Vitalie Marinuța:

Mulțumesc, domnule deputat.

Suspiciunile pe care le aveți dumneavoastră nu știu de unde le-ați luat, dar eu am arătat și în cadrul comisiei parlamentare, sînt, armamentul vîndut este din această listă care are peste 1400 de numere, care a fost aprobată de către guvernarea precedentă în 2001, completată în 2003, 2004, 2008 și la necesitate, în regim de confidențialitate, eu vi le arăt personal dumneavoastră, ca deputat, fiecare denumire introdusă în ele.

Totodată, în cadrul comisiei, a fost audiat și reprezentantul Vamei, care... fiecare le-a controlat, fiecare ladă a fost deschisă, înainte de a fi încărcată în avion.
(Rumoare în sală.)

Domnul Serghei Sîrbu:

Adică, bombe avia n-ați vîndut.

Domnul Vitalie Marinuța:

După cum dumneavoastră spuneți, bombe avia noi-nouțe din Transnistria nu, noi n-am vîndut.

Domnul Serghei Sîrbu:

Atunci a doua întrebare. La acest proces de verificare și, evident, îmbarcare au fost prezenți observatori internaționali, în special ai OSCE-ului?

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu, observatori.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Domnul Vitalie Marinuța:

N-au fost prezenți, fiindcă nu este necesar, în conformitate cu toate actele legislative în vigoare.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Lupan:

Da, mulțumesc.

Agenților 007 le transmit în cunoștință de cauză. (*Rumoare în sală.*) Da, păi sînt doi de zero, da, le transmit în cunoștință de cauză faptul că Elveția, fiind un stat neutru, are vînzări de armamente foarte mari, ca și Finlanda, de altfel care tot este un stat neutru. Dar deoarece... păi, de aceea și le spun că nu știu. Întrebări incompetente.

Domnule ministru,

Am următoarea întrebare: în conformitate cu informațiile pe care noi le-am primit în cadrul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, inclusiv de la Departamentul Vamal, au fost prezentate fotografiile cu avionul sosit din Benghazi.

Spuneți-mi, vă rog, avionul era gol? Prima întrebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

După rapoartele pe care le-am primit atît de la colaboratorii Ministerului Apărării, cît și de la Vamă, Grăniceri, care toți au fost prezenți acolo, avionul a sosit gol.

Domnul Vladimir Lupan:

Da, deci, fără încărcătură, așa cum am văzut noi.

Domnul Vitalie Marinuța:

După lista de zbor pe care au dat-o, de asemenea, ei, avionul a venit gol.

Domnul Vladimir Lupan:

Da. Deci așa cum am văzut noi, în cadrul comisiei, fotografiile de la Departamentul Vamal, avionul a venit fără încărcătură. Da, era comunist, probabil, da. Dar, în așa caz, are vreo importanță de unde venea avionul?

Domnul Vitalie Marinuța:

Personal, consider că aceasta a fost special creat de cineva. Fiindcă, într-adevăr, avionul a sosit din Benghazi. Înainte de aceasta el a transportat ajutor umanitar din Tunisia, este, de asemenea, confirmare la noi, și pentru a nu se opri în Benghazi, a venit cu întîrziere în Chișinău, cu toate că era preconizat să vină la Mărculești.

Vreau să spun că Aeroportul Mărculești lucrează doar pînă la 19.30, neavînd capacitatea de a primi avioane în timp de noapte și avionul IL-76 trebuia să întîrzie cu 20–25 de minute. Dar, în conformitate cu legislația internațională AVIA, orice avion de acum în aer are dreptul să ceară schimbarea rutei, ceea ce a și făcut avionul în cauză, primind aprobarea și anterior de la Ministerul de Externe, Ministerul Apărării, Administrația Aviației Civile cu cîteva zile înainte, ceea ce dezmente ceea ce se spune de către unele formațiuni că a fost un avion-fantomă.

Domnul Vladimir Lupan:

Da. Și a doua întrebare, dacă îmi permiteți. Conform legislației Republicii Moldova, procedurile de expert trec prin două comisii guvernamentale la care participă reprezentanții diverselor ministere, indiferent dacă ministrul este de la un partid sau de la altul, deci, practic, toate partidele știau foarte bine, inclusiv prin intermediul miniștrilor că are loc o asemenea tranzacție. Legislația Republicii Moldova în ce privește exportul armamentelor este sau nu ajustată legislației Uniunii Europene? Și, respectiv, respectă sau nu normele Uniunii Europene în această privință?

Domnul Vitalie Marinuța:

Noi ... legislația la moment este în conformitate cu legislația europeană. De asemenea, vreau să menționez că noi am studiat tot armamentul inclus în această listă și care a fost comercializat, ca să se conformeze listei unice europene de armament. Dacă o traducem din engleză, îmi pare că așa se numește. Și toate denumirile care au fost în contractele date corespund listei în cauză.

Domnul Vladimir Lupan:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnului Lupan, la început, deci care-i agentul 007, să-i spun că pozele respective, la care el a făcut referință, puteau să fie făcute oricând și oriunde. Și acesta nu poate fi un argument pentru a aduce în favoarea sau în defavoarea situației.

Dar despre altceva am vrut să vorbesc. Deci, conform informației care a apărut în presă imediat, a doua sau a treia zi, deci cu referință la Ministerul de Externe al Letoniei, care a afirmat că o astfel de companie, care a procurat armament din Republica Moldova, nu este înregistrată pe teritoriul Letoniei. Și de aceea, vă rog foarte mult, să comentați acest comentariu al Ministerului de Externe al Letoniei.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să menționez că, noi avem documente probatorii că compania dată este înregistrată în țara sa. Are toate aprobările pentru activitatea în cauză, toate licențele. Și, cum am menționat, licența companiei în cauză este prelungită în martie anul curent cu termen ... adică fără termen de valabilitate, ceea ce înseamnă că ea s-a arătat ca o companie bună, credibilă pe piața dată.

Domnul Sergiu Stati:

Înțeleg că Ministerul de Externe al Letoniei a indus în eroare Comunitatea Internațională privind înregistrarea pe teritoriul său a unei companii care comercializează armament.

Bine. A doua întrebare. Dacă dumneavoastră afirmați că a fost extralegal toată procedura examinată și executată, atunci din ce cauză s-a stopat imediat procedura de livrare a acestor armamente? Respectiv, a fost indicația Prim-ministrului, ca să fie blocate imediat toate activitățile în acest sens. Și, în acest sens, în continuarea acestei întrebări, vreau să vă întreb, totuși, pînă la urmă, care a fost încărcătura: 30 tone, 60 tone sau 90 de tone?

Domnul Vitalie Marinuța:

Cum am menționat și în cadrul comisiei, contractul a fost încheiat nu în tone, contractul a fost încheiat în bucăți. Cîte sînt, atîtea bucăți de aceea, atîta bucăți de aceea, fiindcă noi nu am vîndut armament sau tehnică militară după tonaj, dar după bucăți, după cantitate.

Domnul Sergiu Stati:

Domnule ministru,
Eu îmi cer scuze.

Domnul Vitalie Marinuța:

Stați că nu am răspuns pînă la urmă.

Domnul Sergiu Stati:

Nu, dați să ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Dar vreau să menționez că IL-76, primul IL-76 a zburat avînd în certificatul său o încărcătură de 40 de tone.

Domnul Sergiu Stati:

Dar asta de acum e în general foarte straniu, fiindcă purtătorul dumneavoastră, adică al ministerului dumneavoastră, de cuvînt a declarat tare și răspicat, deci, la toate posturile de televiziune, că s-a calculat în tonaj, respectiv primul avion care a plecat a cîntărit deci toată încărcătura 30 de tone. Pe urmă s-a spus că a fost 60 de tone. Și acum, spre marea mea mirare, se află că au fost 40 de tone, dar a fost calculat nu în tone, dar în kilograme, adică. E ceva foarte straniu.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu încă o dată vreau să vă spun că nu vă faceți că nu cunoașteți, că nu vindem grîu sau sfeclă în tone, ceea ce se vinde sau s-a comercializat în conformitate cu contractul dat a fost: mașini X atîtea, obuze Y atîtea, dar fiecare obuz are o masă oarecare, fiecare ladă are, iarăși, o masă oarecare.

Întrebarea provocatoare din start a fost: cîte tone? Da, eu pot să accept, și purtătorul de cuvînt, cît și Comandantul Armatei, la moment, au spus cam cît ar putea să intre în avion. Dar contractul nu este în tone, de aceea eu n-am să vorbesc în tone.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Au fost două întrebări, domnule Stati.

Doi. Dar foarte rapid.

Domnul Sergiu Stati:

În primul rînd, vreau să vă rog, totuși, să răspundeți la întrebarea mea, prima parte a întrebării referitor la aceea, la indicația Prim-ministrului referitor la blocarea realizării acestui contract în continuare.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu nu pot să comentez, într-adevăr, decizia Prim-ministrului, dar personal consider că trecerea contractului dat de pe eșichierul economic pe eșichierul politic, de asemenea, creează unele probleme, care trebuie soluționate. Din cauza aceasta sînt și eu aici, în fața dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Totuși, cum era posibil ca să vindeți acest lot de armament și muniții într-o zonă de conflict? Și care a fost poziția reprezentanților Ministerului Afacerilor Externe din această comisie guvernamentală care a luat această decizie?

Vreau, de asemenea, să văd au un exemplu, recent ambasadorul Republicii Moldova la Bacu a fost chemat la Ministerul de Externe din Azerbaidjan, pentru a da explicații și după aceea a dat și un interviu pentru mass-media din Azerbaidjan, numind această tranzacție o greșeală regretabilă a Republicii Moldova. Cum comentați? Sînteți de acord cu afirmațiile reprezentantului Ministerul de Externe sau nu?

Domnul Vitalie Marinuța:

Consider că comentariul asupra declarațiilor domnului ambasador, reprezentatul Ministerului de Externe, le voi face atunci cînd tranzacția va fi dusă pînă la capăt. Pînă atunci mă abțin de făcut comentariile în cauză. V-am spus că eu n-am vorbit niciodată care a fost utilizatorul final și de unde s-au luat toate acestea.

Domnul Grigore Petrenco:

Sînteți de acord cu afirmațiile reprezentatului Ministerul de Externe sau nu? Da sau nu? A fost o greșeală regretabilă sau nu a fost o greșeală?

Domnul Vitalie Marinuța:

La moment, eu consider că nu.

Domnul Grigore Petrenco:

Bine. A doua întebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

La moment.

Domnul Grigore Petrenco:

A doua întebare. Totuși cui aparținem, de facto, în ziua de azi acest lot de muniții, care a fost încărcat în al doilea avion și pe urmă descărcat la indicația Prim-ministrului? Cui aparține? Și, avînd în vedere că noi deja cunoaștem destinatarul acestui lot, este vorba de Ministerul Apărării din Armenia, cum explicați faptul că această tranzacție nu a fost una directă între Ministerul Apărării din Republica Moldova și Ministerul Apărării din Armenia? De ce ați ales această firmă intermediară și cum a fost selectată? Ați petrecut tenderul? Sau cine va sfătuit să alegeți această firmă? De ce n-ați încheiat un contract direct între ministere?

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă mulțumesc pentru întebare.

Tenderele în domeniul dat, practic, este o practică internațională, că nu se petrec deschis, se petrec închise, se petrec în legătură sau după o ofertă și în negocieri directe. Una.

A doua. De asemenea, menționez că dumneavoastră nu știți care este destinatarul final. Încă o dată vreau să vă menționez că, la finalizarea contractului sau la luarea deciziei de reziliere, eu personal voi aduce la cunoștință care este contractul. Dar marea majoritate a lotului care trebuia să fie vîndut sau, mai bine spus, care a fost vîndut și care de acum nu aparține Republicii Moldova, fiindcă banii sînt transferați la contul Ministerului Finanțelor și contractul, eu consider, trebuie să fie dus la bun sfîrșit.

Și ultima. Ministerele, de obicei, în aceste tranzacții au intermediarul care caută, găsește, negociază, fiindcă poate să aibă necesitatea în diferite obiecte și atunci se ocupă o companie specializată anume în acest domeniu, cum este "Rossoboronexport", cum este Compania cealaltă „Mașinostroenie”, care tot este un intermediar între stat și alt stat.

Domnul Grigore Petrenco:

Ați afirmat că acest lot de muniții și armament, care a fost vîndut, nu mai aparține Republicii Moldova, dar se află pe teritoriul Republicii Moldova .

Domnul Vitalie Marinuța:

Corect.

Domnul Grigore Petrenco:

Cine asigură securitatea acestui lot? Și cum aveți de gând să duceți pînă la capăt obligațiunile contractuale?

Domnul Vitalie Marinuța:

Conform contractului se asigură securitatea de către Armata Națională, sînt la depozitele Armatei Naționale. Cînd va fi claritate mergem sau nu mergem mai departe, și eu consider că trebuie să fie dus pînă la capăt acest contract, vom realiza contractul.

Domnul Grigore Petrenco:

Și ultima întrebare. Cine este, totuși, destinatarul acestui lot de armament și muniții? Dacă nu vreți să confirmați ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Încă o dată vreau să ...

Domnul Grigore Petrenco:

Domnul Lazăr a menționat deja.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domniile lor au menționat, eu mă conformez legislației în vigoare, este griful confidențial.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci, posibil, destinatarul este altă țară?

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,
Deja sînteți la a 6-a întrebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

Totul e posibil.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Vitalie Marinuța:

Dar vreau să menționez că este țară care nu este sub interdicția Națiunilor Unite și totul este în conformitate cu legislația în vigoare.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte,

Mulțumim.

Eu aș veni cu o propunere la acest subiect: să încheiem dezbaterile în legătură cu aceea ca dumneavoastră, în calitate de Comandant Suprem al Forțelor Armate, vreau să vă sugerez ideea și să vă propun: întrebarea respectivă să fie examinată la Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică, inclusiv la Consiliul Superior de Securitate.

Și, mai mult ca atât, vreau să aduc la cunoștința colegilor că informația este multă, dar, în legătură cu aceasta, vă sugerez ideea și vă propun chestiunea dată că, atunci când va avea loc o ședință închisă a Parlamentului, domnul ministru să vină cu date concrete, cu documente confirmative și noi să nu stăm să ne sfădim, să ducem pe degete că s-a dus în Armenia, s-a dus în Lituania. Este vădit și cert faptul că societatea vrea să cunoască. Mai mult ca atât, toți deputații vor să cunoască întrebarea respectivă.

Vreau să vă spun și, inclusiv, domnului ministru, este unul dintre miniștrii actualului Guvern, pe care eu personal îl stimez foarte mult, face față lucrurilor și se descurcă în această criză, inclusiv cu hrana pentru ostași, cu îmbrăcămintea. Pentru că noi în Comisia securitate națională, apărare și ordine publică am discutat nu odată întrebările ce țin de securitatea statului.

Vreau să-i pun domnului ministru o întrebare, inclusiv condoleanțele pentru părinții care au pierdut feciorul de 20 de ani, și vreau să-i dau domnului ministru o întrebare respectiv de cazul tragic care a avut loc la 21 septembrie 2011 în unitatea militară nr.3 Brigada de infanterie motorizată, care se află la Cahul.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Nu vă supărați, domnul ministru a fost invitat pentru un subiect și noi audiem acest subiect.

Domnul Ion Butmalai:

Ora Guvernului, eu am dreptul să pun întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Nu vă supărați din nou, deci, atunci să terminăm cu întrebările la subiectul invitatului și, adițional la lucrul acesta, întrebări la alte subiecte, fiindcă așa deprindem potrivit Regulamentului.

Domnul Ion Butmalai:

Bine. Mulțumesc, domnule Președinte.

Dar, avînd în vedere chestiunile date, aș sugera ideea și rog Măria dumneavoastră, domnule ministru, de a da indicațiile respective în jurul unității militare nr.3, Brigada nr.3 de infanterie motorizată, să se facă regulă. Pentru că buruiianul deja e mai mare ca gardul.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Oh, de ar fi aceasta cea mai mare problemă ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

... buruiianul ...

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

La Cahul plouă, da? E verde acolo tot buruiianul?

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați dat răspuns că lista unităților de armament, sau cum la dumneavoastră acolo e mai corectă formularea, a fost votată de guvernarea precedentă. E cam nu corect. Guvernarea precedentă a fost AIE 1.

Domnul Vitalie Marinuța:

Cer scuze.

Domnul Mihai Ghimpu:

Spuneți că a fost votată de către guvernarea comunistă, de Parlament. Acei care vă pun întrebări, aceia au votat lista, ce armament poate fi vândut din Republica Moldova.

Doi. E adevărat că pe aripa stîngă a avionului era desemnată secera și ciocanul, domnule ministru?

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule președinte,

Vă mulțumesc.

Într-adevăr, lista în cauză a fost aprobată, lista activelor propuse pentru comercializare a fost aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.458-XV din 30 iulie 2001, în care intră peste 1300 de denumiri, amendată în 2003, 2004, în 2008. Aici au fost incluse și avioanele MIG-29. În lista dată, cu regret, au fost incluse și comercializate, pe parcursul anilor, cele mai bune mașini, pe care le-am avut noi, CAMAZ, Ural și multe alte active.

Eu, cu regret, domnule președinte, eram în concediu, n-am văzut ...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, eu așa am auzit și că la decolare secera a căzut. Înțelegeți care-i problema?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan – *Fracțiunea PCRM*:

Я сожалею, что сегодня эта сделка, которая очень серьезно ударила по имиджу нашей страны, у некоторых депутатов вызывает сарказм, усмешки, как у господина Гимпу и т.д. И, тем не менее на мой вопрос прошу ответить. В своей пояснительной записке вы утверждаете, что данное вооружение было с истекшим сроком годности. Скажите мне, пожалуйста, как профессионал, как министр обороны, то вооружение, которое было реализовано, может использоваться реально в боевых действиях? Да или нет.

Domnul Vitalie Marinuța:

В таком состоянии, в котором мы это продали, нет.

Domnul Oleg Garizan:

То есть, у нас есть много чего в таком состоянии, но оно может убивать людей, если его привести в порядок?

Domnul Vitalie Marinuța:

Еще раз говорю, что в таком состоянии, в котором мы продали, нет.

Domnul Oleg Garizan:

Хорошо.

Domnul Vitalie Marinuța:

Но любое оружие для чего предназначено?

Domnul Oleg Garizan:

У меня к вам вопрос такого характера. Скажите мне, пожалуйста, кто принимал окончательное решение, кто был уполномочен? И назовите фамилию человека, который принимал окончательное решение по этой сделке.

Domnul Vitalie Marinuța:

Одной фамилии здесь не будет. Можно сделать козла отпущения, конечно ...

Domnul Oleg Garizan:

Нет, нет, нет.

Domnul Vitalie Marinuța:

Нет, нет, подождите. Конечно, козла отпущения можно сделать.

Domnul Oleg Garizan:

Можно создать комиссию, чтобы никто, ни за что не отвечал. Есть у нас ...

Domnul Vitalie Marinuța:

Вы знаете законы, и законы делает Парламент. Согласно закону любая сделка должна пройти через две государственные комиссии. Она прошла через Военную коллегия, она прошла через нашу ведомственную комиссию.

Domnul Oleg Garizan:

Кто принимал окончательное решение?

Domnul Vitalie Marinuța:

Я говорю, комиссия принимала окончательное решение.

Domnul Oleg Garizan:

Значит никто. И у меня к Вам еще один вопрос как к министру обороны Республики Молдова. Если бы Вы завтра в прессе прочитали информацию о том, что какое-то государство продало большое количество вооружения Приднестровью, какая была бы ваша реакция?

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să amintesc că reacția mea ar fi una adecvată situației. Și noi nu am vîndut la părți, cum este Transnistria. Vreau să menționez aceasta încă o dată. Transnistria nu este subiect al dreptului juridic. Și, clar lucru, eu aș fi luptat împotriva la așa ceva.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule ministru,

Ați încercat, pînă acum, să ne convingeți că totul a fost legal, bine și frumos. Atunci spuneți-mi, vă rog frumos, de ce credeți, cum credeți dumneavoastră: de ce la Conferința din 23 septembrie din Bacu, cu participarea a 68 de reprezentanți deputați din 68 de țări, președintele Azerbaidjanului Alihan Aliev, viceprim ministrul, ministrul de externe s-au pronunțat vehement asupra conflictului în cauză. Și au condamnat, au criticat foarte dur Republica Moldova pentru că s-a vîndut armament unei părți a conflictului. Ambasadorul a fost invitat la Guvern pentru explicații.

Întrebarea a fost în felul următor: ați schimbat relațiile noastre de prietenie pentru cîteva milioane de lei?

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

Întrebarea.

Doamna Zinaida Chistruga:

Spuneți, vă rog, cum lămuriți dumneavoastră această reacție, condamabilă pentru Republica Moldova, și faptul că ni s-a știrbit din imaginea noastră ca țară neutră, iubitoare de relații, care tinde spre relații sănătoase, prietenoase. Mai putem spune noi că sîntem o țară prietenă, în momentul ce am... Ei ne întrebă: ați trimis...

Domnul Marian Lupu:

Mult stimată colegă,
Finalizați întrebarea.

Doamna Zinaida Chistruga:

Ei ne întrebă: ați trimis muniții care trebuie să ne omoare pe noi?

Domnul Marian Lupu:

Întrebarea care a fost adresată de domnul Petrenco.

Doamna Zinaida Chistruga:

Spuneți, vă rog, de ce această reacție în acest caz? De ce? Dacă așa corecți sînteți?

Domnul Marian Lupu:

Această întrebare repetă întrebarea domnului Petrenco de acum jumătate de oră.

Vă mulțumesc.

Încă întrebări?

Microfonul nr. 2. Aceleași întrebări se repetă, voi știți foarte bine.

Microfonul nr. 2. Aceeași întrebare a fost adresată jumătate de oră în urmă de un coleg de al dumneavoastră. Noi nu mergem cu întrebări duble sau triple. Decideți dumneavoastră.

Microfonul nr. 2. Dacă vreți, continuați. Dar noi terminăm.

Domnul Ion Ceban – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,
Răspundeți?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, eu vreau să vă mulțumesc.

Cum am menționat data trecută, eu consider că explicațiile trebuie să le dea domnul ambasador, de ce a menționat aceasta. Dar relațiile noastre cu țările cu care avem parteneriat vor continua, sînt ferm convins, și mai departe în același mod de prietenie. Și eu personal, cît și Guvernul vom depune toate eforturile ca aceste relații să fie bune și în continuare și să se îmbunătățească prin acțiunile pe care le vom face.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3. Mai aveți întrebări, nu?

Microfonul nr. 2.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Vreau să vă întreb dacă munițiile au fost cu termen expirat, acelea care au fost vândute? Așa cum ați menționat. Este adevărat?

Domnul Vitalie Marinuța:

Corect.

Domnul Ion Ceban:

Vreau să vă întreb în continuare: care țară și cu ce scop este interesată în a procura muniții cu termen expirat?

Domnul Vitalie Marinuța:

Foarte multe țări, vreau să vă spun, procură muniții cu termen expirat pentru diferite necesități. Începând de la reutilare, începând de la metalul care este acolo. Și fiecare are scopul său.

Domnul Ion Ceban:

Puteți să vă opriți mai mult asupra sintagmei „reutilare”?

Domnul Vitalie Marinuța:

„Reutilare” poate să fie în diferite interpretări, începând de la descompunerea sau dezmembrarea lor pe piese, folosirea pieselor în alte feluri de armament. Și până la... eu nu știu, poate că distrugerea lor, pentru că au mai multe surse financiare ca noi.

Domnul Ion Ceban:

Adică, ei le procură ca să le distrugă? Bine, am înțeles.

Domnul Vitalie Marinuța:

S-ar putea să fie și așa ceva.

Domnul Ion Ceban:

Da, interesant.

Domnul Vitalie Marinuța:

Păi, dacă ne ajută pe noi să le distrugem cu 110 mii euro?

Domnul Marian Lupu:

Da, continuați.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Următoarea întrebare este: dacă, eventual, demisia șefului Statului Major are vreo legătură cu acest subiect? Și dacă nu considerați că, după toate scandalurile pe care le avem la nivel internațional și național, așa cum este, în principiu, normal pentru o țară, care pretinde de a fi europeană, să vă dați și dumneavoastră demisia.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc de întrebare.

Demisia Comandantului, Șefului Marelui Stat Major, Comandantului Armatei Naționale nu are nici o legătură cu această tranzacție. Este în legătură cu starea disciplinei și acele trei cazuri de deces de care noi, conducerea Ministerului Apărării, Marelui Stat Major, regretăm profund și aducem condoleanțe părinților, rudelor ostașilor în cauză.

La finalizarea acestui proces de audieri, dacă va fi necesitate, va fi solicitare din partea Alianței pentru Integrare Europeană, îmi voi da demisia. La moment, nu consider că este ceva ilegal în tranzacția dată, care ar fi o dezonoare pentru mine personal, cât și pentru ministerul pe care îl conduc, ca să-mi dau demisia.

Domnul Ion Ceban:

Deci să înțeleg că dumneavoastră considerați că ceea ce ați făcut este corect?

Domnul Vitalie Marinuța:

La moment, consider că totul ce a întreprins Ministerul Apărării pentru comercializarea activelor în cauză, procedura și utilizatorul final au fost în conformitate cu legislația noastră internă, în conformitate cu acordurile internaționale și este totul perfect legal.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări.

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule ministru,

Potrivit informațiilor parvenite, apropo de la Ministerul Apărării, ca urmare a acestei tranzacții dubioase în Armenia, mai trebuia să mai fie încă o tranzacție a armamentului în Ucraina. Și aceste două tranzacții sînt legate. Acum noi avem problemă și cu Armenia, și cu Ucraina.

Spuneți-mi, vă rog, care este legătura dintre aceste două tranzacții? Care este lotul pregătit pentru Ucraina? Aceasta este prima întrebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

Încă o dată vreau să vă menționez că informația dată, conform autorizației, este confidențială. Am adus la cunoștință la Comisia securitate națională, apărare și ordine publică. Pot să vă o aduc încă la cunoștință și într-o ședință închisă a Parlamentului, la finalizarea tranzacției toată informația va fi.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu vă mulțumesc că dumneavoastră ați confirmat că este legătură între aceste două tranzacții și să ne pregătim de alt scandal internațional.

A doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, cum a fost apreciat costul tranzacției pentru, mă rog, noi spunem Armenia. Dumneavoastră spuneți că nu știți care este țara. Nu a fost tender, nu au fost achiziții publice. Care a fost, cum a fost stabilit costul și de cine al aceluia armament vândut sau al munițiilor vândute cu acel IL-76?

Domnul Vitalie Marinuța:

Costul munițiilor a fost stabilit de către Comisia departamentală a Ministerului Apărării, bazându-ne pe costul final, care este în această listă, începând cu 2001 și bazându-ne, de asemenea, pe costurile pe care le avem cunoștințe pe piața internațională.

Domnul Alexandr Petkov:

De la 2001 pînă acum?

Domnul Vitalie Marinuța:

Și în negocieri.

Domnul Alexandr Petkov:

Înseamnă că există document al unei comisii de tender?

Domnul Vitalie Marinuța:

Este document al Comisiei departamentale de negociere a prețurilor.

Domnul Alexandr Petkov:

În Comisia de evaluare de cine a fost subsemnată această listă?

Domnul Vitalie Marinuța:

9 sau 12 persoane din cadrul...

Domnul Alexandr Petkov:

Din Ministerul Apărării exclusiv? Exclusiv?

Domnul Vitalie Marinuța:

Corect.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

Stimate domnule ministru Marinuța,

În lista cu armament și muniții, votată de către două parlamente majoritar comuniste, este adevărat că se regăsesc și mașini de tip KAMAZ, care erau într-o stare bună și foarte bună? Au fost ele oare comercializate? Care este situația cu aceste mașini militare?

Domnul Vitalie Marinuța:

Au fost foarte multe mașini de tip KAMAZ, Ural, ZIL, în special KAMAZ, Ural, care au fost comercializate pe parcursul ultimilor zece ani la o valoare de nimic, practic.

Doamna Corina Fusu:

Din câte știu eu, din informația pe care o posed la zi, aceste mașini militare erau într-o stare încă foarte bună, iar armata noastră, Armata Moldovenească, duce nevoie anume de mașini militare. Am văzut aceasta la Parada militară. Deși ați depus eforturi extraordinare pentru a ne prezenta armata într-o stare bună, cunoaștem că totuși ducem lipsă de asemenea mașini. Și, în opinia dumneavoastră, a fost judicios să le comercializăm?

Domnul Vitalie Marinuța:

Sînt de acord cu dumneavoastră. Multe din aceste mașini care au fost vîndute, în special de tipul KAMAZ, Ural, la momentul actual, după informația necontrolată pe care o posed eu, lucrează pe la nord, în Rusia, în condiții extreme, fiind foarte bune. Și au fost vîndute la prețuri de nimic. Rămîne de clarificat încă.

Doamna Corina Fusu:

Domnule ministru,

Mai am încă o întrebare. Din câte cunoaștem, depozitele în care ar fi trebuit să se păstreze aceste muniții, armamente care nu mai sînt bune de folosit, se află într-o stare degradantă, deplorabilă. În ce măsură este păstrată securitatea cetățenilor în acest sens? Ele neavînd condițiile necesare de a fi păstrate pînă la comercializare? Și ce soluții propuneți pentru aceasta?

Domnul Vitalie Marinuța:

Condițiile de păstrare. Vă mulțumesc de întrebare. Într-adevăr, condițiile de păstrare a munițiilor nu sînt cele mai bune. La momentul actual, Ministerul Apărării, Marele Stat Major întreprinde toate măsurile de a menține aceste depozite cît de cît într-o stare bună. Dar bugetul Armatei Naționale nu permite ca noi să

întreprindem măsuri de reparație capitală. Pe parcursul ultimilor doi ani de zile, cu ajutorul OSCE, în majoritatea depozitelor au fost reparate acoperișurile. De asemenea, a fost inițiat un proiect de construcție a unui depozit nou la poligonul Bulboaca, unde să fie toate munițiile date stocate. Dar, cu regret, la momentul actual, surse financiare nici în cadrul acestui proiect nu sînt. Așa că sîntem la o situație nu prea bună la acest capitol.

Doamna Corina Fusu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vă mulțumesc de asemenea.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, țara, care a procurat acest lot de armament, vechi este inclusă în lista a ONU sau UE ca țară unde nu se poate de realizat armament? Și dacă această țară procură și mai departe și din Rusia armament?

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu este sub interdicție nici acum, am menționat și mai înainte, nu este sub nici un embargo al Națiunilor Unite. De aceea, încă o dată vreau să aduc la cunoștința cetățenilor că această tranzacție a fost una legală atît conform tuturor normelor interne, cît și ale celor internaționale.

Domnul Gheorghe Brega:

Și al doilea, ca o mică remarcă. Unii colegi din Partidul Comunist apelează acum la moralitate.

Stimați colegi din Partidul Comunist,

La moralitate dumneavoastră n-aveți dreptul să apelați, pentru că din 1917 pînă în 2009, inclusiv la 7 aprilie, ați ucis milioane de oameni. Pînă la, tinerii pînă la 7 aprilie în piață... Și nu aveți dreptul nici la moralitate.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Domnul Gheorghe Brega:

Dar imaginea țării, cum ați distrus-o voi din 2001 pînă în 2008 nu o mai recuperăm nici în douăzeci de ani.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi.

Microfonul nr. 2.

Domnul Mihail Mocan – *Fracțiunea PCRM:*

Господин министр, хочу вернуться к формулировке «просроченное оружие». Существует ли документ о создании правительственной комиссии, которая бы определила и дала бы оценку: что такое «просроченное оружие»? Вы знаете, кто должен входить в эту комиссию? И если была создана такая комиссия, существует ли такой документ?

Второй вопрос. Знаете ли вы о том, что существует международное соглашение, согласно которому категорически запрещено перевозить оружие через любые страны, именно просроченное оружие? И знают ли сопредельные страны, через которые транспортировалось данное оружие, что именно просроченное оружие было перевезено через их страны?

Спасибо.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc.

În conformitate cu decizia Ministerului Apărării, în aceste liste sînt introduse munițiile care de acum sînt cu termen expirat, nu pot să fie utilizate de Ministerul Apărării. Pentru aceasta sînt documente de directivă în cadrul ministerului sau care sînt parvenite de la uzine.

Doi. Testarea, aprecierea după ce garanțiile au expirat toate, da, și termenul de folosire, și termenul de păstrare în Republica Moldova nu este. Noi avem un caz letal, în 2006 s-a întîmplat, cînd s-a încercat testarea fizică a grenadelor de mîină, iarăși, cu regret, la Cahul, și în timpul testării un ofițer de 26 de ani a decedat. De atunci testarea grenadelor și altor muniții este oprită în Ministerul Apărării.

Doi. Lista cu ce a transportat avionul sau ce s-a transportat, a fost dată la toate țările asupra cărora a survolat avionul în cauză. Și noi am primit-o înainte ca avionul să vină înapoi prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe la administrația aviației civile, cît și la noi.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Domnul Vitalie Marinuța:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин министр, один из ответственных сотрудников Министерства обороны, поясняя для прессы, что грузили в указанный самолет, говорил об вооружении разного калибра. Следует ли понимать, что там были и боеприпасы разного калибра?

Domnul Vitalie Marinuța:

Păi, aceasta și este.

Domnul Oleg Reidman:

Păi, aceasta și este. Какие способы утилизации просроченных боеприпасов известны в нашем Министерстве обороны? Мне известно только два способа: подрыв или отстрел. И оба этих способа осуществляются на месте, путем применения специальных мер транспортировки до места подрыва или отстрела специальным транспортом со специальным обеспечением мер безопасности. Каким образом просроченные боеприпасы разного калибра транспортировались для утилизации воздушным транспортом?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc.

Vreau să spun că responsabilitatea pentru transportarea acestor muniții și-a luat-o Compania de transportare «Compania Avia», care a cunoscut toate subtilitățile acestui proiect. Înseamnă că responsabilitatea și a fost a lor.

Domnul Oleg Reidman:

O”key.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule ministru.

Mulțumesc, stimați colegi.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rog să luați loc. Așa, rămîne al treilea subiect. Văd că domnul ministru al educației nu este.

Păi, stimați autori, vă mai interesează sau nu? S-a terminat cu interesul? Este în sală doamna viceministru. S-a solicitat informația referitor la școala din Iargara, da, Leova? O invităm?

Microfonul nr. 2.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Președinte,
Noi reiterăm convocarea ministrului educației încoace.

Domnul Marian Lupu:

De acord. Bine, în acest caz...

Domnul Alexandr Petkov:

Și vă rog foarte mult să uzați de împuternicirile dumneavoastră ca șef de stat.

Domnul Marian Lupu:

Eu uzez de toate împuternicirile legale.

Domnul Alexandr Petkov:

Sînt foarte legale, chiar constituționale.

Domnul Marian Lupu:

Guvernul este separat de Parlament și de Președinție, de fapt, la fel, dacă cunoașteți bine Constituția.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu, eu știu foarte bine că în Moldova...

Domnul Marian Lupu:

Și țara noastră.

Domnul Alexandr Petkov:

... puterea executivă este bicefală.

Domnul Marian Lupu:

Noi nu avem un sistem prezidențial în țara noastră. Și președintele ales sau interimar nu este și șef al Cabinetului de miniștri, precum știți dumneavoastră.

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Astăzi, domnule Președinte, este ziua interpelărilor. Oricum eu am o interpelare în conformitate cu articolul 125 din Regulamentul Parlamentului către, iarăși către Ministrul Educației. Chiar dacă nu este, dați-mi voie să-i dau citire și să o transmit Secretariatului, pentru a transmite ulterior pentru răspuns.

În urma unei vizite de lucru în raionul Criuleni, am aflat despre un caz fără precedent de bătaie de joc față de elevii claselor liceale cu predare în limbă rusă din satul Bălțata.

Astfel, în pofida faptului că de mai mulți ani Direcția raională de învățământ a găsit o soluție de a asigura studiile elevilor claselor liceale cu predare în limbă

rusă, există și posibilități logice și este asigurată finanțarea acestor elevi, reprezentanții Ministerului Educației resping categoric această formulă prin care acești elevi din satul Bălțata să-și poată continua studiile în limba rusă în satul lor de baștină unde locuiesc peste 80 la sută vorbitori de limbă rusă.

Mai mult ca atât, respingînd de principiu posibilitatea continuării studiilor acestor elevi din satul Bălțata, cu toate că există posibilități, ministerul nici nu a venit cu vreo soluție pentru continuarea adecvată a studiilor, iar răspunsul unor reprezentanți ai ministerului chiar depășește orice limită. Au spus: studiile liceale nu sînt obligatorii, așa că acești copii să-și caute singuri de treabă și unde vor acolo să studieze.

Consider că o asemenea abordare este o sfidare a tuturor principiilor constituționale, o evidentă acțiune de discriminare pe criterii etnice și limbă, fapt absolut inadmisibil într-o societate democratică și de drept.

În temeiul articolului 125 din Regulamentul Parlamentului, solicit Ministerului Educației să tragă la răspundere persoanele vinovate de crearea acestei situații și să soluționeze, în regim de urgență, problema asigurării studiilor elevilor claselor liceale cu predare în limbă rusă din satul Bălțata, raionul Criuleni.

Dacă doamna viceministru are răspuns la această întrebare, bine, o ascult. Dacă nu, rog ca despre măsurile întreprinse să fiu informat de la tribuna Parlamentului la următoarea ședință a Parlamentului de către ministrul educației.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

După cum cunoaștem, a crescut importul și exportul în Republica Moldova. am auzit o informație, dacă e adevărată, să vedem. Oricum, fac o interpelare ministrului finanțelor. De ce avem creșteri la import de 40%, însă în buget de 20%? Unde este diferența, odată ce știm că nimeni nu poate devama marfa pînă nu plătește accizele sau TVA.

Ce s-a întîmplat de diferă cifrele.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Ceban:

Interpelare, domnule Președinte.

Ținînd cont de faptul că în adresa mea și a colegilor mei au parvenit mai multe semnale, dar și plîngerii cu privire la utilizarea necorespunzătoare a banilor publici destinați acțiunilor de tineret de către Ministerul Tineretului și Sportului, în temeiul articolului 125 al Regulamentului Parlamentului Republicii Moldova,

solicit prezentarea unui raport detaliat asupra utilizării acestor mijloace financiare pentru perioada lunilor ianuarie 2011 – septembrie 2011.

Rog să fie incluse condițiile și termenele de organizare a concursului privind finanțarea proiectelor parvenite din partea organizațiilor de tineret, data anunțării și publicării acestora în mass-media, componența Comisiei de evaluare și examinare a acestor proiecte, inclusiv suportul legal de constituire a acesteia, ordin, dispoziții, orice ar fi. Regulamentul de activitate al comisiei, dacă există.

Și, în final, lista organizațiilor care au beneficiat de suport financiar din partea ministerului în perioada indicată, sumele debursate și categoriile de cheltuieli acoperite de către minister pentru fiecare organizație și proiect în parte.

Informația o solicit în scris.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Irina Vlah – Frațiunea PCRM:

Вопрос министру финансов Республики Молдова Вячеславу Негруцэ. Закон о бюджете Республики Молдова на 2011 год предусматривает сокращение трансфертов на покрытие дефицита регионального бюджета АТО Гагаузия на 9,2 миллиона леев по сравнению с прошлым годом и минимальной инвестиции в капитальные вложения на территории автономии.

По имеющейся в моем распоряжении информации образовавшийся дефицит в региональном бюджете негативно отразился и на местных бюджетах ряда населенных пунктов автономии, где под угрозой оказались прежде всего социально ориентированные статьи, зарплаты педагогов, работников сферы культуры, государственных служащих и др.

В этой связи, прошу предоставить мне детальную информацию о исполнении бюджета АТО Гагаузии на 2011 год за истекший период и ответить на вопрос, будут ли включены в Законе о внесении дополнений и изменений в бюджет на 2011 год? Трансферты в бюджете автономии на сумму 9,2 миллиона леев.

Ответ прошу предоставить в письменном виде.

Domnul Marian Lupu:

Alte interpelări văd că nu sînt.

Stimați colegi,

Înainte de ultimul punct al ședinței de astăzi, s-a înscris unul dintre colegii noștri, domnul Butmalai, pentru o declarație anunțată la început.

Vreau totuși să atrag atenția colegilor și să vin încă o dată cu apelul și invitația pentru a ne întâlni sau mâine la cinci, sau poimîine la unu și să menționez doar câteva detalii tehnice.

Aș propune, pe platformă parlamentară, aceste întrevederi să aibă loc în edificiul Ministerului Agriculturii, sala unde, de obicei, facem ședințele plenului...

ședințele Biroului permanent. Cred că într-un format de la 3 pînă la 5 persoane ar fi să fie suficient.

Mizez pe înțelegerea și responsabilitatea noastră.

Declarație a rămas. Vă rog, microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Totuși noi insistăm, avînd în vedere că domnul ministru al educației Mihai Șleahțișchi astăzi...

Domnul Marian Lupu:

Se mișcă pe...

Doamna Inna Șupac:

Toată ziua totuși a frecventat o conferință, ci nu ședința Parlamentului, noi facem din partea fracțiunii o interpelare ca, în următoarea zi de joi, domnul ministru al educației Șleahțișchi să nu-și planifice nimic și să vină cu o informație amplă cu privire la procesul de optimizare.

Domnul Marian Lupu:

S-a înregistrat.

Doamna Inna Șupac:

Da, mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Pentru declarație, domnul Butmalai. Vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Domnilor și doamnelor,

Onorați reprezentanți ai presei,

Astăzi, Parlamentul Republicii Moldova, după cum știți, a început sesiunea de toamnă. Este un lucru important și vreau să menționez faptul că în luările de cuvînt ale liderilor fracțiunilor parlamentare au fost trasate un șir de măsuri necesare pentru ca Parlamentul Republicii Moldova să activeze mai prodigios.

La rîndul meu, vreau să vă declar că nu este o declarație din numele partidului, nu este o declarație din numele fracțiunii, este o declarație personală, a mea și în viziunea mea personală vreau să vă menționez faptul că, la momentul actual și pe perioada de activitate a ultimilor 2 ani, Parlamentul Republicii Moldova a activat în condițiile legii.

Însă sînt multe cerințe pe care la momentul actual, eu personal le văd și aș sugera conducerii Parlamentului ideea ca deputații, aleșii poporului să activeze normal în ședințele în plen și în activitatea prodigioasă este necesar de a înlătura multe neajunsuri și unele din ele este întrebarea pe care eu am ridicat-o astăzi și, cu

păreră de rău, domnule Președinte, nu sînteți corect, pentru că bugetul Parlamentului pe anul 2011 este un lucru foarte important și cînd banii publici sînt iroșiți în stînga și în dreapta v-aș sugera ideea că este necesar ca Aparatul Parlamentului, Secretariatul Parlamentului, inclusiv deputații, în primul rînd, trebuie să aibă condiții de activitate și, nu în ultimul rînd, deputații trebuie să fie dotați cu calculatoare, cu locuri de muncă.

Și mai mult ca atît, avînd în vedere condițiile de muncă, vreau să vă spun că, în ultimele zile ale săptămînii precedente, am fost într-o deplasare, inclusiv în Seimul Parlamentului, în Seimul Lituaniei, am văzut cum se lucrează acolo.

Prima întrebare, care este dureroasă, vreau să vă atenționez și vreau ca, odată cu examinarea Legii bugetului pe anul 2012, inclusiv Legea cu privire la politica bugetar-fiscală, este nevoie de a găsi resursele necesare pentru reparația clădirii Parlamentului.

Este vădit faptul că este criză, resurse financiare nu sînt, însă este nevoie de a găsi aceste resurse financiare pentru reparația clădirii Parlamentului.

Și vreau să vă propun ca din poftetele unor demnitari de mai tăiat, inclusiv acele cheltuieli nejustificate care sînt la ziua de astăzi în Parlamentul Republicii Moldova să fie redirecționate pentru inclusiv reparația clădirii respective.

Mai mult ca atît, eu sînt foarte indignat, și vă spun că este părerea mea, odată cu sărbătorirea a 20 de ani de independență a Republicii Moldova m-a mirat faptul și am fost foarte surprins că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, a fost un grup de veterani, li s-au acordat niște distincții de stat care nici nu au fost examinate în comisiile de bază, în comisiile de resort ale Parlamentului.

Și mai mult ca atît, vreau să menționez faptul că este regretabil faptul cînd în Republica Moldova, odată cu sărbătorirea a 20 de ani de independență, cetățenii simpli din Republica Moldova de 20 ani așteaptă și așteaptă schimbarea care va duce spre bine, spre un trai al cetățeanului simplu în acele condiții pe care și le dorește.

Vreau, de asemenea, să sugerez conducerii Parlamentului ideea și declar cu certitudine de a merge în Casa-hotel să vedeți în ce condiții locuiesc deputații, transportul de serviciu al acestora și, mai mult ca atît, să aveți o atitudine omenească față de sănătatea lor, deoarece nu toți au posibilitate să meargă să se odihnească, să se trateze, inclusiv avem în Republica Ucraina Sanatoriul „Moldova”, unde 85% de acțiuni sînt ale Cancelariei de Stat, și nu este folosit la justa valoare.

Mai mult ca atît, vreau ca toți cetățenii Republicii Moldova să înțeleagă la ziua de astăzi: este o luptă foarte mare între partidele politice, este o luptă care nu este pe înțelesul tuturor, al cetățenilor simpli.

Vreau, cu certitudine, să menționez faptul că m-a mirat și pe mine faptul și, pentru stenogramă, aș dori organelor de resort să se clarifice, la sărbătorirea zilei de 20 de ani de independență au fost împînzite în Republica Moldova bannere, respectiv 3 pe 6, cu imaginea Președintelui interimar și sigla Partidului Democrat din Moldova.

Vreau să aflu și eu, ca deputat, cine a finanțat respectiv aceste chestiuni și din ce resurse financiare au fost alocate și cine este acel care a dat comandă de aceste lucruri dubioase.

Mai mult ca atât, vreau, de la tribuna centrală a Parlamentului, să doresc colegilor în această sesiune de toamnă succes, un lucru prodigios, fructuos și vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Așa cum am fost vizat, un foarte scurt comentariu. Cît nu v-ați strădui dumneavoastră să spuneți că este inițiativa dumneavoastră, vreau să vă felicit cu executarea întocmai a ordinului pe care l-ați primit.

Acum, doi la mîna. Țara are foarte multe nevoi și bugetul Parlamentului este auster. (*Rumoare în sală.*)

Ca să știți dumneavoastră, am fost vizat. Eu am ascultat, fiți buni și mă ascultați înapoi. 65 la sută, 70 din tot bugetul Parlamentului este doar fondul de salarizare. Noi, practic, nu ne permitem nimic, nici pentru automobile, nici pentru calculatoare, iar eu gîndesc că deputații care vin în Parlament nu trebuie să se gîndească la foi de odihnă în sanatorii și la apartamente luxoase, fiindcă, dacă a venit să muncească deputatul în Parlament, eu cred că el vine să facă treabă, dar nu să-și bată capul de propriul său bun și de propriul apartament, foi de odihnă, automobile, computere și tot așa înainte.

Vreau să vă mulțumesc.

Ședința de astăzi o declar închisă.

Ne întîlnim mîine, cu începere de la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 17.31.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară a
Secretariatului Parlamentului.*